

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O REVIZIJI

Zagreb, studeni 2017.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O REVIZIJI

POGLAVLJE I. TEMELJNE ODREDBE

Sadržaj i područje primjene Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se obavljanje revizorskih usluga, osobe ovlaštene za obavljanje revizorskih usluga, uvjeti za obavljanje revizorskih usluga, izdavanje i ukidanje odobrenja za rad osobama ovlaštenim za obavljanje revizorskih usluga, registri, revizijski odbor, sustav nadzora i javnog nadzora nad osobama ovlaštenim za obavljanje revizorskih usluga, nadzor nad drugim subjektima nadzora, Hrvatska revizorska komora, te se utvrđuje nadležno tijelo i njegove ovlasti.

Prijenos propisa Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 157, 9. lipnja 2006.) kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2014/56/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2006/43/EZ o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja (Tekst značajan za EGP) (SL L 158, 27. svibnja 2014.) (u daljnjem tekstu: Direktiva 2006/43/EZ).

(2) Ovim se Zakonom detaljnije uređuje provođenje Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekata od javnog interesa i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2005/909/EEZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 158, 27. svibnja 2014) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 537/2014).

Korištenje pojmova s rodnom značenjem

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Pojmovi

Članak 4.

Pojmovi u ovome Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. "*revizorske usluge*" su zakonska revizija, druge revizije financijskih izvještaja, uvid u financijske izvještaje, ostali revizijski angažmani s izražavanjem uvjerenja te usluge povezane s revizijom financijskih izvještaja. Revizorske usluge obuhvaćaju i druge poslove čije je obavljanje posebnim propisom povjereno revizorskim društvima

2. "*revizija financijskih izvještaja*" je provjera i ocjenjivanje godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja i drugih financijskih izvještaja te podataka i metoda korištenih prilikom njihovog sastavljanja i na temelju toga, davanje neovisnog stručnog mišljenja o tome prikazuju li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama istinit i fer prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja te novčanih tokova u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja ili, ako je to primjenjivo, jesu li financijski izvještaji u skladu s propisima. Revizija financijskih izvještaja obuhvaća zakonsku reviziju i druge revizije financijskih izvještaja

3. "*uvid u financijske izvještaje*" je angažman u okviru kojeg ovlašteni revizor i revizorsko društvo daje zaključak je li na temelju postupaka koji ne pružaju sve dokaze koji su potrebni u slučaju obavljanja revizije financijskih izvještaja uočio nešto zbog čega smatra da financijski izvještaji nisu pripremljeni u svim značajnijim odrednicama u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja

4. "*zakonska revizija*" je revizija godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja koja se:

- a) zahtijeva na temelju prava Europske unije
- b) zahtijeva na temelju propisa Republike Hrvatske ili
- c) dobrovoljno obavlja na zahtjev malih poduzetnika ako je po opsegu i sadržaju jednakovrijedna s revizijom koja se provodi u skladu s podtočkom b) ove točke

5. "*nadležno tijelo*" je tijelo koje je nacionalnim propisom imenovano kao odgovorno za uređenje i/ili nadzor i javni nadzor ovlaštenih revizora, samostalnih revizora i revizorskih društava. U Republici Hrvatskoj nadležno tijelo je Ministarstvo financija

6. "*revizorsko društvo*" je pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj osnovana kao trgovačko društvo u jednom od pravnih oblika u skladu sa zakonom kojim se uređuju trgovačka društva i koje ima odobrenje za rad koje je izdalo Ministarstvo financija u skladu s odredbama ovoga Zakona

7. "*samostalni revizor*" je ovlašteni revizor koji ima odobrenje za rad u obliku samostalne djelatnosti koje je izdalo Ministarstvo financija u skladu s odredbama ovoga Zakona

8. "*revizorsko društvo iz druge države članice*" je pravna osoba i/ili neki drugi subjekt bez obzira na njegov pravni oblik iz druge države članice koja ima odobrenje za rad nadležnog tijela te druge države članice i koju je registriralo Ministarstvo financija u skladu s odredbama ovoga Zakona

9. "*ovlašteni revizor*" je fizička osoba koja ima odobrenje za rad koje je izdalo Ministarstvo financija u skladu s odredbama ovoga Zakona

10. *"ovlašteni revizor iz druge države članice"* je fizička osoba koja ima odobrenje za rad nadležnog tijela te druge države članice i koja ima odobrenje za rad za obavljanje zakonske revizije koje je izdalo Ministarstvo financija u skladu s odredbama ovoga Zakona

11. *"registracija"* je postupak potvrđivanja revizorskog društva iz druge države članice, subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji i revizora u trećoj zemlji koji provodi Ministarstvo financija u skladu s odredbama ovoga Zakona

12. *"subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji"* je subjekt, bez obzira na njegov pravni oblik, koji na temelju ovlaštenja izdanog u trećoj zemlji obavlja reviziju godišnjih financijskih izvještaja ili godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društva sa sjedištem u trećoj zemlji, osim subjekta koji je registriran na osnovi odobrenja za rad kao revizorsko društvo u nekoj državi članici u skladu s propisima te države članice

13. *"revizor u trećoj zemlji"* je fizička osoba koja na temelju ovlaštenja izdanog u trećoj zemlji obavlja reviziju godišnjih financijskih izvještaja ili godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društva sa sjedištem u trećoj zemlji, osim osobe koja je registrirana na osnovi odobrenja za rad kao ovlašteni revizor u nekoj državi članici u skladu s propisima te države članice

14. *"revizor grupe"* je revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja

15. *"mreža"* je šira struktura:

a) koja je usmjerena na suradnju i kojoj pripada revizorsko društvo i

b) koja je jasno usmjerena na podjelu dobiti i troškova, ili čiji su članovi povezani vlasnički, ili su pod zajedničkom kontrolom ili upravom ili koja ima zajedničke politike i postupke za kontrolu kvalitete ili zajedničku poslovnu strategiju ili koristi zajedničko zaštićeno ime ili značajan dio stručnih resursa

16. *"povezano društvo revizorskog društva"* je svaki subjekt koji je, neovisno o pravnom obliku, povezan s revizorskim društvom članski, zajedničkom kontrolom ili upravom

17. *"revizorsko izvješće"* je izvješće neovisnog revizora koje izdaje revizorsko društvo u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima i odredbama ovoga Zakona

18. *"Međunarodni standardi financijskog izvještavanja"* su Međunarodni računovodstveni standardi, Međunarodni standardi financijskog izvještavanja i pripadajuća tumačenja, naknadne promjene tih standarda i tumačenja koje je usvojio i objavio Europski parlament i Vijeće Europske unije

19. *"Hrvatski standardi financijskog izvještavanja"* su Hrvatski standardi financijskog izvještavanja kako su određeni zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika

20. *"Međunarodni revizijski standardi"* su Međunarodni revizijski standardi, Međunarodne smjernice revizijske prakse (eng. IAPN), Međunarodni standardi za angažmane uvida, druge angažmane s izražavanjem uvjerenja, odnosno za povezane usluge i Međunarodni standardi kontrole kvalitete ako su navedeni standardi i smjernice usvojeni od strane Odbora za Međunarodne standarde revidiranja i izražavanja uvjerenja (eng. IAASB) te prevedeni i objavljeni u Narodnim novinama ili ako su propisani pravom Europske unije. U smislu ovoga

Zakona Međunarodnim revizijskim standardima smatraju se i odredbe kodeksa etike za profesionalne računovođe koje donosi Međunarodni odbor za etičke standarde računovodstvene struke (eng. IESBA) koji su prevedeni i objavljeni u Narodnim novinama, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona

21. "*subjekt od javnog interesa*" je subjekt koji je kao takav određen zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika

22. "*glavni revizijski partner*" je:

- a) ovlašteni revizor kojeg revizorsko društvo odredi za sudjelovanje u obavljanju određene zakonske revizije ili drugih revizorskih usluga kao glavnu odgovornu osobu za obavljanje zakonske revizije ili drugih revizorskih usluga u ime revizorskog društva
- b) u slučaju revizije grupe, najmanje onaj ovlašteni revizor kojeg revizorsko društvo odredi kao glavnu odgovornu osobu za obavljanje zakonske revizije ili drugih revizorskih usluga, ako je to primjenjivo na razini grupe, te ovlašteni revizor koji je određen kao glavna odgovorna osoba na razini značajnih ovisnih društava ili
- c) ovlašteni revizor koji potpisuje revizorsko izvješće

23. "*partner*" je ovlašteni revizor koji u skladu s unutarnjom organizacijom revizorskog društva ima određena ovlaštenja i odgovornosti u organizaciji, upravljanju i nadzoru nad obavljanjem revizorskih usluga

24. "*profesionalna skeptičnost*" je pristup koji podrazumijeva pronicljivost, spremnost na prepoznavanje stanja koje može ukazivati na moguće pogrešno prikazivanje zbog pogreške ili prijevare te pažljivu procjenu dokaza prikupljenih tijekom revizije

25. "*srednji poduzetnik*" je poduzetnik koji je kao takav određen zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika

26. "*mali poduzetnik*" je poduzetnik koji je kao takav određen zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika

27. "*ovisno društvo*" je ovisno društvo koje je kao takvo određeno zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika

28. "*država članica*" je država članica Europske unije ili država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru

29. "*treća zemlja*" je država koja nije država članica

30. "*matična država članica*" je država članica u kojoj je ovlaštenom revizoru ili revizorskom društvu izdano odobrenje za rad u skladu s propisima te države članice

31. "*država članica domaćin*" je država članica u kojoj je ovlašteni revizor koji ima odobrenje za rad u matičnoj državi članici dobio odobrenje za rad, odnosno u kojoj je revizorsko društvo koje ima odobrenje za rad u matičnoj državi članici registrirano u skladu s propisima te države članice domaćina

32. "osoba koja ne obavlja revizijsku djelatnost" je fizička osoba koja tijekom donošenja odluka u okviru javnih ovlasti Ministarstva financija te tijekom razdoblja od tri godine neposredno prije tog razdoblja nije obavljala revizorske usluge, nije imala glasačka prava u revizorskom društvu, nije bila član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela revizorskog društva te nije bila zaposlena ili na neki drugi način povezana s revizorskim društvom

33. "EBA" je Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo, osnovano Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), izmjeni Odluke broj 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/78/EZ

34. "EIOPA" je Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje, osnovano Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ

35. "ESMA" je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala, osnovano Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), i izmjeni Odluke broj 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ

36. "CEAOB" je Odbor europskih tijela za nadzor revizije osnovan Uredbom (EU) br. 537/2014.

Osobe ovlaštene za obavljanje revizorskih usluga

Članak 5.

(1) Revizorske usluge u Republici Hrvatskoj obavlja revizorsko društvo koje ima odobrenje za rad koje je izdalo Ministarstvo financija. Revizorsko društvo mora imati zaposlenog najmanje jednog ovlaštenog revizora.

(2) Zakonsku reviziju u Republici Hrvatskoj osim revizorskog društva iz stavka 1. ovoga članka obavlja i revizorsko društvo iz druge države članice koje je registriralo Ministarstvo financija.

(3) Revizorske usluge u revizorskom društvu obavljaju ovlašteni revizori koji moraju biti zaposleni u revizorskom društvu. Ovlašteni revizor ne može sklopiti ugovor o radu niti smije za svoj ili tuđi račun na bilo koji drugi način obavljati revizorske usluge sa drugim revizorskim društvom.

(4) Ovlašteni revizor iz druge države članice može obavljati zakonsku reviziju u Republici Hrvatskoj ako ima odobrenje za rad koje je izdalo Ministarstvo financija.

(5) U obavljanju pojedinih revizorskih usluga u revizorskom društvu mogu sudjelovati i osobe koje nisu ovlašteni revizori ako njihov rad planira i nadzire glavni revizijski partner.

(6) Revizorske usluge obavljaju se neovisno, samostalno i objektivno u skladu s ovim Zakonom, Međunarodnim revizijskim standardima, drugim propisima i pravilima.

Primjena odredbi na samostalnog revizora, neprofitne organizacije i druge institucije

Članak 6.

(1) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na revizorsko društvo na odgovarajući način se primjenjuju i na samostalnog revizora, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na organe upravljanja u trgovačkim društvima na odgovarajući način se primjenjuju i na organe upravljanja u neprofitnim organizacijama i drugim institucijama koje su obveznici zakonske revizije odnosno uvida u financijske izvještaje.

POGLAVLJE II.

ODOBRENJE ZA RAD OVLAŠTENOM REVIZORU I REVIZORSKOM DRUŠTVU

Odobrenje za rad ovlaštenom revizoru

Članak 7.

(1) Ministarstvo financija će izdati odobrenje za rad za obavljanje revizorskih usluga fizičkoj osobi koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. ima položen revizorski ispit i
2. ima dobar ugled.

(2) Odobrenje za rad je javna isprava.

(3) O zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad Ministarstvo financija će odlučiti u roku od 30 dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva.

(4) Ako podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad u roku koji odredi Ministarstvo financija ne ukloni nedostatke zahtjeva u skladu sa zaključkom, a po zahtjevu se ne može postupiti, Ministarstvo financija rješenjem će odbaciti zahtjev.

(5) Nakon izdavanja odobrenja za rad fizička osoba stječe naziv ovlaštenog revizora.

(6) Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom sadržaj zahtjeva i dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad ovlaštenom revizoru te iznos naknade.

Podnošenje zahtjeva

Članak 8.

Ministarstvo financija je dužno osigurati da podnositelj zahtjeva iz članaka 22., 25., 27. i 29. ovoga Zakona može putem Jedinstvene kontaktne točke za usluge, uspostavljene u skladu sa zakonom kojim se uređuju usluge, pribaviti sve potrebne obrasce i obaviti sve potrebne radnje

u svrhu ishođenja odobrenja za rad, što uključuje predaju zahtjeva elektroničkim putem, odnosno upisa u registar i ishođenja odobrenja za rad elektroničkim putem, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Revizorski vježbenik

Članak 9.

(1) Revizorski vježbenik je fizička osoba koja ispunjava uvjet iz članka 11. stavka 6. točke 1. ovoga Zakona i koja je upisana u registar revizorskih vježbenika.

(2) Revizorski vježbenik sudjeluje u obavljanju revizorskih usluga pod nadzorom ovlaštenog revizora uz uvjet da je u radnom odnosu ili na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa u revizorskom društvu, a radi u punom radnom vremenu.

(3) Revizorski vježbenik obavlja praktičan rad pod vodstvom mentora ovlaštenog revizora.

(4) Fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka može u svojstvu revizorskog vježbenika biti upisana u registar revizorskih vježbenika najduže pet godina.

Dobar ugled

Članak 10.

(1) Dobar ugled u smislu ovoga Zakona ima fizička osoba:

1. koja nije pravomoćno osuđena za kaznena djela:

a) protiv imovine (osim za kazneno djelo neovlaštene uporabe tuđe pokretne stvari i kazneno djelo oštećenja tuđe stvari) kod kojih se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti (glava XXIII.), protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (glava IX.), protiv života i tijela (glava X.), protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja (glava XII.), protiv spolnih sloboda (glava XVI.), protiv spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (glava XVII), protiv gospodarstva (glava XXIV.), protiv računalnih sustava, programa i podataka (glava XXV.), kaznena djela krivotvorenja (glava XXVI.), protiv službene dužnosti (glava XXVIII.), protiv pravosuđa (glava XXIX.), iz Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 i 101/17)

b) protiv života i tijela (glava X.), protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa (glava XIV), protiv imovine (osim za kazneno djelo oduzimanja tuđe pokretne stvari i kazneno djelo uništenja i oštećenja tuđe stvari) kod kojih se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti (glava XVII.), protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (glava XIII.), protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja (glava XXI.), protiv vjerodostojnosti isprava (glava XXIII.), protiv službene dužnosti (glava XXV.), protiv pravosuđa (glava XXII.), kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina, i to kazneno djelo povrede prava na rad i drugih prava iz rada i kazneno djelo povrede prava na zdravstvenu i invalidsku zaštitu (glava XI.), iz Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03 – odluka Ustavnog suda, 105/04, 84/05, 71/06., 110/07, 152/08 i 57/11)

c) iz Zakona o tržištu vrijednosnih papira (Narodne novine, br. 84/02 i 138/06)

d) iz Zakona o kaznenim djelima protiv tržišta kapitala (Narodne novine, broj 152/08)

e) propisana zakonom kojim se uređuju trgovačka društva

f) propisana zakonom kojim se uređuju investicijski fondovi

2. koja nije pravomoćno kažnjavana za više od tri prekršaja iz područja obavljanja revizorskih usluga u zadnjih tri godine

3. koja nije kao član uprave ili upravnog odbora teže ili sustavno kršila odredbe ovoga Zakona, propise donesene na temelju ovoga Zakona ili ostale propise kojima se uređuje revizija.

(2) Dobar ugled u smislu ovoga Zakona imaju pravna osoba i njezin stvarni vlasnik kako je određen zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma koji:

1. ispunjavaju uvjete iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka, ako je primjenjivo

2. nad čijom imovinom nije otvoren ili proveden stečajni postupak.

(3) Na dobar ugled fizičke ili pravne osobe mogu utjecati sljedeće okolnosti:

1. pravomoćno je osuđena ili se protiv osobe vodi kazneni ili prekršajni postupak za bilo koje od djela koja nisu navedena u stavku 1. ovoga članka, a koja bi mogla utjecati na dobar ugled osobe

2. nije se dokazala svojim dosadašnjim profesionalnim radom i osobnim integritetom

3. financijska stabilnost ugrožava ugled osobe

4. pravomoćno je osuđena, protiv osobe je izrečena mjera ili protiv nje nadležni sudovi ili tijela vode postupke zbog nepravilnosti ili nepridržavanja bilo kojih propisa kojima se uređuje revizorska, bankovna, financijska djelatnost, djelatnost osiguranja i reosiguranja, tržište kapitala, financijski instrumenti ili instrumenti platnog prometa, pružanje financijskih usluga, područje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma ili bilo kojih drugih propisa relevantnih za obavljanje revizorskih usluga, a što može dovesti u sumnju dobar ugled kandidata

5. nepodmireni dospjeli dug po osnovi javnih davanja kako su definirana poreznim propisima.

(4) Pri procjenjivanju okolnosti iz stavka 3. ovoga članka Ministarstvo financija će uzeti u obzir sve dostupne informacije vezane uz vrstu presude, stupanj u kojem se postupak nalazi i izjavljene pravne lijekove, izrečenu sankciju, učinke rehabilitacijskih mjera, postojeće otežavajuće i olakotne okolnosti slučaja, značaj prijestupa ili prekršaja, razdoblje koje je proteklo od vremena počinjenja djela i ponašanje osobe u tom vremenu, sve dostupne informacije o postupcima, nadzornim mjerama i prijavama nadležnim tijelima koje su provele ili provode Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga ili Hrvatska narodna banka ili srodna nadzorna tijela iz država članica i trećih zemalja. Ministarstvo financija će voditi računa i o postojanju većeg broja lakših djela iz stavka 3. ovoga članka koja pojedinačno ne narušavaju, ali zajedno mogu narušiti dobar ugled osobe.

(5) Smatra se da osobe iz stavaka 1. do 3. ovoga članka imaju dobar ugled nakon što prestanu pravne posljedice presuda za kaznena djela i prekršaje iz stavaka 1. do 3. ovoga članka.

(6) Odredbe stavaka 1. do 5. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se i na državljane druge države članice ili treće zemlje te pravne osobe sa sjedištem u drugoj državi članici ili trećoj zemlji.

(7) Ovlašteni revizor i revizorsko društvo dužni su bez odgode obavijestiti Ministarstvo financija o nastupanju okolnosti iz stavaka 1. do 4. ovoga članka.

(8) Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom uvjete koje uzima u obzir pri procjeni dobrog ugleda iz stavka 3. ovoga članka te dokumentaciju koja se prilaže za potrebe utvrđivanja i procjene dobrog ugleda.

Revizorski ispit

Članak 11.

(1) Revizorskim ispitom dokazuje se sposobnost obavljanja revizorskih usluga, potrebna razina teoretskog znanja kandidata te mogućnost primjene tog znanja u praksi.

(2) Revizorskim ispitom obuhvaćena su najmanje sljedeća područja:

1. opća računovodstvena teorija i načela
2. propisi i standardi vezani uz pripremu godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja
3. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja i Hrvatski standardi financijskog izvještavanja
4. financijska analiza
5. računovodstvo troškova i upravljačko računovodstvo
6. upravljanje rizicima i unutarnja kontrola
7. revizija i stručne vještine
8. propisi u svezi pripreme godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja subjekata nadzora Hrvatske narodne banke i Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga te njihove revizije
9. propisi i profesionalni standardi u vezi s obavljanjem revizorskih usluga te ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima
10. Međunarodni revizijski standardi i
11. profesionalna etika i neovisnost.

(3) Osim područja iz stavka 2. ovoga članka revizorski ispit obuhvaća i sljedeća područja u mjeri u kojoj su relevantna za reviziju:

1. pravo društava i korporativno upravljanje
2. stečajni i slični pravni postupci
3. porezno pravo
4. građansko i trgovačko pravo
5. socijalno pravo i radno pravo
6. informacijska tehnologija i računalni sustavi
7. ekonomija i poslovna ekonomija
8. matematika i statistika i
9. osnovna načela financijskog upravljanja trgovačkim društvima
10. sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(4) Revizorski ispit organizira i provodi Hrvatska revizorska komora. Revizorski ispit se polaže prema programu, na način uređen pravilnikom iz stavka 15. ovoga članka.

(5) Revizorski ispit provodi se najmanje jednom godišnje. Revizorski ispit polaže se na hrvatskom jeziku, latiničnom pismu i u pisanom obliku.

(6) Pravo na polaganje revizorskog ispita ima kandidat koji ispunjava sljedeće uvjete:

1. završio je najmanje preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili preddiplomski stručni studij i specijalistički diplomski stručni studij, čijim završetkom je stekao najmanje 300 ECTS bodova, ili sveučilišni studij čijim je završetkom stekao visoku stručnu spremu i
2. pet godina radnog iskustva od čega minimalno tri godine u obavljanju zakonske revizije pod nadzorom ovlaštenog revizora u zadnjih osam godina prije polaganja revizorskog ispita. Početak ispunjenja ovoga uvjeta započinje nakon stjecanja uvjeta iz točke 1. ovoga stavka.

(7) Prijava za polaganje revizorskog ispita podnosi se Hrvatskoj revizorskoj komori, a koju je moguće dostaviti i elektroničkim putem.

(8) Hrvatska revizorska komora provjerava ispunjava li kandidat uvjete iz stavka 6. ovoga članka te na osnovi toga sastavlja i na svojoj internetskoj stranici objavljuje ispitnu listu kandidata koji imaju pravo polagati revizorski ispit.

(9) Revizorski ispit provodi ispitno povjerenstvo koje Hrvatska revizorska komora imenuje za svaki revizorski ispit.

(10) Ispitno povjerenstvo je sastavljeno od predstavnika Ministarstva financija, članova akademske zajednice koji su birani u znanstveno-nastavna zvanja iz ispitnih područja, ovlaštenih revizora i drugih stručnjaka s odgovarajućim znanjem i iskustvom od najmanje pet godina u području za koje su angažirani kao članovi ispitnog povjerenstva.

(11) Nakon položenog revizorskog ispita Hrvatska revizorska komora izdaje kandidatu potvrdu o položenom revizorskom ispitu koja je upravni akt.

(12) Hrvatska revizorska komora vodi evidenciju o položenim revizorskim ispitima.

(13) Kandidat plaća naknadu za polaganje revizorskog ispita i popravnog revizorskog ispita. Naknada se plaća Hrvatskoj revizorskoj komori.

(14) Iznimno od odredbi stavka 1. ovoga članka, fizička osoba koja je završila poslijediplomski specijalistički studij ili poslijediplomski sveučilišni doktorski studij u jednom ili više predmeta iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, može se izuzeti od provjere teorijskog znanja u tim predmetima, ako je predmete istog sadržaja položila u okviru navedenih studija. Odluku o izuzeću na obrazloženi zahtjev fizičke osobe donosi Hrvatska revizorska komora u skladu s pravilnikom iz stavka 15. ovoga članka.

(15) Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom način dokazivanja ispunjavanja uvjeta iz stavka 6. ovoga članka, način provedbe ispita, ocjenjivanje ispita, objavljivanje rezultata ispita, postupanje u slučaju neuspjeha na ispitu, kriterije iz stavka 14. ovoga članka i druge pojedinosti u vezi s postupkom i načinom polaganja revizorskog ispita.

Suradnja nadležnih tijela država članica u vezi s obrazovnim kvalifikacijama

Članak 12.

Ministarstvo financija će surađivati s nadležnim tijelima drugih država članica u cilju postizanja usklađenja zahtjeva o obrazovnim kvalifikacijama određenima u članku 11. ovoga

Zakona. Pri takvoj suradnji, Ministarstvo financija uzima u obzir kretanja u obavljanju revizije i revizijskoj struci te već postignuta usklađenja u struci. Ministarstvo financija će također surađivati s CEAOB-om i nadležnim tijelima država članica imenovanim u skladu s člankom 20. Uredbe (EU) br. 537/2014, ako se usklađenje zahtjeva o obrazovnim kvalifikacijama odnosi na zakonske revizije subjekata od javnog interesa.

Stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita

Članak 13.

(1) Stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita mogu organizirati i provoditi Hrvatska revizorska komora i drugi organizatori prema programu na koji Ministarstvo financija daje prethodnu suglasnost, a sukladno pravilniku iz stavka 5. ovoga članka.

(2) Pohađanje stručnog osposobljavanja za polaganje revizorskog ispita uvjet je za pristupanje polaganju revizorskog ispita.

(3) Osobe koje provode stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita su članovi akademske zajednice koji su birani u znanstveno-nastavna zvanja iz ispitnih područja, ovlašteni revizori i drugi stručnjaci s odgovarajućim znanjem i iskustvom u trajanju od najmanje pet godina u području koje predaju.

(4) Za pohađanje stručnog osposobljavanja za polaganje revizorskog ispita plaća se naknada.

(5) Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom uvjete, način provedbe stručnog osposobljavanja za polaganje revizorskog ispita i druge pojedinosti u vezi sa stručnim osposobljavanjem za polaganje revizorskog ispita.

Stalno stručno usavršavanje

Članak 14.

(1) Ovlašteni revizor ima obvezu stalno se stručno usavršavati u području obavljanja revizorskih usluga u trajanju od najmanje 120 sati unutar neprekinutog razdoblja od tri godine, počevši od dana izdavanja odobrenja za rad te o ispunjenoj obvezi izvještava Ministarstvo financija najkasnije na dan isteka istog razdoblja.

(2) Ministarstvo financija, Hrvatska revizorska komora i drugi organizatori mogu organizirati i provoditi stalno stručno usavršavanje iz stavka 1. ovoga članka. Ministarstvo financija provodi stalno stručno usavršavanje prema programu koji javno objavljuje. Hrvatska revizorska komora i drugi organizatori provode stalno stručno usavršavanje prema programima na koje Ministarstvo financija daje prethodnu suglasnost i koje javno objavljuju. Za pohađanje stalnog stručnog usavršavanja plaća se naknada.

(3) Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom uvjete za provedbu stalnog stručnog usavršavanja, izdavanje potvrde o obavljenom stalnom stručnom usavršavanju, način utvrđivanja i dokazivanja stalnog stručnog usavršavanja i druge pojedinosti u vezi sa stalnim stručnim usavršavanjem.

*Poseban ispit***Članak 15.**

(1) Ovlaštenom revizoru kojem je ukinuto rješenje kojim je izdano odobrenje za rad zbog neispunjavanja obveze iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona, Ministarstvo financija će izdati odobrenje za rad za obavljanje revizorskih usluga ako je položio poseban ispit prema programu koji određuje Hrvatska revizorska komora uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija.

(2) Hrvatska revizorska komora organizira i provodi poseban ispit iz stavka 1. ovoga članka i naplaćuje naknadu za polaganje posebnog ispita.

(3) Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom način provedbe ispita iz stavka 2. ovoga članka, ocjenjivanje ispita, izdavanje potvrde o položenom ispitu, postupanje u slučaju neuspjeha na ispitu i druge pojedinosti u vezi s postupkom i načinom polaganja posebnog ispita.

*Ukidanje odobrenja za rad ovlaštenom revizoru***Članak 16.**

(1) Ministarstvo financija će ukinuti rješenje kojim je izdano odobrenje za rad:

1. ako ovlašteni revizor Ministarstvu financija dostavi obavijest da više ne namjerava obavljati revizorske usluge
2. gubitkom poslovne sposobnosti ovlaštenog revizora
3. ako ovlašteni revizor nije obavio stalno stručno usavršavanje u trajanju od najmanje 120 sati unutar neprekinutog razdoblja od tri godine
4. ako ovlašteni revizor izgubi dobar ugled
5. u slučajevima izrečenih nadzornih mjera iz članka 94. stavka 1. ovoga Zakona kada to zahtijeva težina utvrđenih nezakonitosti ili nepravilnosti.

(2) U slučaju iz stavka 1. točaka 2., 4. i 5. ovoga članka, rješenjem o ukidanju rješenja kojim je izdano odobrenje za rad ovlaštenom revizoru Ministarstvo financija može odrediti rok u kojem ovlašteni revizor ne može ponovno zatražiti izdavanje odobrenja za rad.

*Odobrenje za rad revizorskom društvu***Članak 17.**

(1) Revizorsko društvo osniva se kao trgovačko društvo u skladu s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuju trgovačka društva.

(2) Ministarstvo financija će izdati privremeno rješenje o odobrenju za rad za obavljanje revizorskih usluga revizorskom pred društvu koje ispunjava sljedeće uvjete:

1. tri četvrtine glasačkih prava imaju revizorska društva, odnosno ovlašteni revizori, ili revizorska društva, odnosno ovlašteni revizori iz druge države članice

2. većina, a najviše do tri četvrtine članova uprave, odnosno upravnog odbora su ovlašteni revizori ili ovlašteni revizori iz druge države članice, a u slučaju kada uprava ili upravni odbor nema više od dva člana, barem jedan član mora zadovoljavati taj uvjet

3. ima dobar ugled iz članka 10. ovoga Zakona

4. fizičke i pravne osobe koje su osnivači društva te njihovi stvarni vlasnici kako su određeni zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma imaju dobar ugled iz članka 10. ovoga Zakona, u slučaju novoosnovanih trgovačkih društava.

(3) Najmanje jedan član uprave, odnosno upravnog odbora revizorskog društva mora se aktivno služiti hrvatskim jezikom.

(4) U revizorskom društvu može se utjecati na upravljanje društvom samo na temelju članskih prava u društvu.

(5) Član uprave, odnosno upravnog odbora revizorskog društva mora imati dobar ugled.

(6) Zahtjev za izdavanje privremenog rješenja o odobrenju za rad podnose osnivači, ili uprava odnosno upravni odbor revizorskog pred društva.

(7) Prije upisa osnivanja revizorskog društva ili djelatnosti obavljanja revizorskih usluga u sudski, odnosno odgovarajući poslovni registar, revizorsko pred društvo mora dobiti privremeno rješenje o odobrenju za rad, koje prilaže prijavi za upis u sudski, odnosno odgovarajući poslovni registar. Prijava za upis u sudski registar mora se podnijeti najkasnije u roku od šest mjeseci od izvršnosti privremenog rješenja kojim je izdano odobrenje za rad.

(8) U sudski, odnosno odgovarajući poslovni registar ne može se upisati tvrtka koja sadrži riječi: "revizorsko društvo", "revizorske usluge", "revizija" ili izvedenice tih riječi ako pravna osoba nema privremeno rješenje o odobrenju za rad.

(9) O zahtjevu za izdavanje privremenog rješenja o odobrenju za rad Ministarstvo financija će odlučiti u roku od 30 dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva.

(10) Nakon upisa revizorskog društva u sudski, odnosno odgovarajući poslovni registar, a nakon što revizorsko društvo dostavi Ministarstvu financija dokaz o osiguranju od odgovornosti za štetu koju bi trećim osobama moglo počinuti obavljanjem revizorskih usluga Ministarstvo financija revizorskom društvu izdaje rješenje o odobrenju za rad.

(11) Ako podnositelj zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad u roku koji odredi Ministarstvo financija ne ukloni nedostatke zahtjeva u skladu sa zaključkom, a po zahtjevu se ne može postupiti, Ministarstvo financija rješenjem će odbaciti zahtjev.

(12) Odobrenje za rad je javna isprava.

(13) Odobrenje za rad izdaje se na neodređeno vrijeme, ne može se prenijeti na drugu osobu i ne vrijedi za pravnog sljednika.

(14) Revizorsko društvo dužno je kontinuirano ispunjavati uvjete propisane stavkom 2. ovoga članka, a o svakoj nastaloj promjeni uvjeta pod kojima mu je izdano odobrenje za rad dužno je obavijestiti Ministarstvo financija u roku od osam dana od datuma promjene uvjeta.

(15) Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom sadržaj zahtjeva i dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad revizorskom društvu te iznos naknade.

Odobrenje za rad samostalnom revizoru

Članak 18.

Ministarstvo financija će izdati ovlaštenom revizoru na njegov zahtjev odobrenje za rad za obavljanje revizorskih usluga u obliku samostalne djelatnosti.

Razlozi za ukidanje odobrenja za rad revizorskom društvu

Članak 19.

(1) Ministarstvo financija će ukinuti rješenje kojim je izdano odobrenje za rad ako:

1. revizorsko društvo bude brisano iz sudskog odnosno odgovarajućeg poslovnog registra
2. revizorsko društvo ne započne obavljati revizorske usluge u roku od dvije godine od datuma izdavanja odobrenja za rad
3. revizorsko društvo Ministarstvu financija dostavi obavijest da više ne namjerava obavljati revizorske usluge
4. revizorsko društvo prestane ispunjavati uvjete pod kojima mu je odobrenje za rad izdano
5. u slučajevima izrečenih nadzornih mjera iz članka 95. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) U slučaju iz stavka 1. točaka 4. i 5. ovoga članka rješenjem o ukidanju rješenja kojim je izdano odobrenje za rad revizorskom društvu Ministarstvo financija može odrediti rok u kojem revizorsko društvo ne može ponovno zatražiti izdavanje odobrenja za rad.

Obavješćivanje nadležnih tijela

Članak 20.

Ministarstvo financija o ukidanju rješenja kojim je izdano odobrenje za rad obavještava nadležna tijela država članica domaćina u kojima je revizorsko društvo registrirano na osnovi priznavanja odobrenja za rad Ministarstva financija ili u kojima je ovlašteni revizor dobio odobrenje za rad, navodeći razloge zbog kojih je ukinuto rješenje kojim je izdano odobrenje za rad.

Promjena podataka u sudskom, odnosno odgovarajućem poslovnom registru

Članak 21.

Ministarstvo financija će izvijestiti nadležni trgovački sud o potrebi upisa brisanja djelatnosti revizorskih usluga iz predmeta poslovanja pravne osobe kojoj je odobrenje za rad revizorskom društvu ukinuto.

POGLAVLJE III.
ODOBRENJE ZA RAD OVLAŠTENOM REVIZORU IZ DRUGE DRŽAVE
ČLANICE I REGISTRACIJA REVIZORSKOG DRUŠTVA IZ DRUGE DRŽAVE
ČLANICE

Odobrenje za rad ovlaštenom revizoru iz druge države članice

Članak 22.

- (1) Ministarstvo financija će izdati odobrenje za rad za obavljanje zakonske revizije fizičkoj osobi iz druge države članice kojoj je odobrenje za rad ovlaštenog revizora izdalo nadležno tijelo njene matične države članice, pod uvjetom da položi ispit osposobljenosti iz članka 23. ovoga Zakona.
- (2) Ministarstvo financija je dužno temeljem zahtjeva fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka pribaviti potvrdu nadležnog tijela iz njezine matične države članice o izdanom odobrenju za rad te drugu potrebnu dokumentaciju.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka može Ministarstvu financija sama dostaviti potvrdu nadležnog tijela iz svoje matične države članice o izdanom odobrenju za rad te drugu potrebnu dokumentaciju.
- (4) O zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad Ministarstvo financija će odlučiti u roku od 60 dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva.
- (5) Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom sadržaj zahtjeva i dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad ovlaštenom revizoru iz druge države članice te iznos naknade.

Ispit osposobljenosti

Članak 23.

- (1) Fizička osoba iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona obvezna je položiti ispit osposobljenosti koji provodi Ministarstvo financija.
- (2) Ispit osposobljenosti je provjera poznavanja zakonodavstva Republike Hrvatske, a uključuje najmanje područja računovodstva i revizije, trgovačkog prava, poreznog prava i radnog prava, u mjeri u kojoj su oni potrebni za obavljanje zakonske revizije u Republici Hrvatskoj.
- (3) Ispit osposobljenosti provodi se na hrvatskom jeziku, latiničnom pismu i u pisanom obliku.
- (4) Fizička osoba iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona plaća naknadu za polaganje ispita osposobljenosti i popravnog ispita osposobljenosti.

(5) Ministarstvo financija će surađivati s nadležnim tijelima država članica u okviru CEAOB-a u cilju postizanja usklađenja zahtjeva u vezi s ispitom osposobljenosti. Ministarstvo financija surađuje i s nadležnim tijelima drugih država članica imenovanim u skladu s člankom 20. Uredbe (EU) br. 537/2014, ako se usklađenje zahtjeva u vezi s ispitom osposobljenosti odnosi na zakonske revizije subjekata od javnog interesa.

(6) Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom program ispita osposobljenosti, ispitno povjerenstvo, način provedbe ispita, ocjenjivanje ispita, izdavanje potvrde o položenom ispitu osposobljenosti, iznos naknade za polaganje ispita i popravnog ispita, naknade članovima ispitnog povjerenstva, postupanje u slučaju neuspjeha na ispitu i druge pojedinosti u svezi postupka i načina polaganja ispita osposobljenosti.

Ukidanje odobrenja za rad ovlaštenom revizoru iz druge države članice

Članak 24.

Odredbe članaka 16. i 20. ovoga Zakona o ukidanju odobrenja za rad ovlaštenom revizoru na odgovarajući način se primjenjuju na odobrenje za rad ovlaštenom revizoru iz druge države članice.

Registracija revizorskog društva iz druge države članice

Članak 25.

(1) Ministarstvo financija će rješenjem registrirati za obavljanje zakonske revizije pravnu osobu iz druge države članice kojoj je odobrenje za rad revizorskog društva izdalo nadležno tijelo matične države članice, pod uvjetom da glavni revizijski partner koji obavlja zakonsku reviziju u ime tog revizorskog društva ima odobrenje za rad Ministarstva financija.

(2) Revizorsko društvo iz stavka 1. ovoga članka može početi obavljati zakonsku reviziju tek nakon što ga Ministarstvo financija registrira.

(3) Ministarstvo financija će registrirati revizorsko društvo iz stavka 1. ovoga članka ako utvrdi da ono ispunjava uvjet iz stavka 1. ovoga članka, ima odobrenje za rad nadležnog tijela u svojoj matičnoj državi članici, i ako dostavi Ministarstvu financija dokaz o osiguranju od odgovornosti za štetu u skladu sa člancima 60. i 61. ovoga Zakona koju bi trećim osobama moglo počinuti obavljanjem revizorskih usluga. Potvrda koju izdaje nadležno tijelo matične države članice ne smije biti starija od tri mjeseca.

(4) Ministarstvo financija će obavijestiti nadležno tijelo matične države članice o registraciji revizorskog društva iz te države članice.

(5) Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom sadržaj zahtjeva i dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev za registraciju revizorskog društva iz druge države članice te iznos naknade.

Razlozi za ukidanje registracije revizorskom društvu iz druge države članice

Članak 26.

Odredbe članka 19. ovoga Zakona o razlozima za ukidanje rješenja o odobrenju za rad revizorskom društvu na odgovarajući način se primjenjuju na ukidanje rješenja o registraciji revizorskog društva iz druge države članice.

POGLAVLJE IV.

ODOBRENJE ZA RAD OVLAŠTENOM REVIZORU IZ TREĆE ZEMLJE I REGISTRACIJA REVIZORA U TREĆOJ ZEMLJI I SUBJEKTA ZA OBAVLJANJE REVIZIJE U TREĆOJ ZEMLJI

Odobrenje za rad ovlaštenom revizoru iz treće zemlje

Članak 27.

(1) Na osnovi reciprociteta, Ministarstvo financija može izdati odobrenje za rad za obavljanje zakonske revizije fizičkoj osobi iz treće zemlje kojoj je odobrenje za rad izdalo nadležno tijelo treće zemlje ako je dostavila zahtjev uz dokaz o ispunjavanju uvjeta jednakovrijednih onima utvrđenima u člancima 7., 10. i 11. ovoga Zakona i ako položi ispit osposobljenosti iz članka 23. ovoga Zakona.

(2) Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom sadržaj zahtjeva i dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad ovlaštenom revizoru iz treće zemlje te iznos naknade.

Ukidanje odobrenja za rad ovlaštenom revizoru iz treće zemlje

Članak 28.

Odredbe članaka 16. i 20. ovoga Zakona o ukidanju rješenja o odobrenju za rad ovlaštenom revizoru na odgovarajući način se primjenjuju na odobrenje za rad ovlaštenom revizoru iz treće zemlje.

Registracija revizora u trećoj zemlji i subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji

Članak 29.

(1) Pod uvjetima iz članka 30. ovoga Zakona, Ministarstvo financija će na njegov zahtjev rješenjem registrirati revizora u trećoj zemlji, odnosno subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji ako izdaje revizorsko izvješće o godišnjim financijskim izvještajima ili godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima izdavatelja koji ima sjedište izvan Europske unije, a čiji su prenosivi vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište u Republici Hrvatskoj u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, osim u slučaju izdavatelja dužničkih vrijednosnih papira koji su još uvijek u opticaju i na koje se primjenjuje jedno od sljedećeg:

1. uvršteni su na uređeno tržište u Republici Hrvatskoj prije 31. prosinca 2010. godine u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala i izdani su u nominalnoj vrijednosti po jedinici u iznosu od najmanje 50.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti, odnosno u drugoj valuti u iznosu koji na dan izdanja predstavlja protuvrijednost od najmanje 50.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti

2. uvršteni su na uređeno tržište u Republici Hrvatskoj nakon 31. prosinca 2010. godine u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala i izdani su u nominalnoj vrijednosti po jedinici u iznosu od najmanje 100.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti, odnosno u drugoj valuti u iznosu koji na dan izdanja predstavlja protuvrijednost od najmanje 100.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti.

(2) Revizorska izvješća o godišnjim financijskim izvještajima ili godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima iz stavka 1. ovoga članka, koja izdaju revizor u trećoj zemlji, odnosno subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji koji nisu registrirani u Republici Hrvatskoj nemaju u Republici Hrvatskoj pravni učinak.

Uvjeti za registraciju subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji

Članak 30.

(1) Ministarstvo financija će registrirati subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. većina članova uprave ili upravnog odbora subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji ispunjava zahtjeve koji su jednakovrijedni onima iz članaka 7., 10. i 11. ovoga Zakona

2. revizor u trećoj zemlji koji obavlja reviziju u ime subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji ispunjava zahtjeve koji su jednakovrijedni onima iz članaka 7., 10. i 11. ovoga Zakona

3. revizije godišnjih financijskih izvještaja ili godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona obavljaju se u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, Međunarodnim smjernicama revizijske prakse, Međunarodnim standardima za angažmane uvida, drugim angažmanima s izražavanjem uvjerenja odnosno za povezane usluge te Međunarodnim standardima kontrole kvalitete ako su navedeni standardi i smjernice usvojeni od strane Odbora za Međunarodne standarde revidiranja i izražavanja uvjerenja (IAASB) ili su propisani pravom Europske unije, te zahtjevima iz članaka 48., 49., 52. i 62. ovoga Zakona, odnosno jednakovrijednim standardima i zahtjevima

4. na svojoj internetskoj stranici objavljuje godišnje izvješće o transparentnosti koje obuhvaća informacije iz članka 13. Uredbe (EU) br. 537/2014 ili ispunjava jednakovrijedne uvjete za objavljivanje.

(2) Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom sadržaj zahtjeva i dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev za registraciju subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji te iznos naknade.

Uvjeti za registraciju revizora u trećoj zemlji

Članak 31.

(1) Ministarstvo financija će registrirati revizora u trećoj zemlji ako ispunjava uvjete iz članaka 7., 10. i 11. ovoga Zakona.

(2) Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom sadržaj zahtjeva i dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev za registraciju revizora u trećoj zemlji te iznos naknade.

Procjena jednakovrijednosti

Članak 32.

(1) Pri donošenju rješenja o registraciji subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji, odnosno revizora u trećoj zemlji, Ministarstvo financija je dužno primjenjivati odluke o jednakovrijednosti koje donese Europska komisija.

(2) Ministarstvo financija može do stupanja na snagu odluke o jednakovrijednosti iz stavka 1. ovoga članka procjenjivati jednakovrijednost uvjeta iz članka 30. ovoga Zakona, primjenjujući pri tome opće kriterije jednakovrijednosti koje donosi Europska komisija.

Ukidanje rješenja o registraciji revizora u trećoj zemlji i subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji

Članak 33.

(1) Odredbe članaka 16. i 20. ovoga Zakona o ukidanju rješenja o odobrenju za rad ovlaštenom revizoru na odgovarajući način se primjenjuju na ukidanje rješenja o registraciji revizora u trećoj zemlji.

(2) Odredbe članaka 19. i 20. ovoga Zakona o ukidanju odobrenja za rad revizorskom društvu na odgovarajući način se primjenjuju na ukidanje rješenja o registraciji subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji.

**POGLAVLJE V.
REGISTRI**

Vrste registara

Članak 34.

(1) Osobe kojima je Ministarstvo financija izdalo odobrenje za rad, odnosno kojima je odobrila registraciju moraju biti upisani u odgovarajuće registre koje vodi Ministarstvo financija.

(2) Osim osoba iz stavka 1. ovoga članka, u odgovarajuće registre moraju biti upisani i revizorski vježbenici, ako ispunjavaju uvjete iz članka 9. ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo financija vodi sljedeće registre:

1. registar revizorskih društava
2. registar samostalnih revizora
3. registar ovlaštenih revizora
4. registar revizorskih vježbenika
5. registar revizorskih društava i registar ovlaštenih revizora iz drugih država članica
6. registar ovlaštenih revizora iz trećih zemalja i

7. registar subjekata za obavljanje revizije u trećoj zemlji i registar revizora u trećoj zemlji.

Način vođenja registra

Članak 35.

(1) Registri iz članka 34. stavka 3. ovoga Zakona vode se u elektroničkom obliku na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, dostupni su na internetskoj stranici Ministarstva financija i redovito se ažuriraju.

(2) Podaci iz registara dostupni su javnosti bez ograničenja, osim podataka o fizičkim osobama zaštićenih zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka. Ministarstvo financija može ograničiti pristup podacima iz registara radi zaštite od značajne prijetnje osobnoj sigurnosti osobe koja je upisana u registar. Podaci iz registara dostupni su javnosti bez naplate i u strojno čitljivom obliku.

(3) Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom način upisa u registre i vođenja registara iz članka 34. stavka 3. ovoga Zakona.

Registar revizorskih društava, registar samostalnih revizora, registar revizorskih društava iz druge države članice i registar subjekata za obavljanje revizije u trećoj zemlji

Članak 36.

(1) Registar revizorskih društava i registar samostalnih revizora najmanje mora sadržavati sljedeće podatke:

1. tvrtku ili ime i prezime samostalnog revizora, adresu, OIB i registarski broj
2. pravni oblik
3. kontakt podatke, glavnu osobu za kontakt, te, ako je to primjenjivo, adresu internetske stranice
4. ime i prezime te registarski broj svih ovlaštenih revizora koji su zaposleni u revizorskom društvu, odnosno kod samostalnog revizora, ili su s njime povezani kao partner ili na drugi način.

(2) Osim podataka iz stavka 1. ovoga članka registar revizorskih društava mora sadržavati i sljedeće podatke:

1. adresu svakog ureda
2. imena i poslovne adrese svih dioničara, odnosno članova
3. imena i poslovne adrese svih članova uprave ili upravnog odbora
4. članstvo u mreži i popis imena i adresa društava članova i povezanih društava ili naznaku mjesta gdje su takve informacije dostupne javnosti
5. svaku drugu registraciju revizorskog društva kod nadležnih tijela drugih država članica i kao revizorskog subjekta kod nadležnih tijela u trećim zemljama, uključujući naziv nadležnog tijela za registraciju i broj registracije
6. ako je to primjenjivo, registraciju revizorskog društva u skladu s člankom 25. stavkom 3. ovoga Zakona
7. naziv i adresu nadležnih tijela država članica odgovornih za odobrenje, registraciju, nadzor osiguranja kvalitete rada i nadzor ovlaštenih revizora i revizorskih društava.

(3) Odredbe ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju na registar revizorskih društava iz druge države članice i registar subjekata za obavljanje revizije u trećoj zemlji.

Registar ovlaštenih revizora, registar revizorskih vježbenika, registar ovlaštenih revizora iz druge države članice, registar ovlaštenih revizora iz treće zemlje i registar revizora u trećoj zemlji

Članak 37.

(1) Registar ovlaštenih revizora i registar revizorskih vježbenika najmanje mora sadržavati sljedeće podatke:

1. ime i prezime, prebivalište, OIB i registarski broj
2. tvrtku i adresu, registarski broj te adresu internetske stranice revizorskog društva, odnosno ime i prezime, adresu, registarski broj, adresu internetske stranice samostalnog revizora u kojem je ovlašten revizor, odnosno revizorski vježbenik zaposlen ili s kojim je povezan kao partner ili na drugi način
3. svaku drugu registraciju ovlaštenog revizora kod nadležnih tijela drugih država članica i kao revizora kod nadležnih tijela u trećim zemljama, uključujući naziv nadležnog tijela za registraciju te, ako je to primjenjivo, broj registracije
4. naziv i adresu nadležnih tijela država članica odgovornih za odobrenje, registraciju, nadzor osiguranja kvalitete rada i nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju na registar ovlaštenih revizora iz druge države članice, registar ovlaštenih revizora iz treće zemlje i registar revizora u trećoj zemlji.

Upis i promjene podataka u registru

Članak 38.

(1) Ministarstvo financija upisuje po službenoj dužnosti u odgovarajući registar osobu kojoj je izdano odobrenje za rad ili kojoj je odobrena registracija.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, podaci koji se upisuju u registar dostavljaju se Ministarstvu financija uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad ili zahtjev za registraciju.

(3) U slučaju promjene podataka upisanih u registar, osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su najkasnije u roku od osam dana od nastanka promjene obavijestiti Ministarstvo financija o promijenjenim podacima.

(4) Ministarstvo financija upisuje u odgovarajući registar revizorskog vježbenika na temelju obavijesti revizorskog društva.

(5) Obavijest iz stavka 4. ovoga članka dostavlja se u roku od osam dana od zasnivanja radnog odnosa, odnosno od početka stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa, nakon što osoba u revizorskom društvu postane revizorski vježbenik.

(6) Revizorsko društvo za slučaj iz stavka 4. ovoga članka obvezno je najkasnije u roku od osam dana od promjene podataka upisanih u registar o tome obavijestiti Ministarstvo financija.

(7) Obavijest iz stavka 6. ovoga članka potpisuje zastupnik revizorskog društva.

(8) Ako se podaci dostavljaju elektroničkim putem potpisuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronički potpis.

Brisanje iz registra

Članak 39.

(1) Ministarstvo financija po službenoj dužnosti upisuje brisanje iz odgovarajućeg registra osobe kojoj je rješenje o odobrenju za rad ukinuto ili kojoj je rješenje o registraciji ukinuto.

(2) Ministarstvo financija upisuje brisanje iz odgovarajućeg registra revizorskog vježbenika koji prestane ispunjavati uvjete iz članka 9. ovoga Zakona, na temelju obavijesti o prestanku ispunjavanja uvjeta koju je bez nepotrebnog odlaganja Ministarstvu financija obvezno dostaviti revizorsko društvo kod kojeg je revizorski vježbenik u radnom odnosu ili na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa.

POGLAVLJE VI. OBAVLJANJE REVIZORSKIH USLUGA

Ugovor o reviziji

Članak 40.

(1) Međusobna prava i obveze revizorskog društva i revidiranog subjekta u svezi zakonske revizije uređuju se ugovorom o reviziji.

(2) Ugovor o reviziji sklapa se nakon imenovanja revizorskog društva. Revizorsko društvo dužno je obavijestiti Ministarstvo financija o prvom sklapanju ugovora o reviziji sa subjektom od javnog interesa u tekućoj poslovnoj godini.

(3) Ugovor o reviziji sklapa se u pisanom obliku. Ugovor o reviziji mora sadržavati iznos naknade za obavljanje zakonske revizije.

(4) Revizorsko društvo ne smije ugovorene revizorske usluge ustupati drugim revizorskim društvima.

(5) Ugovor o reviziji može se raskinuti u skladu sa zakonom kojim se uređuju obvezni odnosi. Razlike u mišljenjima, koje se odnose na područja računovodstva i revizije, predstavnika revidiranog subjekta i revizorskog društva ne mogu biti opravdana osnova za raskid ugovora.

(6) Revizorsko društvo dužno je obavijestiti Ministarstvo financija o raskidu ugovora iz stavka 1. ovoga članka, u roku od 15 dana od datuma raskida, uz detaljno obrazloženje razloga koji su doveli do raskida ugovora. U vezi s primljenom obavijesti Ministarstvo financija može odlučiti o provedbi postupka nadzora nad revizorskim društvom.

(7) Odredbe stavaka 1. do 5. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju i na druge ugovore o obavljanju revizorskih usluga.

Imenovanje revizorskog društva

Članak 41.

(1) Obveznici zakonske revizije imenuju revizorsko društvo za zakonsku reviziju najkasnije tri mjeseca prije završetka izvještajnog razdoblja na koje se zakonska revizija odnosi u skladu sa zakonom kojim se uređuju trgovačka društva.

(2) Imenovanje revizorskog društva ne smije biti ničim uvjetovano, osim u slučajevima predviđenima zakonom kojim se uređuju trgovačka društva.

(3) Zabranjena je svaka ugovorna odredba kojom se ograničava izbor obvezniku zakonske revizije na način da se obavljanje zakonske revizije mora ugovoriti s određenim revizorskim društvom određene kategorije ili s popisa revizorskih društava. Sve takve odredbe ugovora su ništetne.

(4) Imenovanje revizorskog društva u slučaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa obavlja se u skladu s odredbama ovoga članka i članka 16. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Razrješenje revizorskog društva u slučaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa

Članak 42.

(1) U slučaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa, razrješenje revizorskog društva mogu zatražiti:

1. dioničari ili članovi koji predstavljaju 5% ili više glasačkih prava, dionica ili udjela u kapitalu revidiranog subjekta
2. nadzorni odbor, revizijski odbor ili neizvršni članovi upravnog odbora subjekta od javnog interesa
3. Ministarstvo financija.

(2) Prijedlog za razrješenje revizorskog društva iz stavka 1. ovoga članka podnosi se trgovačkom sudu nadležnom prema sjedištu subjekta od javnog interesa. Nadležni trgovački sud usvojiti će prijedlog za razrješenje revizorskog društva ako za to postoje opravdani razlozi.

Ugovaranje zakonske revizije s više revizorskih društava kod subjekata od javnog interesa

Članak 43.

(1) Nadzorna tijela ovlaštena za nadzor poslovanja subjekata od javnog interesa čije obavljanje poslova je propisano posebnim zakonom mogu tim subjektima propisati obvezu ugovaranja zakonske revizije s više međusobno neovisnih revizorskih društava, te odrediti uvjete za uređivanje odnosa između revizorskih društava imenovanih za obavljanje zajedničke revizije.

(2) Subjekti od javnog interesa, osim onih iz stavka 1. ovoga članka, koji samostalno ili zajedno sa svojim ovisnim društvima, u poslovnoj godini koja prethodi poslovnoj godini na koju se zakonska revizija odnosi, ispunjavaju jedan od sljedećih uvjeta:

1. zapošljavaju prosječno više od 5000 radnika tijekom poslovne godine u Republici Hrvatskoj
 2. imaju aktivu veću od 5.000.000.000,00 kuna na zadnji dan poslovne godine
- moraju ugovoriti zakonsku reviziju s najmanje dva međusobno neovisna revizorska društva te takva zakonska revizija rezultira podnošenjem zajedničkog revizorskog izvješća iz članka 58. stavka 4. ovoga Zakona.

(3) Ako je matično društvo subjekt od javnog interesa iz stavka 2. ovoga članka, obveza zakonske revizije s najmanje dva međusobno neovisna revizorska društva odnosi se na godišnje financijske izvještaje i godišnje konsolidirane financijske izvještaje matičnog društva i svih ovisnih društava.

(4) Obveza ugovaranja zakonske revizije s najmanje dva međusobno neovisna revizorska društva iz stavka 2. ovoga članka ne odnosi se na subjekte od javnog interesa koji su ovisno društvo matičnog društva sa sjedištem u drugoj državi članici ako u ukupnoj konsolidiranoj aktivni matičnog društva sudjeluju sa manje od 50 posto.

(5) U slučaju ugovaranja zakonske revizije s više revizorskih društava, najdulje vrijeme trajanja revizijskog angažmana iz članka 64. ovoga Zakona ne može se produžiti na najdulje razdoblje iz članka 17. stavka 4. točke (b) Uredbe (EU) br. 537/2014.

Nerevizorske usluge

Članak 44.

(1) Revizorsko društvo može, osim revizorskih usluga, kao svoju djelatnost obavljati i nerevizorske usluge iz sljedećih područja:

1. financija i računovodstva
2. financijskih analiza i kontrola, uključujući i dubinska snimanja
3. usluge davanja poreznih savjeta na način kako je uređeno posebnim propisima
4. ostalo poslovno savjetovanje
5. procjenjivanja vrijednosti društava, imovine i obveza
6. sudskog vještačenja
7. izrade i ekonomske ocjene investicijskih projekata
8. održavanja stručnih seminara i edukacije
9. izdavanja stručnih radova.

(2) Revizorsko društvo koje obavlja usluge iz područja financija i računovodstva, davanja poreznih savjeta, ostaloga poslovnog savjetovanja, procjenjivanja vrijednosti društva, imovine i obveza, sudskog vještačenja i usluga iz područja odgovornosti posloводства isključuje mogućnost obavljanja zakonske revizije u istoj pravnoj osobi za istu poslovnu godinu. Zabrana obavljanja zakonske revizije odnosi se na revidirani subjekt i sva povezana društva revidiranoga subjekta, kao i na revizorsko društvo i sva povezana društva revizorskog društva.

(3) Zabrana obavljanja zakonske revizije iz stavka 2. ovoga članka ne odnosi se na povezana društva revidiranog subjekta kao i povezana društva revizorskog društva, pod uvjetom da je revizorsko društvo poduzelo sve mjere osiguranja kako obavljanje usluga iz stavka 2. ovoga

članka ne bi imalo utjecaja na neovisnost obavljanja zakonske revizije. Zabrana obavljanja zakonske revizije iz stavka 2. ovoga članka ne odnosi se na obavljanje sljedećih nerevizorskih usluga:

1. porezne usluge povezane s pripremom poreznih obrazaca
2. porezne usluge povezane s pronalaženjem javnih subvencija i poreznih olakšica osim ako je u pogledu takvih usluga zakonom propisana pomoć ovlaštenog revizora ili revizorskog društva
3. porezne usluge povezane s pomoći u vezi s poreznim inspekcijama poreznih tijela osim ako je u pogledu takvih inspekcija zakonom propisana pomoć ovlaštenog revizora ili revizorskog društva
4. porezne usluge povezane s izračunom izravnog i neizravnog poreza te odgođenog poreza
5. porezne usluge povezane s poreznim savjetovanjem

na način kako je uređeno posebnim propisima, ako te usluge nemaju izravan ili imaju beznačajan utjecaj, odvojeno ili u ukupnom iznosu, na financijske izvještaje koji su predmet revizije i ako ovlašteni revizor ili revizorsko društvo poštuju načela neovisnosti sukladno ovom Zakonu.

(4) Podatke o obavljanju usluga iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, kao i utjecaj na neovisnost i poduzete mjere osiguranja iz stavka 3. ovoga članka, revizorska društva dužna su iskazati u izvaji koja se odnosi na neovisnost rada revizorskog društva, a koja je, u slučaju revizorskog društva koje obavlja zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa, dio izvješća o transparentnosti iz članka 59. ovoga Zakona.

(5) Revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa i svi članovi mreže kojoj revizorsko društvo pripada, ne smiju pružati izravno ili neizravno revidiranom subjektu, njegovom matičnom društvu ili društvima pod njegovom kontrolom u državi članici nerevizorske usluge u skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 537/2014.

(6) Zabrana obavljanja nerevizorskih usluga iz stavka 5. ovoga članka odnosi se na:

1. razdoblje između početka razdoblja koje je predmet revizije i izdavanja revizorskog izvješća i
2. poslovnu godinu koja prethodi razdoblju iz točke 1. ovoga stavka u vezi s uslugama navedenim u članku 5. stavku 1. drugom podstavku točki (e) Uredbe (EU) br. 537/2014.

(7) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, revizorsko društvo može obavljati nerevizorske usluge iz članka 5. stavka 1. drugog podstavka, točke (a) podtočke i., točke (a) podtočaka iv. do vii. Uredbe (EU) br. 537/2014 revidiranom subjektu od javnog interesa, na način kako je uređeno posebnim propisima posebnim propisima i ako su ispunjeni zahtjevi iz članka 5. stavka 3. Uredbe (EU) br. 537/2014.

(8) Iznimno od stavaka 5. do 7. ovoga članka, revizorsko društvo i svaki član mreže kojoj revizorsko društvo pripada, a koji obavljaju zakonsku reviziju kreditne institucije i subjekta od javnog interesa za čiji nadzor poslovanja je ovlaštena Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, smiju pružati nerevizorske usluge na način kako je propisano zakonom kojim se propisuje poslovanje kreditnih institucija te subjekta od javnog interesa za čiji nadzor poslovanja je ovlaštena Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.

(9) Revizorsko društvo dužno je u radnoj dokumentaciji koja potkrepljuje revizorsko mišljenje navesti sve informacije koje bi mogle utjecati na neovisnost obavljanja revizorskih usluga za koje Međunarodni revizijski standardi zahtijevaju neovisnost, kao i poduzete mjere osiguranja za ublažavanje utjecaja na neovisnost obavljanja revizorskih usluga.

(10) U slučaju iz stavka 7. ovoga članka, pružanje nerevizorskih usluga podložno je odobrenju revizijskog odbora u skladu s člankom 5. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 537/2014 nakon što je revizijski odbor na odgovarajući način procijenio prijetnje neovisnosti i primijenjene zaštitne mehanizme u skladu s člankom 52. ovoga Zakona.

Dužnosti revidiranog subjekta

Članak 45.

(1) Revidirani subjekt dužan je revizorskom društvu staviti na raspolaganje cjelokupnu potrebnu dokumentaciju, isprave i izvješća, te omogućiti pristup računalnim programima i pružiti sve informacije potrebne za obavljanje zakonske revizije.

(2) Subjekt iz stavka 1. ovoga članka dužan je revizorskom društvu tijekom radnog vremena osigurati pristup i korištenje poslovnih prostorija za obavljanje zakonske revizije neometano i bez prisutnosti drugih osoba te staviti na raspolaganje odgovarajuću opremu i radnike.

(3) Subjekt iz stavka 1. ovoga članka, koji se u svojem poslovanju koristi informatičkom tehnologijom, dužan je revizorskom društvu omogućiti pristup svim programima i elektroničkim zapisima, uključujući izliste i preslike na elektroničkim medijima te na zahtjev revizorskog društva pružiti pomoć u izvođenju programa i dati informacije o služenju tim programima.

(4) Ako subjekt iz stavka 1. ovoga članka ne omogući obavljanje zakonske revizije u skladu s odredbama stavaka 1. do 3. ovoga članka, ovlašteni revizor tu činjenicu navodi u revizorskom izvješću i o tome obavještava Ministarstvo financija.

(5) Odredbe ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju i na druge revizorske usluge.

Radna dokumentacija

Članak 46.

(1) Revizorsko društvo priprema cjelovitu i preglednu radnu dokumentaciju koja potkrepljuje revizorsko izvješće. Radna dokumentacija može biti u papirnatom i/ili elektroničkom obliku.

(2) Radna dokumentacija koju prikuplja i priprema revizorsko društvo čuva se najmanje 11 godina, počevši od poslovne godine na koju se zakonska revizija odnosi.

(3) Radna dokumentacija i spisi prikupljeni u tijeku zakonske revizije vlasništvo su revizorskog društva, predstavljaju revizorsku tajnu i mogu se koristiti samo za potrebe zakonske revizije u skladu sa odredbama ovoga Zakona i u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita tajnosti podataka te za potrebe nadzora i postupaka koje provodi Ministarstvo financija.

(4) Radna dokumentacija koja potkrepljuje revizorsko izvješće i koja se priprema u obliku i sadržaju kako to propisuju Međunarodni revizijski standardi sastavlja se na hrvatskom jeziku.

(5) Ako dođe do promjene jednog revizorskog društva drugim, prethodno revizorsko društvo dužno je osigurati novom revizorskom društvu pristup svim relevantnim informacijama koje se odnose na revidirani subjekt i na posljednju zakonsku reviziju tog subjekta.

(6) Ako revizorsko društvo obavlja zakonsku reviziju revidiranog subjekta koji je dio grupe čije se matično društvo nalazi u trećoj zemlji, pravila povjerljivosti i čuvanja revizorske tajne iz stavka 3. ovoga članka ne utječu na prenošenje relevantne dokumentacije revizorskog društva o obavljenoj zakonskoj reviziji revizoru grupe koji se nalazi u trećoj zemlji, ako je takva dokumentacija potrebna za obavljanje revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja matičnog društva.

(7) Revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju kod revidiranog subjekta koji je izdao vrijednosne papire u trećoj zemlji ili koji je dio grupe koja izdaje zakonske godišnje konsolidirane financijske izvještaje u trećoj zemlji, može dostavljati radnu dokumentaciju ili druge dokumente u vezi s zakonskom revizijom tog revidiranog subjekta, Ministarstvu financija radi dostavljanja nadležnim tijelima u relevantnim trećim zemljama samo pod uvjetima iz članka 115. ovoga Zakona.

(8) Dostavljanje podataka revizoru grupe koji se nalazi u trećoj zemlji obavlja se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(9) Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo koje više nije angažirano na određenoj zakonskoj reviziji, kao i prethodni ovlašteni revizor ili revizorsko društvo i nadalje podliježu obvezi čuvanja revizorske tajne vezano uz dotičnu zakonsku reviziju skladu s odredbama ovoga Zakona.

Profesionalna etika i skeptičnost

Članak 47.

(1) Revizorsko društvo i ovlašteni revizor moraju djelovati u skladu s temeljnim načelima profesionalne etike o integritetu, objektivnosti, profesionalnoj kompetentnosti i dužnoj pažnji.

(2) Revizorsko društvo, ovlašteni revizor i druge osobe iz članka 5. stavka 5. ovoga Zakona dužni su tijekom obavljanja revizorskih usluga zadržati profesionalnu skeptičnost te moraju biti svjesni mogućnosti postojanja značajno pogrešnog prikazivanja zbog činjenica ili ponašanja koja ukazuju na nepravilnosti, uključujući prijevaru ili pogreške, neovisno o proteklom iskustvu revizorskog društva i ovlaštenog revizora o iskrenosti i integritetu članova uprave ili upravnog odbora revidiranog subjekta.

(3) Revizorsko društvo, ovlašteni revizor i druge osobe iz članka 5. stavka 5. ovoga Zakona dužni su se pridržavati profesionalne skeptičnosti, posebno pri provjeravanju procjena upravljačkih struktura u vezi s fer vrijednostima, umanjenjem imovine, rezerviranjima i budućim tokom novca relevantnima za sposobnost subjekta za vremenski neograničeno poslovanje.

*Neovisnost***Članak 48.**

(1) Revizorsko društvo, ovlašteni revizor, glavni revizijski partner i svaka osoba koja je u mogućnosti izravnog ili neizravnog utjecaja na rezultat revizorskih usluga moraju tijekom razdoblja koje obuhvaćaju financijski izvještaji koji su predmet zakonske revizije i za vrijeme obavljanja revizorskih usluga biti neovisni o revidiranom subjektu te im nije dopušteno sudjelovati u donošenju odluka revidiranog subjekta.

(2) Revizorsko društvo i ovlašteni revizor dužni su poduzimati sve potrebne mjere kako bi osigurali da pri obavljanju revizorskih usluga na njihovu neovisnost ne utječe ni jedan postojeći ili mogući sukob interesa ili poslovni odnos ili drugi izravni ili neizravni odnosi u koje su uključeni revizorsko društvo i ovlašteni revizor koji obavljaju revizorske usluge te, ako je primjenjivo, njihova mreža, upravljanje, ovlašteni revizori, radnici i druge fizičke osobe čije su usluge stavljene na raspolaganje ili ih nadzire revizorsko društvo ili bilo koja osoba izravno ili neizravno povezana s revizorskim društvom i ovlaštenim revizorom.

(3) Revizorsko društvo i ovlašteni revizor ne mogu obaviti revizorsku uslugu ako postoji prijetnja samopregleda, koristoljublja, zagovaranja, rodbinske povezanosti ili zastrašivanja koja proizlazi iz financijskih, osobnih, poslovnih odnosa, odnosa u vezi sa zaposlenjem ili drugih odnosa između revizorskog društva i ovlaštenog revizora, njegove mreže i bilo koje fizičke osobe koji mogu utjecati na rezultat zakonske revizije i revidiranog subjekta, a zbog koje bi objektivna, razumna i informirana treća strana, uzimajući u obzir primijenjene zaštitne mehanizme, zaključila da je neovisnost revizorskog društva ili ovlaštenog revizora ugrožena.

(4) Iznimno od odredaba ovoga članka, revizorsko društvo nije dužno osigurati neovisnost ako obavlja povezane revizorske usluge koje se odnose na dogovorene postupke ili kompilaciju, pri čemu je dužno u svojem izvješće o tim obavljenim uslugama navesti tu činjenicu.

*Osiguravanje neovisnosti***Članak 49.**

(1) Revizorsko društvo, ovlašteni revizor, glavni revizijski partneri, drugi radnici revizorskog društva i bilo koja druga fizička osoba čije su usluge stavljene na raspolaganje ili koju nadzire to revizorsko društvo, a koja je izravno uključena u obavljanje revizorske usluge, te osobe koje su usko povezane s njima u skladu u smislu propisa o zlouporabi tržišta ne smiju ostvarivati i imati materijalne i izravne koristi, niti smiju biti uključeni u transakciju u vezi s bilo kojim financijskim instrumentom koji je izdao, za koji jamči ili koji na drugi način podržava bilo koji revidirani subjekt, u okviru njihova opsega obavljanja revizorske usluge, osim interesa koje neizravno ostvaruju putem diverzificiranih subjekata za zajednička ulaganja, uključujući upravljane fondove poput mirovinskih fondova ili životno osiguranje.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka ne smiju sudjelovati u obavljanju ili na neki drugi način utjecati na rezultate revizorske usluge bilo kojeg revidiranog subjekta ako:

1. imaju financijske instrumente revidiranog subjekta, osim interesa koji se neizravno ostvaruju putem diverzificiranih subjekata za zajednička ulaganja

2. imaju financijske instrumente bilo kojeg subjekta povezanog s revidiranim subjektom, što može uzrokovati ili se može općenito smatrati uzrokom sukoba interesa, osim interesa koji se neizravno ostvaruju putem diverzificiranih subjekata za zajednička ulaganja

3. su bile zaposlene u revidiranom subjektu ili su imale poslovne ili druge odnose s revidiranim subjektom tijekom razdoblja iz članka 48. stavka 1. ovoga Zakona koji mogu prouzročiti ili se za njih općenito može smatrati uzrokom sukoba interesa.

(3) Osobe iz stavka 1. ovoga članka ne smiju tražiti ili primati novčane i nenovčane darove ili usluge od revidiranog subjekta ili bilo kojeg subjekta koji je povezan s revidiranim subjektom osim ako bi objektivna, razumna i informirana treća strana zaključila da je njihova vrijednost zanemariva ili beznačajna.

(4) Ako je revidirani subjekt tijekom razdoblja na koje se odnose financijski izvještaji preuzeo drugi subjekt ili se spojio s drugim subjektom ili je pripojio drugi subjekt ili je drugi subjekt preuzeo ili pripojio revidirani subjekt, revizorsko društvo dužno je otkriti i ocijeniti bilo koje postojeće ili nedavne interese ili odnose, uključujući nerevizorske usluge pružene tom subjektu koje bi, uzimajući u obzir dostupne zaštitne mehanizme, mogle ugroziti neovisnost ili sposobnost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva za nastavak obavljanja revizorskih usluga nakon što preuzimanje, spajanje ili pripajanje počne proizvoditi pravne učinke. Preuzimanjem iz ovoga stavka smatra se stjecanje značajnog utjecaja ili kontrole u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, ovlašteni revizor i revizorsko društvo dužni su, što je prije moguće, a najkasnije u roku od tri mjeseca, poduzeti sve mjere koje mogu biti potrebne za uklanjanje svih postojećih interesa ili prestanak odnosa koji bi predstavljali prijetnju njihovoj neovisnosti te je dužno, ako je to moguće, usvojiti zaštitne mehanizme kako bi smanjili na najmanju moguću mjeru bilo kakvu prijetnju njegovoj neovisnosti koja proizlazi iz prethodnih ili postojećih interesa i odnosa.

(6) Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo dužni su u radnoj dokumentaciji dokumentirati sve značajne prijetnje neovisnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva kao i zaštitne mehanizme koji su korišteni za ublažavanje tih prijetnji.

(7) Osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su bez odgode izvijestiti revizorsko društvo o nastupanju okolnosti iz stavaka 1. do 4. ovoga članka.

Zabrana zapošljavanja ovlaštenih revizora kod revidiranog subjekta

Članak 50.

(1) Ovlašteni revizor i glavni revizijski partner koji obavlja zakonsku reviziju u ime revizorskog društva, prije isteka razdoblja od najmanje jedne godine ili, u slučaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa, isteka razdoblja od najmanje dvije godine nakon što su prestali obavljati dužnost ovlaštenog revizora ili glavnog revizijskog partnera u vezi s zakonskom revizijom, ne smije:

1. prihvatiti položaj člana uprave, nadzornog odbora ili upravnog odbora u revidiranom subjektu
2. prihvatiti položaj voditelja računovodstvenog i/ili financijskog područja u revidiranom subjektu

3. ako je to primjenjivo, postati članom revizijskog odbora revidiranog subjekta ili, ako takav revizijski odbor ne postoji, članom organa koji obavlja funkciju jednakovrijednu onoj revizijskog odbora.

(2) Radnici i partneri, osim glavnih revizijskih partnera, revizorskog društva koji obavljaju zakonsku reviziju, kao i bilo koja druga fizička osoba čije su usluge stavljene na raspolaganje ili su pod nadzorom revizorskog društva, ne smiju, ako su takvi radnici, partneri ili druge fizičke osobe ovlaštene za obavljanje zakonske revizije, preuzeti bilo koju dužnost iz stavka 1. točaka 1. do 3. ovoga članka, prije isteka razdoblja od najmanje jedne godine nakon isteka razdoblja u kojem su bili izravno uključeni u obavljanje zakonske revizije.

(3) Osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dužne su bez odgode izvijestiti revizorsko društvo o nastupanju okolnosti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Neovisnost i objektivnost drugih osoba

Članak 51.

Članovi, odnosno dioničari revizorskog društva, kao i članovi uprave, upravnih odbora i nadzornih odbora tog revizorskog društva ili povezanog društva, ne smiju utjecati na obavljanje zakonske revizije i izdavanje revizorskog izvješća na bilo koji način kojim bi se ugrozila neovisnost i objektivnost ovlaštenog revizora koji obavlja zakonsku reviziju u ime revizorskog društva.

Priprema revizorske usluge i procjena prijetnji neovisnosti

Članak 52.

Revizorsko društvo i ovlaštene revizore dužni su prije prihvaćanja ili nastavljanja obavljanja revizorske usluge procijeniti i dokumentirati sljedeće:

1. ispunjavaju li zahtjeve iz članaka 48. i 49. ovoga Zakona
2. postoje li prijetnje njihovoj neovisnosti i zaštitne mjere koje su primijenjene kako bi se ublažile te prijetnje
3. ima li, u slučaju revizorskog društva, stručne radnike, vrijeme i resurse potrebne za obavljanje revizorske usluge na primjeren način
4. ima li, u slučaju revizorskog društva, glavni revizijski partner odobrenje za rad za obavljanje zakonske revizije u državi članici u kojoj se obavlja zakonska revizija.

Unutarnja organizacija revizorskih društava

Članak 53.

(1) Revizorsko društvo dužno se pridržavati sljedećih organizacijskih zahtjeva:

1. uspostaviti primjerene politike i postupke kako bi osiguralo da se članovi, odnosno dioničari, kao i članovi uprave, upravnih i nadzornih odbora revizorskog društva ili povezanog društva ne miješaju u obavljanje revizorskih usluga na bilo koji način kojim bi se ugrozila neovisnost i objektivnost ovlaštenog revizora koji obavlja revizorske usluge u ime revizorskog društva
2. raspolagati odgovarajućim administrativnim i računovodstvenim postupcima, mehanizmima unutarnje kontrole kvalitete, djelotvornim postupcima procjene rizika te

djelotvornim mjerama nadzora i zaštite sustava za obradu podataka. Ti mehanizmi unutarnje kontrole kvalitete moraju biti osmišljeni kako bi osigurali usklađenost s odlukama i postupcima na svim razinama revizorskog društva

3. uspostaviti odgovarajuće politike i postupke kako bi osiguralo svojim radnicima i drugim fizičkim osobama čije im se usluge stavljaju na raspolaganje ili su pod njihovim nadzorom i koji su neposredno uključeni u obavljanje revizorskih usluga, posjedovanje primjerenog znanja i iskustva za dužnosti koje su im dodijeljene

4. uspostaviti odgovarajuće politike i postupke kako bi osiguralo da povjeravanje važnih revizorskih funkcija vanjskim izvršiteljima nije provedeno na takav način da umanju kvalitetu unutarnje kontrole kvalitete revizorskog društva te mogućnost Ministarstva financija da nadzire usklađenost revizorskog društva s odredbama ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, s odredbama Uredbe (EU) br. 537/2014

5. uspostaviti odgovarajuće i djelotvorne organizacijske i administrativne mehanizme za sprečavanje, utvrđivanje, uklanjanje ili upravljanje prijetnjama njihovoj neovisnosti iz članaka 48., 49., 50. i 52. ovoga Zakona

6. uspostaviti odgovarajuće politike i postupke za obavljanje revizorskih usluga, usavršavanje, nadgledanje i praćenje aktivnosti radnika te organizaciju strukture revizorskih spisa iz članka 54. stavka 8. ovoga Zakona

7. uspostaviti sustav unutarnje kontrole kvalitete kako bi se zajamčila kvaliteta revizorskih usluga. Sustav unutarnje kontrole kvalitete obuhvaća najmanje politike i postupke opisane u točki 6. ovoga stavka. Revizorsko društvo dužno je odrediti ovlaštenog revizora koji je odgovoran za sustav unutarnje kontrole kvalitete.

8. koristiti odgovarajuće sustave, resurse i postupke kako bi osiguralo kontinuitet i pravilnost u obavljanju aktivnosti revizorskih usluga

9. uspostaviti primjerene i djelotvorne organizacijske i administrativne mehanizme za rješavanje i bilježenje incidenata koji imaju ili mogu imati ozbiljne posljedice na integritet njihovih aktivnosti vezanih uz obavljanje revizorskih usluga

10. uspostaviti odgovarajuće politike primitaka, uključujući podjelu dobiti, koje omogućuju dovoljno poticaja za učinkovito osiguranje kvalitete revizorskih usluga. Iznos prihoda koji revizorsko društvo ostvari od pružanja nerevizorskih usluga revidiranom subjektu nije predmetom ocjene učinka i isplate primitaka bilo kojoj osobi koja je uključena u obavljanje revizorskih usluga tom revidiranom subjektu ili koja na nju može utjecati

11. pratiti i ocijeniti prikladnost i učinkovitost svojih sustava, mehanizama unutarnje kontrole kvalitete te postupaka uspostavljenih u skladu s ovim Zakonom i, ako je to primjenjivo, Uredbom (EU) br. 537/2014, te poduzimati primjerene mjere za otklanjanje eventualnih nedostataka. Revizorsko društvo dužno je provoditi godišnje ocjenjivanje sustava unutarnje kontrole kvalitete iz točke 7. ovoga stavka i voditi evidenciju nalaza dobivenih tim ocjenjivanjem, kao i mjera predloženih za izmjenu sustava unutarnje kontrole kvalitete

12. uspostaviti politike, kontrole i postupke za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma

(2) Politike i postupci iz stavka 1. ovoga članka dokumentiraju se i priopćuju radnicima revizorskog društva.

(3) Povjeravanje revizorskih funkcija vanjskim izvršiteljima kao što je navedeno u stavku 1. točki 4. ovoga članka ne utječe na obveze revizorskog društva prema revidiranom subjektu.

(4) Revizorsko društvo dužno je uzeti u obzir opseg i složenost svojih aktivnosti pri ispunjavanju obveza iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka.

(5) Revizorsko društvo mora dokazati Ministarstvu financija da su politike i postupci, osmišljeni u svrhu ostvarivanja takve usklađenosti, primjereni u odnosu na opseg i složenost aktivnosti revizorskog društva.

Organizacija revizorskog rada

Članak 54.

(1) Revizorsko društvo dužno je za obavljanje revizorskih usluga odrediti najmanje jednog glavnog revizijskog partnera te mu staviti na raspolaganje dostatne resurse i broj radnika koje posjeduju potrebnu stručnost i vještine kako bi na prikladan način mogli obavljati svoje zadaće.

(2) Osiguranje kvalitete revizorske usluge, neovisnost i stručnost glavni su kriteriji revizorskog društva pri izboru glavnog revizijskog partnera.

(3) Glavni revizijski partner aktivno sudjeluje u obavljanju revizorskih usluga.

(4) Pri obavljanju revizorskih usluga ovlašteni revizor dužan je posvetiti dovoljno vremena svom angažmanu te osigurati dovoljno resursa kako bi na primjeren način mogao obavljati svoje zadaće.

(5) Revizorsko društvo dužno je voditi evidenciju o svakom kršenju odredaba ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014. Revizorsko društvo dužno je voditi evidenciju svih posljedica takvog kršenja, uključujući poduzete mjere usmjerene rješavanju tih kršenja te u svrhu izmjene njegovog sustava unutarnje kontrole kvalitete. Revizorsko društvo dužno je izraditi godišnje izvješće koje sadrži pregled svih poduzetih mjera te to izvješće priopćiti radnicima.

(6) Ako revizorsko društvo traži savjet vanjskih stručnjaka, dužno je dokumentirati taj zahtjev i primljeni savjet.

(7) Revizorsko društvo dužno je voditi evidenciju klijenata. Takva evidencija sadrži sljedeće podatke za svakog klijenta:

1. tvrtku i sjedište ili ime i prezime i adresu
2. ime i prezime glavnog revizijskog partnera
3. naknade zaračunane za usluge zakonske revizije, ostale revizorske usluge te naknade zaračunane za druge usluge u bilo kojoj poslovnoj godini.

(8) Revizorsko društvo dužno je otvoriti revizorski spis za svaku revizorsku uslugu u kojem je dužno:

1. dokumentirati podatke pripremljene u skladu s člankom 52. ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, člancima 6. do 8. Uredbe (EU) br. 537/2014
2. zadržati sve druge podatke i dokumente koji su važni za revizorsko izvješće iz članka 58. ovoga Zakona te, ako je to primjenjivo, članka 10. i 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 te za praćenje usklađenosti s ovim Zakonom i drugim propisima.

(9) Revizorski spis zatvara se najkasnije u roku od 60 dana od datuma potpisivanja revizorskog izvješća iz članka 58. ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014.

(10) Revizorsko društvo dužno je voditi evidenciju svih pisanih žalbi u vezi s obavljanjem revizorskih usluga.

Opseg revizije financijskih izvještaja

Članak 55.

Ne dovodeći u pitanje članak 58. ovoga Zakona i, ako je primjenjivo, članke 10. i 11. Uredbe (EU) br. 537/2014, revizija godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja ne obuhvaća izražavanje uvjerenja o budućoj održivosti revidiranog subjekta ili učinkovitosti članova uprave ili upravnog odbora pri dotadašnjem ili budućem vođenju poslova subjekta.

Revizija konsolidiranih financijskih izvještaja

Članak 56.

(1) Revizor grupe snosi odgovornost za revizorsko izvješće iz članka 58. ovoga Zakona o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja i, ako je to primjenjivo, iz članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014 te, ako je primjenjivo, za dodatno izvješće revizijskom odboru iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

(2) Revizor grupe dužan je pregledati i ocijeniti zakonsku reviziju koju je proveo revizor u trećoj zemlji ili ovlaštenu revizor i subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji ili revizorsko društvo za potrebe revizije grupe i dokumentirati prirodu, vrijeme i opseg posla koji su obavili ti revizori, uključujući, ako je to primjenjivo, pregled relevantnih dijelova revizorske dokumentacije tih revizora.

(3) Revizor grupe dužan je zadržati dokumentaciju koja će omogućiti Ministarstvu financija pregled rada revizora grupe.

(4) Za potrebe iz stavka 2. ovoga članka, revizor grupe dužan je zatražiti suglasnost revizora u trećoj zemlji, ovlaštenog revizora, subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji ili revizorskog društva za prosljeđivanje relevantne dokumentacije tijekom obavljanja revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, kao uvjet za oslanjanje revizora grupe na rad tih revizora.

(5) Ako revizor grupe ne može postupiti u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, poduzima prikladne mjere i o tome obavještava Ministarstvo financija. Takve mjere po potrebi uključuju obavljanje dodatnih revizorskih postupaka, izravnim putem ili povjeravanjem takvih zadaća vanjskim izvršiteljima u odgovarajućem ovisnom društvu.

(6) Ako revizor grupe podliježe nadzoru osiguranja kvalitete rada ili nadzoru u vezi sa zakonskom revizijom godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja grupe, revizor grupe dužan je, na zahtjev, Ministarstvu financija staviti na raspolaganje relevantnu dokumentaciju koju posjeduje u vezi s zakonskom revizijom koju su proveli revizor u trećoj zemlji, ovlaštenu revizor, subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji ili revizorsko društvo za potrebe revizije grupe, uključujući svu radnu dokumentaciju relevantnu za zakonsku reviziju grupe.

(7) Ministarstvo financija može za potrebe zakonske revizije grupe, u skladu s člancima 111. do 114. ovoga Zakona, od relevantnih nadležnih tijela država članica zatražiti dodatnu dokumentaciju o zakonskoj reviziji koju su proveli ovlašteni revizor ili revizorsko društvo.

(8) Ako zakonsku reviziju matičnog društva ili ovisnog društva koja čini dio određene grupe obavljaju revizor u trećoj zemlji ili subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji, Ministarstvo financija može, od relevantnih nadležnih tijela trećih zemalja putem dogovora o suradnji iz članka 115. ovoga Zakona, zatražiti dodatnu dokumentaciju o zakonskoj reviziji koju su obavili revizor u trećoj zemlji ili subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji.

(9) Iznimno od stavka 8. ovoga članka, ako zakonsku reviziju matičnog društva ili ovisnog društva koja čini dio određene grupe obavlja revizor u trećoj zemlji ili subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji s kojima nije sklopljen dogovor o suradnji iz članka 115. ovoga Zakona, revizor grupe je odgovoran, na zahtjev Ministarstva financija, osigurati primjerenu dostavu dodatne dokumentacije o zakonskoj reviziji koju je obavio revizor u trećoj zemlji ili subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji, uključujući radnu dokumentaciju relevantnu za zakonsku reviziju grupe.

(10) Kako bi se osigurala dostava iz stavka 9. ovoga članka, revizor grupe dužan je zadržati primjerak takve dokumentacije ili dogovoriti s revizorom u trećoj zemlji ili subjektom za obavljanje revizije u trećoj zemlji svoj neograničen pristup takvoj dokumentaciji na zahtjev ili poduzeti bilo koju drugu primjerenu mjeru.

(11) U slučaju iz stavka 9. ovoga članka, ako zakonski ili neki drugi razlozi onemogućuju dostavu radne dokumentacije zakonske revizije u trećoj zemlji revizoru grupe, dokumentacija koju zadržava revizor grupe mora sadržavati dokaz da je poduzeo primjerene postupke za ostvarivanje pristupa dokumentaciji zakonske revizije i, u slučaju ograničenja koja nisu pravna ograničenja utemeljena na zakonodavstvu treće zemlje, dokaze kojima se podupire postojanje takvih ograničenja.

Revizorska tajna

Članak 57.

(1) Revizorsko društvo mora kao revizorsku tajnu čuvati sve podatke koje je saznalo obavljajući revizorske usluge. Revizorska tajna smatra se poslovnom tajnom revizorskog društva.

(2) Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, revizorska tajna čuva se u skladu sa zakonima kojima se uređuju poslovne tajne.

(3) Revizorsku tajnu dužni su čuvati članovi upravljačkih i nadzornih organa revizorskog društva kao i osobe koje rade ili su radile u revizorskom društvu i kojima jesu ili su bili na bilo koji način dostupni podaci iz stavka 1. ovoga članka, te se njima ne smiju koristiti oni sami, ne smiju ih iznositi trećim osobama ili trećim osobama omogućiti da se njima koriste.

(4) Ne smatra se povredom čuvanja revizorske tajne ako se:

1. podaci priopćavaju trećima na osnovi prethodne pisane suglasnosti klijenta
2. podaci priopćavaju Ministarstvu financija radi provedbe nadzora, odnosno drugih postupaka u okvirima njene nadležnosti

3. podaci priopćavaju drugom revizorskom društvu u svrhu obavljanja revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s ovim Zakonom
4. podaci priopćavaju sudu na njegov pisani zahtjev u kaznenom postupku ili postupku koji mu prethodi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje kazneni postupak
5. podaci priopćavaju nadležnom tijelu u skladu sa zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma
6. ako je to propisano drugim zakonom ili pravno obvezujućim aktima Europske unije
7. podaci priopćavaju tijelima ovlaštenim za nadzor poslovanja subjekata od javnog interesa, u okvirima njihove nadležnosti.

(5) Ako se tijekom obavljanja revizorskih usluga revizorsko društvo treba koristiti dokumentacijom, podacima i informacijama koji su klasificirani odgovarajućim stupnjem tajnosti, moraju se primijeniti propisi kojima se uređuje područje informacijske sigurnosti – postupanje s klasificiranim podacima.

Revizorsko izvješće

Članak 58.

(1) Revizorsko društvo dužno je sastaviti revizorsko izvješće o obavljenoj zakonskoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja ili godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, odredbama ovoga Zakona i drugim propisima.

(2) Revizorsko izvješće mora biti u pisanom obliku te mora sadržavati:

1. identifikacijske podatke o revidiranom subjektu čiji su godišnji financijski izvještaji ili godišnji konsolidirani financijski izvještaji predmet zakonske revizije
2. naziv godišnjeg financijskog izvještaja ili godišnjeg konsolidiranog financijskog izvještaja i naznaku datuma te razdoblje na koje se odnosi
3. okvir financijskog izvještavanja koji je primijenjen prilikom sastavljanja godišnjeg financijskog izvještaja ili godišnjeg konsolidiranog financijskog izvještaja
4. opis opsega zakonske revizije i revizijske standarde u skladu s kojima se obavila zakonska revizija
5. revizorsko mišljenje koje može biti pozitivno, s rezervom ili negativno te u njemu mora jasno biti navedeno mišljenje ovlaštenog revizora ili revizorskog društva o sljedećem:
 - a) pružaju li godišnji financijski izvještaji ili godišnji konsolidirani financijski izvještaji istinit i fer prikaz u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja i
 - b) ako je to primjenjivo, jesu li godišnji financijski izvještaji u skladu s propisima
6. upućivanje na sva pitanja na koja je revizorsko društvo upozorilo u posebnom naglasku koji ne predstavlja ograđivanje u revizorskom mišljenju
7. mišljenje i izjavu je li izvješće posloводства usklađeno s godišnjim financijskim izvještajima za istu poslovnu godinu, je li izvješće posloводства sastavljeno u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika i ostalim propisima, te je li, a na temelju znanja i razumijevanja stečenih tijekom zakonske revizije o revidiranom subjektu i njegovom okruženju, ovlašteni revizor utvrdio značajne pogrešne prikaze u izvješću posloводства uz opis prirode tih utvrđenih značajnih pogrešnih prikaza
8. izjavu u vezi s bilo kakvom značajnom neizvjesnošću u vezi s događajima ili okolnostima koji značajno mogu dovesti u pitanje sposobnost revidiranog subjekta za nastavak vremenski neograničenog poslovanja
9. podatak o sjedištu revizorskog društva

10. u slučaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa dodatno i elemente propisane člankom 10. Uredbe (EU) br. 537/2014.

(3) Iznimno od stavka 2. točke 5. ovoga članka, ako ovlaštteni revizor ili revizorsko društvo nije u mogućnosti izraziti revizorsko mišljenje, revizorsko izvješće sadrži navod o suzdržavanju od izražavanja mišljenja.

(4) Ako je zakonsku reviziju obavilo više od jednog revizorskog društva, ta revizorska društva dužna su se usuglasiti oko rezultata zakonske revizije te podnijeti zajedničko izvješće i mišljenje. U slučaju neslaganja, svako revizorsko društvo iskazuje svoje mišljenje u zasebnom stavku revizorskog izvješća i navodi razlog neslaganju, a ako se radi o subjektu od javnog interesa razlozi neslaganja biti će objašnjeni u dodatnom izvješću revizijskom odboru u skladu s odredbama članka 11. stavka 3. Uredbe (EU) br. 537/2014.

(5) Revizorsko izvješće mora potpisati najmanje ovlaštteni revizor koji obavlja zakonsku reviziju i zakonski zastupnik revizorskog društva. Ako zakonsku reviziju istodobno obavlja više od jednog revizorskog društva, revizorsko izvješće moraju potpisati svi ovlaštteni revizori koji su obavili zakonsku reviziju i zakonski zastupnici tih revizorskih društava.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje pravo na pristup informacijama, potpis ovlaštenog revizora ne mora biti otkriven javnosti ako bi takvo otkrivanje moglo prouzročiti neposrednu i značajnu prijetnju osobnoj sigurnosti tog ovlaštenog revizora.

(7) U slučaju iz stavka 6. ovoga članka revizorsko društvo dužno je prije izdavanja revizorskog izvješća obavijestiti Ministarstvo financija o imenu i prezimenu ovlaštenog revizora i razlozima neotkrivanja javnosti njegovog potpisa te dostaviti predmetno revizorsko izvješće koje je potpisao ovlaštteni revizor.

(8) Revizorsko izvješće o godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima mora biti u skladu sa zahtjevima određenima u stavcima od 1. do 7. ovoga članka. Pri izvješćivanju o usklađenosti izvješća posloводства i godišnjih financijskih izvještaja kako je propisano u stavku 2. točki 7. ovoga članka, revizorsko društvo uzima u obzir godišnje konsolidirane financijske izvještaje i konsolidirano izvješće posloводства. Ako su godišnji financijski izvještaji matičnog društva priloženi godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima, revizorska izvješća, koja su obvezna na temelju ovoga članka, mogu se objediniti.

(9) Revizorsko mišljenje iz stavka 2. točke 5. ovoga članka odnosi se na godišnje financijske izvještaje promatrane kao cjelinu.

(10) Revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji za posebne namjene sastavlja se u skladu s posebnim propisima.

(11) Revizorsko izvješće sastavlja se i objavljuje na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

(12) Revizorskom izvješću prilažu se godišnji financijski izvještaji ili drugi izvještaji koji su bili predmet zakonske revizije.

*Izvješće o transparentnosti***Članak 59.**

(1) Revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa dužno je objaviti izvješće o transparentnosti u skladu s odredbama članka 13. Uredbe (EU) br. 537/2014.

(2) Revizorsko društvo koje koristi iznimku iz članka 13. stavka 2. podstavka 2. Uredbe (EU) br. 537/2014 dužno je o tome bez odgode izvijestiti Ministarstvo financija.

*Osiguranje od odgovornosti***Članak 60.**

(1) Revizorsko društvo dužno je s osigurateljem sklopiti i obnavljati ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju bi trećim osobama moglo počinuti obavljanjem revizorskih usluga.

(2) Priznaje se jednakovrijedno osiguranje od odgovornosti za štetu koje je sklopljeno u drugoj državi članici.

(3) Revizorsko društvo dužno je uredno produljivati osiguranje od odgovornosti i Ministarstvu financija dostaviti presliku police osiguranja te izvijestiti o svakoj promjeni koja nastane tijekom osiguranja i to u roku od osam dana od dana sklapanja police osiguranja ili nastale promjene tijekom osiguranja.

(4) Ako revizorsko društvo ne ispunjava obvezu iz stavka 3. ovoga članka i na poziv Ministarstva financija u roku od 15 dana od dana poziva ne dostavi dokaz o osiguranju, Ministarstvo financija izreći će nadzornu mjeru iz članka 94. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona.

*Visina osiguranja od odgovornosti***Članak 61.**

(1) Za štetu koju bi revizorsko društvo moglo prouzročiti obavljanjem revizorskih usluga, najmanja svota pokrića po štetnom događaju iznosi 300.000,00 kuna.

(2) Za štetu koju bi revizorsko društvo moglo prouzročiti obavljanjem zakonske revizije subjekata od javnog interesa, najmanja svota pokrića po štetnom događaju iznosi 3.000.000,00 kuna.

(3) Hrvatska revizorska komora može, kao ugovaratelj osiguranja, u korist svojih članova revizorskih društava, kao osiguranika, s osigurateljima sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti.

*Naknada za obavljanu zakonsku reviziju***Članak 62.**

(1) Iznos naknade za obavljanje zakonske revizije ne smije biti podložan nikakvom obliku uvjetovanja te ne smije ovisiti niti biti povezan s pružanjem dodatnih usluga revidiranom subjektu.

(2) Naknada iz stavka 1. ovoga članka za revizorska društva koja obavljaju zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa mora biti u skladu s odredbama članka 4. Uredbe (EU) br. 537/2014.

(3) Ministarstvo financija može na zahtjev revizorskog društva iznimno dopustiti da revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa bude izuzeto od zahtjeva iz članka 4. stavka 2. prvog podstavka Uredbe (EU) br. 537/2014 s obzirom na revidirani subjekt na razdoblje koje ne prelazi dvije poslovne godine.

*Obavljanje zakonske revizije kod subjekata od javnog interesa***Članak 63.**

Revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa mora imati zaposlena u punom radnom vremenu najmanje tri ovlaštena revizora.

*Trajanje revizijskog angažmana***Članak 64.**

Isto revizorsko društvo može obavljati zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa najviše sedam uzastopnih godina, uključujući razdoblje početnog angažmana od najmanje godinu dana u skladu s člankom 17. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 537/2014.

**POGLAVLJE VII.
REVIZIJSKI ODBOR***Revizijski odbor***Članak 65.**

(1) Subjekt od javnog interesa dužan je imati revizijski odbor. Revizijski odbor može biti samostalan odbor ili odbor nadzornog odbora odnosno upravnog odbora subjekta koji je predmet revizije.

(2) Članovi revizijskog odbora imenuju se iz redova članova nadzornog odbora i/ili neizvršnih članova upravnog odbora i/ili drugih članova koje je imenovala glavna skupština dioničara revidiranog subjekta, ili u slučaju subjekta bez dioničara drugih članova koje je imenovalo istovjetno tijelo.

- (3) Revizijski odbor mora imati minimalno tri člana.
- (4) Najmanje jedan član revizijskog odbora mora biti stručan u području računovodstva i/ili revizije.
- (5) Članovi revizijskog odbora kao cjelina moraju imati znanje o sektoru u kojem posluje revidirani subjekt.
- (6) Većina članova revizijskog odbora mora biti neovisna u odnosu na revidirani subjekt. Osoba se smatra neovisnom ako nema bilo kakav poslovni, financijski, obiteljski ili drugi bliski odnos sa revidiranim subjektom, njegovim većinskim dioničarem ili upravom, ili ako ne postoje druge okolnosti koje dovode u sumnju njegovu neovisnost.
- (7) Ako su svi članovi revizorskog odbora članovi nadzornog odbora ili neizvršni članovi upravnog odbora subjekta koji je predmet revizije, revizijski odbor izuzima se od zahtjeva neovisnosti utvrđenog u stavku 6. ovoga članka.
- (8) Predsjednika revizijskog odbora imenuje nadzorni, odnosno upravni odbor ili ga biraju članovi revizijskog odbora. Predsjednik revizijskog odbora mora biti neovisan od revidiranog subjekta, osim u slučaju iz stavka 7. ovoga članka.
- (9) Revizijski odbor je samostalan u svom radu.
- (10) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, revizijski odbor ne moraju imati otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom čije poslovanje je propisano zakonom koji uređuje otvorene investicijske fondove s javnom ponudom, niti alternativni investicijski fondovi čije poslovanje je propisano zakonom koji uređuje alternativne investicijske fondove.

Zadace revizijskog odbora

Članak 66.

Bez obzira na odgovornost članova nadzornog odbora i/ili, neizvršnih članova upravnog odbora i/ili drugih članova koje je imenovala glavna skupština dioničara revidiranog subjekta, ili u slučaju subjekta bez dioničara drugih članova koje je imenovalo istovjetno tijelo, revizijski odbor ima, uz zadace propisane Uredbom (EU) br. 537/2014, i sljedeće zadace:

1. izvješćuje nadzorni odbor ili neizvršne članove upravnog odbora o ishodu zakonske revizije te objašnjava na koji način je zakonska revizija doprinijela integritetu financijskog izvještavanja i ulogu revizijskog odbora u tom procesu
2. prati proces financijskog izvještavanja i dostavlja preporuke ili prijedloge za osiguravanje njegovog integriteta
3. u pogledu financijskog izvještavanja prati djelotvornost sustava unutarnje kontrole kvalitete i sustava upravljanja rizicima te, ako je to primjenjivo, unutarnju reviziju, bez kršenja svoje neovisnosti
4. prati obavljanje zakonske revizije godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, uzimajući u obzir sve nalaze i zaključke Ministarstva financija u skladu s člankom 26. stavkom 6. Uredbe (EU) br. 537/2014

5. ispituje i prati neovisnost revizorskog društva u skladu s člancima 48., 49., 50., 52., 53. i 54. ovoga Zakona te člankom 6. Uredbe (EU) br. 537/2014, a posebno prikladnost pružanja nerevizorskih usluga u skladu s člankom 44. ovoga Zakona, člankom 4. stavcima 2. i 3. te člankom 5. Uredbe (EU) br. 537/2014 koje podliježu njegovom prethodnom odobrenju
6. odgovoran je za postupak izbora revizorskog društva te predlaže imenovanje revizorskog društva u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 537/2014, osim ako se primjenjuje članak 16. stavka 8. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Dodatno izvješće za revizijski odbor

Članak 67.

Revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju subjekta od javnog interesa dužno je dostaviti dodatno izvješće revizijskom odboru te upravnom ili nadzornom odboru u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

POGLAVLJE VIII. DJELOKRUG I NADLEŽNOSTI NADLEŽNOG TIJELA

Nadležno tijelo

Članak 68.

(1) U smislu ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014 u Republici Hrvatskoj nadležno tijelo je Ministarstvo financija. Ministarstvo financija ovlašteno je:

1. provoditi nadzor i druge postupke nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima te ostalim subjektima nadzora utvrđenim ovim Zakonom i Uredbom (EU) br. 537/2014 te izricati nadzorne mjere i poduzimati druge radnje usmjerene ka uklanjanju utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti
2. izdavati i ukidati odobrenja za rad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima te druga odobrenja, suglasnosti i registracije za koje je ovlaštena na temelju ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014, kao i drugih propisa
3. voditi registre i druge evidencije u skladu s odredbama ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014 i izdavati potvrde
4. odrediti program ispita osposobljenosti
5. organizirati i provoditi ispit osposobljenosti
6. sudjelovati u postupcima Europske komisije u vezi s usvajanjem Međunarodnih revizijskih standarda
7. obavljati i druge poslove u skladu s odredbama ovoga Zakona, Uredbe (EU) br. 537/2014 i drugih propisa.

(2) Ministarstvo financija je ovlašteno angažirati, kao pomoć ovlaštenim državnim službenicima u obavljanju pojedinih zadaća iz svoje nadležnosti propisanih ovim Zakonom i Uredbom (EU) br. 537/2014, vanjske stručnjake koji su neovisni i nisu u sukobu interesa u odnosu na subjekt nadzora na koji se odnosi konkretna zadaća, što potkrepljuju izjavom. Vanjski stručnjaci imaju pravo na naknadu za rad.

(3) Ministarstvo financija je ovlašteno povremeno osnovati savjetodavno vijeće za pružanje stručne pomoći u obavljanju pojedinih zadaća iz svoje nadležnosti propisanih ovim Zakonom i Uredbom (EU) br. 537/2014. Članovi savjetodavnog vijeća su neovisni i nisu u sukobu interesa u odnosu na subjekt nadzora na koji se odnosi konkretna zadaća, što potkrepljuju izjavom. Članovi savjetodavnog vijeća imaju pravo na naknadu za rad.

(4) Na osobe iz stavaka 2. i 3. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe o tajnosti podataka koje se odnose i na ovlaštene državne službenike Ministarstva financija. Ove osobe ne sudjeluju u donošenju odluka Ministarstva financija.

Financiranje

Članak 69.

Naknade koje se plaćaju u skladu s ovim Zakonom namjenski su prihod državnog proračuna i koriste se za edukaciju ovlaštenih državnih službenika Ministarstva financija s ciljem stjecanja specifičnih znanja iz područja nadzora, naknade za rad članovima savjetodavnog vijeća i vanjskim stručnjacima, troškove službenog puta u svezi obavljanja nadzora te programska rješenja potrebna za obavljanje zadaća propisanih ovim Zakonom i Uredbom (EU) br. 537/2014.

Primjena propisa o upravnom postupku i upravnom sporu

Članak 70.

(1) U postupcima koje vodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje opći upravni postupak Ministarstvo financija donosi rješenja i zaključke.

(2) Protiv rješenja Ministarstva financija žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) U postupku nadzora ne može se zahtijevati povrat u prijašnje stanje.

(4) O tužbama protiv akata Ministarstva financija nadležni upravni sud odlučit će po hitnom postupku. O žalbama protiv presuda upravnog suda, Visoki upravni sud Republike Hrvatske odlučit će u hitnom postupku.

Godišnji program rada i godišnje izvješće o radu

Članak 71.

(1) Ministarstvo financija je dužno izraditi godišnji program rada najkasnije do početka kalendarske godine na koju se godišnji plan rada odnosi i godišnje izvješće o radu u vezi sa zadaćama propisanim ovim Zakonom i Uredbom (EU) br. 537/2014 najkasnije u roku od devet mjeseci od isteka kalendarske godine na koju se godišnje izvješće odnosi.

(2) Godišnji program rada i godišnje izvješće o radu iz stavka 1. ovoga članka javni su i objavljuju se na internetskoj stranici Ministarstva financija.

Suradnja Ministarstva financija s drugim nadzornim tijelima

Članak 72.

(1) Ministarstvo financija i Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja dužni su surađivati u vezi praćenja tržišta i tržišne koncentracije ovlaštenih revizora i revizorskih društava u smislu članka 27. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 i drugim pitanjima iz njihove nadležnosti.

(2) Ministarstvo financija, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, Hrvatska narodna banka i druga nadzorna tijela u Republici Hrvatskoj dostavit će na zahtjev pojedinog nadležnog tijela tom tijelu sve informacije koje su mu potrebne u postupku provođenja zadataka supervizije i nadzora ili pri odlučivanju o drugim pojedinačnim zahtjevima iz svoje nadležnosti.

(3) Razmjena podataka u skladu s ovim člankom ne smatra se odavanjem službene tajne, a Ministarstvo financija, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, Hrvatska narodna banka i druga nadzorna tijela dužni su čuvati primljene podatke i informacije kao povjerljive te ih mogu upotrijebiti isključivo u svrhu za koju su dani.

Članstvo u međunarodnim tijelima i organizacijama

Članak 73.

Ministarstvo financija može biti član europskih i međunarodnih tijela i organizacija nadležnih za područje javnog nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava.

Ostala nadležna tijela koja se izvještavaju

Članak 74.

(1) U smislu članka 7. stavka 2. Uredbe (EU) br. 537/2014 nadležno tijelo u Republici Hrvatskoj kojem se prijavljuju nepravilnosti je Ministarstvo financija, Porezna uprava.

(2) U smislu članka 12. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa dužno je izvještavati Ministarstvo financija, Hrvatsku narodnu banku i Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga.

POGLAVLJE IX.

NADZOR NAD OVLAŠTENIM REVIZORIMA, REVIZORSKIM DRUŠTVIMA I OSTALIM SUBJEKTIMA NADZORA

Nadzor nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima

Članak 75.

(1) Nadzor nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima podrazumijeva ispitivanje i provjeru postupa li i na koji način ovlašteni revizor i revizorsko društvo u skladu s odredbama ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014, kao i u skladu s

nacionalnim standardima i vlastitim pravilima te nadzor osiguranja kvalitete rada ovlaštenih revizora i revizorskih društava, a koji podrazumijeva ocjenu pridržavanja važećih revizijskih standarda i zahtjeva neovisnosti, kvantitete i kvalitete angažiranih sredstava, zaračunatih revizorskih naknada i sustava unutarnje kontrole kvalitete revizorskog društva, potkrijepljen odgovarajućim testiranjem odabranih revizorskih spisa.

(2) Ministarstvo financija će pri provjeri osiguranja kvalitete obavljanja zakonskih revizija godišnjih financijskih izvještaja ili konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja srednjih i malih poduzetnika, a koji nisu subjekti od javnog interesa, uzeti u obzir činjenicu da su Međunarodni revizijski standardi osmišljeni tako da se primjenjuju na način koji je proporcionalan opsegu i složenosti poslovanja subjekta koji je predmet revizije, odnosno da određeni Međunarodni revizijski standardi nisu primjenjivi na takve subjekte.

Temelji za provođenje nadzora nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima

Članak 76.

(1) Nadzor nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima provodi se temeljem analize i procjene rizika kojima su ovlašteni revizor i revizorsko društvo izloženi ili bi mogli biti izloženi u obavljanju revizorskih usluga te rizika kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi revidirani subjekti.

(2) Osim rizika iz stavka 1. ovoga članka, pri određivanju učestalosti i opsega nadzora nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima u obzir se uzima veličinu, utjecaj i značaj koji ovlašteni revizor i revizorsko društvo ima na tržištu revizorskih usluga te prirodu, vrstu, opseg i složenost aktivnosti koje ovlašteni revizor i revizorsko društvo obavljaju te prijedloge nadzornih tijela ovlaštenih za nadzor poduzetnika čije je poslovanje uređeno posebnim propisima.

(3) Nadzor ovlaštenih revizora i revizorskih društava provodi se najmanje jedanput u tri godine kod ovlaštenog revizora i revizorskog društva koji obavlja zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa, odnosno najmanje jedanput u šest godina kod ovlaštenog revizora i revizorskog društva koji obavlja zakonsku reviziju ostalih subjekata.

Subjekti nadzora

Članak 77.

(1) Ovlašteni državni službenik Ministarstva financija (u daljnjem tekstu: ovlašteni državni službenik) provodi nadzor nad subjektima nadzora radi provjere obavljaju li subjekti nadzora poslove u skladu sa ovim Zakonom, propisima donesenima na temelju ovoga Zakona, drugim zakonima i propisima donesenima na temelju njih i uredbama Europske unije kojima se uređuje obavljanje zakonske revizije te drugih poslova koje subjekti nadzora mogu obavljati temeljem navedenih propisa.

(2) U postupcima nadzora odlučuje se u pravilu bez provođenja usmene rasprave.

(3) Ovlašteni državni službenik ima pravo uvida u sve podatke i dokumentaciju koja se vodi u subjektima nadzora.

(4) Subjekti nadzora prema odredbama ovoga Zakona su:

1. ovlaštteni revizori
2. samostalni revizori
3. revizorska društva
4. ovlaštteni revizori i revizorska društva iz druge države članice koje je odobrilo odnosno registriralo Ministarstvo financija, samo u pogledu nadzora osiguranja kvalitete rada obavljenih zakonskih revizija u Republici Hrvatskoj
5. ovlaštteni revizori i revizorska društva iz druge države članice koje je odobrilo odnosno registriralo Ministarstvo financija u slučaju kada izdaju revizorska izvješća koja se odnose na godišnje financijske izvještaje i godišnje konsolidirane financijske izvještaje izdavatelja iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona
6. revizori u trećoj zemlji i subjekti za obavljanje revizije u trećoj zemlji koje je registriralo Ministarstvo financija, a koji izdaju revizorska izvješća koja se odnose na godišnje financijske izvještaje i godišnje konsolidirane financijske izvještaje izdavatelja iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona
7. subjekti od javnog interesa sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, samo u pogledu njihovih obveza iz ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014.

Izuzeća

Članak 78.

Osobe iz članka 77. stavka 4. točke 6. ovoga Zakona mogu se izuzeti od nadzora ako je tijekom protekle tri godine nadzor osiguranja kvalitete rada tog revizora u trećoj zemlji i subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji provelo nadležno tijelo druge države članice ili te treće zemlje, pod uvjetom da je Europska komisija za te treće zemlje sustav nadzora revizora u trećoj zemlji i subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji ocijenila jednakovrijednim nadzorom koji se provodi u državama članicama.

Način obavljanja nadzora

Članak 79.

(1) Nadzor iz članka 75. ovoga Zakona provodi se po službenoj dužnosti:

1. neposrednim nadzorom, u poslovnim prostorijama subjekta nadzora ili osobe s kojom je subjekt nadzora neposredno ili posredno, poslovno, upravljački ili kapitalno povezan ili kojoj su povjerene važne revizijske funkcije, pregledom izvorne dokumentacije, provjerom i procjenom organizacije i cjelokupnog poslovanja subjekta nadzora i razgovorom s članovima uprave odnosno izvršnim direktorima i članovima nadzornog odbora, te, ako je to primjenjivo, i ostalim relevantnim osobama, u skladu sa svrhom i opsegom nadzora, te u prostorijama Ministarstva financija
2. posrednim nadzorom, u prostorijama Ministarstva financija, prikupljanjem, provjerom i analiziranjem izvještaja, obavijesti i podataka koje su subjekti nadzora dužni objavljivati, sastavljati i/ili dostavljati, u propisanim rokovima ili na zahtjev Ministarstva financija, ili ga izvještavati u slučaju postojanja propisanih činjenica i okolnosti, te praćenjem, prikupljanjem, provjerom i analizom dokumentacije, obavijesti i podataka dobivenih na zahtjev Ministarstva financija iz drugih izvora, u skladu sa svrhom i opsegom nadzora.

(2) Neposredni nadzor iz stavka 1. točke 1. ovoga članka može biti redovni ili izvanredni.

(3) Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom način prikupljanja izvještaja, obavijesti i podataka od subjekata nadzora.

Ovlašteni državni službenici

Članak 80.

(1) Nadzor iz članka 75. ovoga Zakona obavljaju ovlašteni državni službenici.

(2) Ovlašteni državni službenici moraju biti neovisni od subjekta nadzora koji je predmet nadzora te ne smije postojati sukob interesa između ovlaštenih državnih službenika i subjekta nadzora koji je predmet nadzora.

(3) Smatra se da ovlašteni državni službenik nije neovisan u odnosu na subjekt nadzora ako:

1. je subjekt nadzora, suovlaštenik, odnosno suobveznik, svjedok, vještak ili osoba ovlaštena za zastupanje
2. sa subjektom nadzora ili osobom ovlaštenom za zastupanje srodnik po krvi u ravnoj liniji, a u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja zaključno, bračni ili izvanbračni drug ili srodnik po tazbini do drugog stupnja zaključno, i po prestanku braka
3. sa subjektom nadzora ili osobom ovlaštenom za zastupanje u odnosu skrbnika, posvojitelja ili posvojenika
4. je sa subjektom nadzora ili osobom ovlaštenom za zastupanje u bliskom osobnom odnosu
5. je sa subjektom nadzora u gospodarskom, financijskom ili drugom poslovnom odnosu
6. prema subjektu nadzora postupa diskriminirajuće
7. se utvrde drugi razlozi koji dovode u sumnju nepristranost ovlaštenog državnog službenika.

(4) Ovlašteni državni službenici koje provode nadzor iz članka 75. ovoga Zakona, moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

1. biti ovlašteni revizori s odgovarajućom stručnom naobrazbom i relevantnim iskustvom u obavljanju zakonske revizije i financijskom izvještavanju
2. biti osposobljeni za provedbu nadzora osiguranja kvalitete rada ovlaštenih revizora i revizorskih društava
3. ne smiju biti zaposleni ili u drugom odnosu povezanosti s revizorskim društvom koje je predmet nadzora
4. proteklo je najmanje tri godine od datuma prestanka njihovog statusa partnera, radnika ili drugog oblika povezanosti s revizorskim društvom koje je predmet nadzora i
5. prije početka nadzora moraju dati pisanu izjavu da ne postoji sukob interesa između njih i revizorskog društva koje je predmet nadzora.

(5) U provedbi nadzora iz članka 75. ovoga Zakona kao pomoć ovlaštenim državnim službenicima mogu sudjelovati vanjski stručnjaci iz članka 68. stavka 2. i drugi ovlašteni državni službenici Ministarstva financija koji ispunjavaju uvjete iz stavka 2. i stavka 4. točaka 3. do 5. ovoga članka ako njihov rad planiraju i nadziru ovlašteni državni službenici.

(6) Ovlašteni državni službenici koji obavljaju nadzor iz članka 75. ovoga Zakona i osobe iz stavka 5. ovoga članka dužni su prijaviti neposredno nadređenom državnom službeniku ili čelniku tijela nastupanje okolnosti iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, odmah po nastupanju istih.

*Dostavljanje podataka na zahtjev***Članak 81.**

(1) Na zahtjev ovlaštenih državnih službenika, subjekt nadzora dužan je dostaviti ili učiniti dostupnom dokumentaciju, isprave, izvještaje i podatke te dati izjave o svim okolnostima važnim za nadzor ili izvršavanje drugih ovlasti i mjera koje Ministarstvo financija ima na temelju ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju njega, Uredbe (EU) br. 537/2014 ili na temelju drugih propisa.

(2) Dokumentaciju, isprave, izvještaje i podatke te izjavu o okolnostima iz stavka 1. ovoga članka, dužni su na zahtjev ovlaštenih državnih službenika dostaviti članovi uprave, odnosno izvršni direktori, članovi nadzornog odbora, prokuristi, ovlašteni revizori, revizorsko društvo, druge relevantne osobe subjekta nadzora te druge osobe koje mogu imati saznanja od interesa za postupak nadzora.

(3) Ovlašteni državni službenici su, od osoba iz stavka 2. ovoga članka, ovlašteni zatražiti pisano očitovanje o okolnostima iz stavka 1. ovoga članka ili ih pozvati da daju usmeno očitovanje na okolnosti.

(4) Ovlašteni državni službenici mogu provoditi razgovore s osobama iz stavka 2. ovoga članka radi dobivanja informacija potrebnih za obavljanje nadzora i ispunjavanje ciljeva nadzora.

*Obavijest o neposrednom nadzoru***Članak 82.**

(1) Prije početka obavljanja neposrednog nadzora, subjektu nadzora dostavlja se pisana obavijest o neposrednom nadzoru koja sadrži najmanje:

1. predmet nadzora
2. vremensko razdoblje obuhvaćeno nadzorom
3. naznaku mjesta gdje će se nadzor obavljati
4. datum početka obavljanja nadzora
5. ime i prezime ovlaštenog državnog službenika koji će obaviti nadzor, odnosno angažiranog stručnjaka, ako je to primjenjivo.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka može sadržavati i podatke i dokumentaciju koju je subjekt nadzora dužan pripremiti ovlaštenim državnim službenicima za potrebe obavljanja neposrednog nadzora.

(3) Ovlašteni državni službenici mogu tijekom nadzora nadopuniti obavijest o neposrednom nadzoru. Na dopunu obavijesti o neposrednom nadzoru na odgovarajući način se primjenjuju odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Obavijest o neposrednom nadzoru dostavlja se subjektu nadzora u roku koji ne može biti kraći od sedam dana prije dana početka neposrednog nadzora.

(5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, ovlašteni državni službenici mogu subjektu nadzora dostaviti obavijest o neposrednom nadzoru najkasnije na dan početka obavljanja nadzora, ako je potrebno hitno provođenje nadzora, ili nije moguće na drugi način postići svrhu nadzora.

Neposredni nadzor

Članak 83.

(1) Nakon zaprimanja obavijesti o neposrednom nadzoru, subjekt nadzora dužan je ovlaštenim državnim službenicima omogućiti obavljanje neposrednog nadzora u sjedištu subjekta nadzora i na ostalim mjestima u kojima subjekt nadzora ili druga osoba po ovlaštenju subjekta nadzora obavlja aktivnosti u vezi kojih Ministarstvo financija obavlja nadzor.

(2) Subjekt nadzora dužan je ovlaštenim državnim službenicima, na zahtjev, omogućiti kontrolu radne dokumentacije, poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije ili poslovne evidencije te nadzor nad informacijskim sustavom i tehnologijama koje omogućavaju rad informacijskog sustava, te osigurati standardno sučelje za pristup sustavu za upravljanje bazama podataka kojima se koristi, u svrhu provođenja nadzora potpomognutog računalnim programima, sve u opsegu potrebnom za obavljanje nadzora.

(3) Subjekt nadzora dužan je ovlaštenim državnim službenicima, na zahtjev, učiniti dostupnom ili dostaviti ili predati svu traženu radnu dokumentaciju, poslovnu dokumentaciju, izvještaje, računalne ispile, preslike poslovnih knjiga, zapise s telefaks uređaja, zapise o elektroničkoj komunikaciji, druge evidencije o prometu podataka, administrativne ili poslovne evidencije u papirnatom obliku ili u obliku elektroničkog zapisa na mediju i u obliku koji zahtijeva ovlašteni državni službenik.

(4) Dokumentaciju, izvještaje, ispile, zapise i evidencije iz stavka 3. ovoga članka, financijske instrumente, novac ili predmete koji mogu poslužiti kao dokaz u kaznenom ili prekršajnom postupku, ovlašteni državni službenici mogu, uz izdavanje potvrde, privremeno oduzeti subjektu nadzora, ali samo do pokretanja tih postupaka, kada ih predaju tijelu nadležnom za vođenje postupka.

(5) Subjekt nadzora dužan je na zahtjev ovlaštenih državnih službenika osigurati prisustvo osobe koja je relevantna za provođenje nadzora. Relevantne osobe subjekta nadzora dužne su surađivati s ovlaštenim državnim službenicima, na njihov zahtjev obaviti s njima razgovor te im dati sve podatke bitne za obavljanje nadzora i ispunjavanje svrhe i ciljeva nadzora.

Uvjeti za obavljanje neposrednog nadzora

Članak 84.

(1) Subjekt nadzora dužan je ovlaštenim državnim službenicima osigurati prikladne prostorije u kojima je moguće neometano i bez prisutnosti drugih osoba obavljati nadzor.

(2) Na zahtjev ovlaštenih državnih službenika, subjekt nadzora dužan je osigurati stručnu i tehničku pomoć, potrebna pojašnjenja i druge uvjete potrebne za obavljanje nadzora.

(3) Ovlašteni državni službenici obavljaju nadzor tijekom radnog vremena subjekta nadzora. Iznimno, ako je zbog opsega ili prirode posla nužno, subjekt nadzora dužan je omogućiti ovlaštenim državnim službenicima obavljanje nadzora i izvan radnog vremena.

Kontrola informacijskog sustava

Članak 85.

(1) Subjekt nadzora koji u svom poslovanju koristi informacijski sustav dužan je na zahtjev ovlaštenim državnim službenicima osigurati uvjete za pregled informacijskog sustava te mogućnost ispitivanja jesu li podaci obrađeni korištenjem informacijske tehnologije obrađeni na primjeren način.

(2) Subjekt nadzora dužan je na zahtjev ovlaštenim državnim službenicima predati dokumentaciju iz koje je razvidan potpuni opis rada informacijskog sustava. Iz dokumentacije moraju biti razvidne komponente informacijskog sustava. Dokumentacija mora omogućiti ovlaštenom državnom službeniku uvid u:

1. programska rješenja
2. postupke obrade podataka korištenjem informacijske tehnologije
3. kontrole koje osiguravaju pravilnu obradu podataka i
4. kontrole koje osiguravaju čuvanje povjerljivosti, integriteta i raspoloživosti podataka.

Završetak postupka neposrednog nadzora

Članak 86.

(1) Nakon provedenog neposrednog nadzora, ovlašteni državni službenici radi potvrde ispravnog razumijevanja utvrđenih činjenica i njihovog značaja održavaju završni sastanak sa subjektom nadzora, odnosno s odgovornim osobama subjekta nadzora.

(2) Nakon provedenog neposrednog nadzora, sastavlja se zapisnik o provedenom nadzoru koji se uručuje subjektu nadzora, s detaljnim opisom utvrđenih činjenica, odnosno opisom nedostataka, nezakonitosti i nepravilnosti ako su oni utvrđeni u postupku nadzora te naznačenim rokom u kojem se mogu uložiti primjedbe. Uprava subjekta nadzora je dužna bez odgode zapisnik o obavljenom nadzoru dostaviti nadzornom odboru.

(3) Na dostavljeni zapisnik subjekt nadzora ima pravo uložiti primjedbe u roku od osam dana od datuma njegovog primitka.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, kada je to potrebno radi sprječavanja mogućih značajnih štetnih posljedica za subjekt nadzora koji je bio predmetom nadzora, korisnike financijskih izvještaja uključujući sudionike na financijskim tržištima ili treće osobe, subjekt nadzora ima pravo uložiti primjedbe na dostavljeni zapisnik u roku od tri dana od datuma primitka zapisnika.

(5) Rješenje o izricanju nadzornih mjera donosi se na temelju činjenica utvrđenih zapisnikom iz stavka 2. ovoga članka i dopunskim zapisnikom iz članka 88. stavka 4. ovoga Zakona.

(6) Rješenje iz stavka 5. ovoga članka donosi se najkasnije u roku od 60 dana od dana isteka roka za primjedbe na zapisnik, odnosno od dana uručenja dopunskog zapisnika o nadzoru.

*Primjedbe***Članak 87.**

Stavljanje primjedbi na zapisnik o obavljenom neposrednom nadzoru dopušteno je iz ovih razloga:

1. ako je zapisnik o provedenom nadzoru sastavljen u nadzoru nad osobom nad kojom Ministarstvo financija nije nadležno provoditi nadzor
2. ako je u zapisniku pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje
3. ako je pogrešno primijenjen propis i na temelju toga izrečena mjera
4. ako ovlašteni državni službenik prekorači svoje ovlasti propisane ovim Zakonom i drugim propisima.

*Sadržaj primjedbi***Članak 88.**

(1) Primjedbe na zapisnik moraju sadržavati:

1. navođenje zapisnika na koji se primjedbe stavljaju
2. izjavu da se navodi iz zapisnika pobijaju u cijelosti ili u određenom dijelu
3. razloge stavljanja primjedbi i
4. druge podatke koje mora sadržavati svaki podnesak u skladu sa zakonom kojim se uređuje opći upravni postupak.

(2) U primjedbama, subjekt nadzora može navesti činjenice iz kojih proizlazi da nedostaci, nezakonitosti i/ili nepravilnosti navedene u zapisniku ne postoje i predložiti dokaze. Ako se subjekt nadzora poziva na isprave, dužan ih je kao dokaze priložiti primjedbama.

(3) Ovlašteni državni službenik dužan je razmotriti primjedbe na zapisnik te ako primjedbe ne usvoji, razlozi neusvajanja trebaju se navesti u obrazloženju rješenja o provedenom nadzoru.

(4) Ako su primjedbama iznesene nove činjenice i materijalni dokazi zbog kojih bi trebalo promijeniti činjenično stanje utvrđeno u zapisniku ili izmijeniti prijašnje pravne ocjene, ovlašteni državni službenik će o takvim činjenicama i materijalnim dokazima ili novim pravnim ocjenama sastaviti dopunski zapisnik. Na dopunski zapisnik ne mogu se staviti primjedbe.

*Završetak postupka posrednog nadzora***Članak 89.**

Na završetak postupka posrednog nadzora na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 86. do 88. ovoga Zakona.

*Postupanje nakon završetka postupka nadzora***Članak 90.**

(1) Ministarstvo financija izriče subjektu nadzora za nezakonitosti i/ili nepravilnosti utvrđene u postupku nadzora odgovarajuće nadzorne mjere propisane ovim Zakonom i, ako je to primjenjivo, Uredbom (EU) br. 537/2014 i/ili daje preporuku.

(2) U smislu ovoga Zakona, nezakonitosti su stanja i postupci koji nisu u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, Uredbom (EU) br. 537/2014, drugim zakonima i propisima donesenima na temelju njih i uredbama Europske unije kojima se uređuje obavljanje zakonske revizije.

(3) U smislu ovoga Zakona, nepravilnosti su stanja i postupci koji nisu u skladu s vlastitim poslovnim politikama i usvojenim pravilima subjekta nadzora, standardima i pravilima struke, ili se oni dosljedno ne primjenjuju. Poslovne politike i pravila subjekta nadzora moraju biti u skladu s propisima, standardima i drugim pravilima struke.

(4) Kada Ministarstvo financija utvrdi postojanje osnova sumnje o počinjenom kaznenom djelu ili prekršaju, obavezno podnosi odgovarajuću prijavu nadležnom tijelu, a u slučaju kaznenih djela koja se progone po prijedlogu samo ako to smatra opravdanim i svrhovitim.

*Preporuke ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima***Članak 91.**

(1) Ako se u postupku nadzora osiguranja kvalitete rada revizorskih društava utvrde slabosti, manjkavosti, nedostaci ili nepravilnosti koji ne predstavljaju kršenje ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014 ili propisa donesenih na temelju ovoga Zakona ili Uredbe (EU) br. 537/2014, odnosno ne predstavljaju značajno kršenje vlastitih pravila i standarda i pravila struke ili kada smatra potrebnim da revizorsko društvo poduzme radnje i aktivnosti radi unaprjeđenja svog poslovanja i sustava unutarnje kontrole kvalitete i smanjenja ili uklanjanja rizika kojima je izloženo ili može biti izloženo u obavljanju svojih aktivnosti, revizorskom društvu može se dati preporuka u cilju unaprjeđenja poslovanja i sustava unutarnje kontrole kvalitete ili smanjenja ili uklanjanja rizika kojima je ovlašteni revizor ili revizorsko društvo izloženo ili može biti izloženo u obavljanju svojih aktivnosti.

(2) Ako se revizorskom društvu daje preporuka, revizorsko društvo obvezno je dostaviti plan, rokove i dinamiku postupanja po preporuci, vodeći pri tome računa o roku za provedbu preporuka.

(3) Ako revizorsko društvo ne postupi u skladu s preporukom iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo financija izriče mu odgovarajuće primjerene nadzorne mjere propisane ovim Zakonom i, ako je to primjenjivo, Uredbom (EU) br. 537/2014.

(4) Preporuke iz ovoga članka nisu upravni akt.

*Izvjешće o provedenim nadzorima***Članak 92.**

Ministarstvo financija je obvezno na svojoj internetskoj stranici objaviti ukupne rezultate o nadzoru ovlaštenih revizora i revizorskih društava i poduzetim mjerama za jednogodišnji nadzorni ciklus najkasnije u roku od četiri mjeseca po isteku tog ciklusa.

*Ostale ovlasti***Članak 93.**

Ministarstvo financija je ovlašteno uputama, smjernicama i drugim vrstama objava obavještavati određene skupine subjekata nadzora i druge adresate o objašnjenju ili načinu primjene određenih propisa iz njegove nadležnosti ili s njima povezanih općih pravnih akata.

**POGLAVLJE X.
NADZORNE MJERE**

*Vrste nadzornih mjera***Članak 94.**

(1) Ministarstvo financija može izreći jednu ili više sljedećih nadzornih mjera:

1. nalog subjektu nadzora da prekine određeno postupanje i da se suzdrži od ponavljanja određenog postupanja
2. javnu opomenu, u kojoj se najmanje navodi odgovoran subjekt nadzora i vrsta nezakovitosti i nepravilnosti, koja se objavljuje na internetskoj stranici Ministarstva financija
3. nalog za otklanjanje nezakovitosti i/ili nepravilnosti
4. privremenu zabranu ovlaštenom revizoru, revizorskom društvu i glavnom revizijskom partneru za obavljanje zakonskih revizija i/ili potpisivanje revizorskog izvješća sukladno zakonu kojim se uređuje prekršajni postupak
5. utvrđenje da revizorsko izvješće ne ispunjava zahtjeve iz članka 58. ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014
6. privremenu zabranu članu revizorskog društva za obavljanje funkcije u revizorskom društvu ili članu upravnog ili upravljačkog organa subjekta od javnog interesa za obavljanje funkcije u subjektu od javnog interesa, sukladno zakonu kojim se uređuje prekršajni postupak
7. ukidanje rješenja kojim je izdano odobrenje za rad revizorskom društvu, ovlaštenom revizoru ili ukidanje rješenja kojim je izdano odobrenje za rad ovlaštenom revizoru iz druge države članice, ovlaštenom revizoru iz treće zemlje ili ukidanje registracije revizorskom društvu iz druge države članice, subjektu za obavljanje revizije u trećoj zemlji i revizoru u trećoj zemlji ili naložiti brisanje iz registra iz članka 34. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Nadzorne mjere izriču se rješenjem.

(3) Ako je donošenje mjera iz stavaka 1. ovoga članka potrebno radi zaštite korisnika revizorskog izvješća i/ili javnog interesa, a radi se o mjerama koje se ne mogu odgađati te su činjenice na kojima se mjera temelji utvrđene ili su barem učinjene vjerojatnim, Ministarstvo financija može o njima neposredno riješiti u skladu sa zakonom kojim se uređuje opći upravni postupak.

(4) U slučaju izricanja nadzorne mjere iz stavka 1. točke 5. ovoga članka Ministarstvo financija dužno je po izvršnosti rješenja kojim je izrečena ta nadzorna mjera, isto dostaviti Financijskoj agenciji, koja navedeno rješenje objavljuje uz revidirani godišnji financijski izvještaj odnosno revidirani godišnji konsolidirani financijski izvještaj odnosno godišnje izvješće ili konsolidirano godišnje izvješće revidiranog subjekta. Obavijest o izricanju nadzorne mjere iz stavka 1. točke 5. ovoga članka Ministarstvo financija dostavlja i revidiranom subjektu i nadzornim tijelima nadležnim za nadzor njegovog poslovanja.

(5) Kada nadzorno tijelo nadležno za nadzor poslovanja revidiranog subjekta odbije ili odbaci revidirani godišnji financijski izvještaj ili revidirani godišnji konsolidirani financijski izvještaj ili godišnje izvješće ili konsolidirano godišnje izvješće revidiranog subjekta o kojima je u revizorskom izvješću izdano pozitivno ili mišljenje s rezervom, o tome dostavlja obavijest Ministarstvu financija uz obrazloženje razloga odbijanja ili odbacivanja. Ministarstvo financija po zaprimljenoj obavijesti može pokrenuti postupak nadzora revizorskog društva.

(6) Ministarstvo financija obavijest iz stavka 5. ovoga članka dostavlja Financijskoj agenciji, koja je objavljuje uz revidirani godišnji financijski izvještaj ili revidirani godišnji konsolidirani financijski izvještaj ili godišnje izvješće ili konsolidirano godišnje izvješće revidiranog subjekta.

Nadzorna mjera ukidanja rješenja

Članak 95.

(1) Ministarstvo financija će ovlaštenom revizoru izreći nadzornu mjeru iz članka 94. stavka 1. točke 7. ovoga Zakona i ukinuti rješenje kojim je izdano odobrenje za rad ako:

1. ovlašteni revizor teško krši odredbe ovoga Zakona, podzakonskih propisa donesenih temeljem ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014, kojima se uređuje obavljanje revizorskih usluga

2. ovlašteni revizor ne postupa po drugim nadzornim mjerama koje je izreklo Ministarstvo financija rješenjem.

(2) Ministarstvo financija će revizorskom društvu izreći nadzornu mjeru iz članka 94. stavka 1. točke 7. ovoga Zakona i ukinuti rješenje kojim je izdano odobrenje za rad ako:

1. revizorsko društvo teško krši odredbe ovoga Zakona, podzakonskih propisa donesenih temeljem ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014, kojima se uređuje obavljanje revizorskih usluga

2. revizorsko društvo na bilo koji način onemogućuje provođenje nadzora osiguranja kvalitete rada

3. revizorsko društvo ne postupa po nadzornim mjerama

4. revizorsko društvo ne vodi svoje poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju na način koji u svakom trenutku omogućuje provjeru obavlja li revizorsko društvo revizorske usluge u skladu s odredbama ovoga Zakona, i ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014 te propisa koji su na temelju njih doneseni.

Djelotvorna primjena mjera

Članak 96.

Kod odlučivanja o vrsti radnja koje će se poduzeti, odnosno vrsti nadzornih mjera koje će se izreći u skladu s člankom 94. ovoga Zakona, Ministarstvo financija je dužno u obzir uzeti sve relevantne okolnosti, uključujući sljedeće, gdje je to primjereno:

1. težinu i trajanje nezakonitosti i nepravilnosti
2. stupanj odgovornosti subjekta nadzora
3. financijsku snagu subjekta nadzora na što upućuje njegov godišnji prihod
4. iznos ostvarene dobiti ili spriječenog gubitka subjekta nadzora, ako ih je moguće utvrditi
5. razinu suradnje subjekta nadzora s Ministarstvom financija
6. prethodne povrede odredbi ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014 koje je počinio subjekt nadzora.

Objava odluka i mjera

Članak 97.

(1) Ministarstvo financija je dužno rješenje iz članka 94. ovoga Zakona javno objaviti na svojoj internetskoj stranici odmah nakon dostave istog rješenja subjektu nadzora, pri čemu je potrebno navesti najmanje informacije o vrsti i prirodi nezakonitosti i nepravilnosti i identitetu subjekta nadzora.

(2) Ministarstvo financija može odgoditi objavu rješenja o nadzornim mjerama ili ga može objaviti bez navođenja podataka koji bi omogućili identifikaciju odgovorne osobe, u skladu s odgovarajućim propisom, u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:

1. ako je nadzorna mjera izrečena fizičkoj osobi, a objava osobnih podataka bila bi nerazmjerna javnom interesu na osnovi prethodno provedenog testa razmjernosti
2. ako bi objava značajno ugrozila stabilnost financijskog sustava ili kazneni postupak koji je u tijeku
3. ako bi objava mogla prouzročiti, kada je to moguće utvrditi, nerazmjernu i ozbiljnu štetu uključenim institucijama ili fizičkim osobama.

(3) Ako je protiv rješenja iz članka 94. ovoga Zakona pokrenut upravni spor Ministarstvo financija je kod objave obvezno tu informaciju uključiti u objavu ili izmijeniti prethodnu objavu ako je takvo pravno sredstvo podneseno nakon prvobitne objave. Ministarstvo financija je obvezno objaviti odluku o ishodu upravnog spora.

(4) Ministarstvo financija je dužno osigurati da objave iz stavka 1. ovoga članka budu dostupne najmanje pet godina na internetskoj stranici nakon što je pravomoćno okončan upravni spor ili po isteku roka za pokretanje upravnog spora.

Prijavljivanje povreda propisa

Članak 98.

(1) Ministarstvo financija je u svrhu poticanja prijavljivanja povreda odredbi ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014, dužno najmanje:

1. omogućiti zaštitu osobnih podataka osobe koja prijavljuje moguće ili stvarne povrede ovoga Zakona i/ili Uredbe (EU) br. 537/2014 te osobe za koju se sumnja da ih je počinila, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka
2. pravovremeno omogućiti prijavljenoj osobi da se prije donošenja odluke koja se odnosi na nju očituje o okolnostima koje joj se stavljaju na teret.

(2) Revizorska društva dužna su uspostaviti odgovarajuće postupke kako bi njihovi radnici mogli interno ili na drugi način prijaviti potencijalne ili stvarne povrede ovoga Zakona i/ili Uredbe (EU) br. 537/2014 na način da odrede osobu kojoj je moguće podnijeti prijavu, a koja nije član upravnog ili upravljačkog tijela. Revizorsko društvo dužno je osigurati da osoba koja prijavljuje kršenje ovoga Zakona zbog toga ne snosi štetne posljedice.

(3) Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom postupanje u vezi sa zaprimanjem prijava i pritužbi te daljnje aktivnosti u vezi s prijavama i pritužbama.

Razmjena informacija o nadzornim mjerama

Članak 99.

(1) Ministarstvo financija je dužno godišnje dostaviti CEAOB-u skupne informacije o nadzornim mjerama izrečenim u skladu s ovim Zakonom.

(2) Ministarstvo financija je dužno odmah obavijestiti CEAOB o svim privremenim zabranama iz članka 94. stavka 1. točaka 4. i 6. ovoga Zakona.

POGLAVLJE XI. HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA

Pravni položaj

Članak 100.

(1) Hrvatska revizorska komora je strukovna organizacija revizorskih društava, samostalnih revizora, ovlaštenih revizora i revizorskih vježbenika. Članstvo u Hrvatskoj revizorskoj komori je obvezatno.

(2) Hrvatska revizorska komora je pravna osoba s javnim ovlastima.

(3) Akti koje Hrvatska revizorska komora izdaje u obavljanju javnih ovlasti, javne su isprave.

Javne ovlasti i zadaće

Članak 101.

(1) Javne ovlasti Hrvatske revizorske komore su:

1. prevoditi i objavljivati na hrvatski jezik Međunarodne revizijske standarde, osim ako je te standarde usvojila Europska komisija
2. donositi nacionalne revizijske standarde za obavljanje drugih revizorskih usluga koje nisu obuhvaćeni Međunarodnim revizijskim standardima i ostalim standardima koje izdaje

Međunarodni odbor za računovodstvo (IFAC), te davati njihova tumačenja, sve uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija

3. prevoditi i objavlјivati etičke standarde računovodstvene struke koje izdaje Međunarodni odbor za računovodstvo (IFAC)

4. odrediti program revizorskog ispita i iznos naknade uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija

5. organizirati i provoditi revizorski ispit

6. odrediti program posebnog ispita i iznos naknade, uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija

7. organizirati i provoditi poseban ispit.

(2) Upravni nadzor nad radom Hrvatske revizorske komore u dijelu obavljanja povjerenih javnih ovlasti iz stavka 1. ovoga članka provodi Ministarstvo financija.

(3) U provedbi upravnog nadzora nad radom Hrvatske revizorske komore Ministarstvo financija, osim mjera predviđenih zakonom kojim se uređuje sustav državne uprave, ovlašteno je i sazvati Skupštinu Hrvatske revizorske komore, raspustiti Upravno vijeće Hrvatske revizorske komore i smijeniti predsjednika Hrvatske revizorske komore kada je to potrebno radi zaštite zakonitosti i dobrobiti revizorske struke.

(4) Hrvatska revizorska komora dužna je za obavljanje zadaća iz stavka 1. ovoga članka u skladu sa za to osiguranim sredstvima osigurati dostatne organizacijske, tehničke, ljudske i financijske uvjete te osigurati sprečavanje sukoba interesa u odnosu na sve relevantne osobe koje sudjeluju o obavljanju ovih zadaća.

(5) Protiv upravnih akata Hrvatske revizorske komore žalba se podnosi Ministarstvu financija.

(6) Ostale zadaće Hrvatske revizorske komore su:

1. promicati i štititi interese svojih članova

2. pratiti provedbu propisa iz područja revizije, davati inicijative za izmjenu propisa, sudjelovati u stručnoj raspravi o izmjeni propisa iz područja revizije i računovodstva

3. davati stručna mišljenja članovima Hrvatske revizorske komore i trećim osobama na njihov zahtjev

4. surađivati s odgovarajućim stručnim organizacijama iz drugih država članica i iz trećih zemalja

5. obavljati i druge poslove u skladu sa statutom Hrvatske revizorske komore, koji nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014 te na temelju njih donesenih propisa.

Financiranje Hrvatske revizorske komore

Članak 102.

(1) Hrvatska revizorska komora se financira iz doprinosa i članarina njezinih članova i naknada propisanim ovim Zakonom za obavljanje povjerenih javnih ovlasti i drugih prihoda.

(2) Stopu doprinosa koju plaćaju revizorska društva na ostvarene prihode i iznos članarina određuje Hrvatska revizorska komora uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija.

(3) Na ovlaštene revizore i revizorska društva ne primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje Hrvatska gospodarska komora.

*Statut Hrvatske revizorske komore***Članak 103.**

(1) Statutom Hrvatske revizorske komore uređuje se: ustrojstvo, nadležnost, sastav, način izbora, prava i dužnosti tijela Hrvatske revizorske komore, prava i dužnosti revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora prema Hrvatskoj revizorskoj komori i ostala pitanja.

(2) Prethodnu suglasnost na statut daje Ministarstvo financija.

*Tijela Hrvatske revizorske komore***Članak 104.**

(1) Tijela Hrvatske revizorske komore su:

1. Skupština
2. Upravno vijeće
3. predsjednik te
4. druga tijela određena Statutom.

(2) Nadležnosti, zadaće i način rada tijela Hrvatske revizorske komore određuje se ovim Zakonom i Statutom.

(3) Članovi Upravnog vijeća i predsjednik Hrvatske revizorske komore biraju se u transparentnom postupku koji uključuje javnu objavu: poziva za kandidaturu, roka za dostavu kandidatura koji nije kraći od 30 dana, životopisa kandidata i ostale dokumentacije koja se traži, datume i mjesta održavanja postupaka otvorenih za javnost u kojima se obavljaju razgovori s kandidatima i drugo.

*Skupština***Članak 105.**

(1) Skupštinu Hrvatske revizorske komore čine ovlašteni revizori.

(2) Skupština:

1. donosi Statut Hrvatske revizorske komore i druge opće akte iz nadležnosti Skupštine Hrvatske revizorske komore
2. donosi odluku o stopi doprinosa i iznosu članarine uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija
3. utvrđuje cijene usluga koje obavlja Hrvatska revizorska komora
4. bira članove Upravnog vijeća, predsjednika Hrvatske revizorske komore i članove drugih tijela određenih Statutom
5. utvrđuje plan i program rada, financijski plan i godišnje izvješće o radu Hrvatske revizorske komore te usvaja financijske izvještaje
6. odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim Statutom.

(3) Ovlašteni revizori imaju po jedan glas pri odlučivanju na skupštini Hrvatske revizorske komore.

*Upravno vijeće***Članak 106.**

(1) Hrvatskom revizorskom komorom upravlja Upravno vijeće.

(2) Upravno vijeće:

1. predlaže program i plan rada te financijski plan Hrvatske revizorske komore i prati njihovo izvršenje
2. predlaže stopu doprinosa i iznos članarine
3. predlaže cijene za obavljanje zadaća u nadležnosti Hrvatske revizorske komore sukladno ovom Zakonu
4. predlaže godišnje izvješće o radu Hrvatske revizorske komore
5. predlaže godišnje financijske izvještaje Hrvatske revizorske komore
6. objavljuje prijevode Međunarodnih revizijskih standarda koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IFAC) dok ih ne usvoji i objavi Europska komisija
7. objavljuje nacionalne standarde koje donese za obavljanje usluga koje nisu obuhvaćene Međunarodnim revizijskim standardima koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IFAC)
8. donosi kodeks profesionalne etike ovlaštenih revizora
9. obavlja druge stručne zadaće i usluge povezane s razvojem revizorske struke u skladu s ovim Zakonom i Statutom Hrvatske revizorske komore
10. daje članovima Hrvatske revizorske komore stručna mišljenja i obrazloženja na njihov zahtjev
11. donosi akte sukladno s ovim Zakonom i Statutom Hrvatske revizorske komore
12. obavlja i druge zadaće određene Statutom Hrvatske revizorske komore.

(3) Upravno vijeće Hrvatske revizorske komore ima sedam članova:

1. predsjednika
2. člana kojeg imenuje Ministarstvo financija
3. pet članova bira Skupština između ovlaštenih revizora upisanih u registar, uz uvjet da su zaposleni u revizorskom društvu ili kod samostalnog revizora. Iz istog revizorskog društva može se izabrati samo jedan član.

(4) Članovi Upravnog Vijeća imenuju se na razdoblje od četiri godine te mogu biti ponovo izabrani samo na još jedno mandatno razdoblje.

Predsjednik Hrvatske revizorske komore

Članak 107.

(1) Predsjednik Hrvatske revizorske komore vodi poslovanje Hrvatske revizorske komore, zastupa je i odgovara za zakonitost njezina rada.

(2) Za predsjednika Hrvatske revizorske komore može se imenovati osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. evidentirana je u registru ovlaštenih revizora
2. ima najmanje deset godina radnog iskustva kao ovlašteni revizor
3. državljanin je Republike Hrvatske.

(3) Predsjednika Hrvatske revizorske komore bira Skupština.

(4) Predsjednik Hrvatske revizorske komore bira se na razdoblje od četiri godine, a može biti ponovo imenovan samo na još jedno mandatno razdoblje.

Objava dokumenata

Članak 108.

(1) Hrvatska revizorska komora objavljuje u Narodnim novinama i na svojoj internetskoj stranici:

1. Statut
2. Odluku o objavljivanju Međunarodnih revizijskih standarda, osim u slučaju kada ih je usvojila Europska komisija
3. Odluku o objavljivanju nacionalnih standarda koje donese iz područja koja nisu obuhvaćena Međunarodnim revizijskim standardima i ostalim standardima koje donosi Međunarodni odbor za računovodstvo (IFAC)
4. Odluku o objavljivanju etičkih standarda
5. Odluku o stopi doprinosa i iznosu članarina te iznosu ostalih naknada koje naplaćuje u okviru svoje nadležnosti.

(2) Opće akte i druge dokumente koje donosi u skladu sa Statutom, Hrvatska revizorska komora objavljuje u svom glasilu i na svojoj internetskoj stranici.

Izvještavanje Hrvatske revizorske komore

Članak 109.

(1) Ministarstvo financija daje mišljenje na godišnje izvješće o radu Hrvatske revizorske komore, koje je Hrvatska revizorska komora dužna dostaviti Ministarstvu financija najkasnije u roku od šest mjeseci od isteka kalendarske godine na koju se godišnje izvješće odnosi.

(2) Nakon što je izvješće o radu razmotrilo Ministarstvo financija i dalo mišljenje, Hrvatska revizorska komora ga u roku od 30 dana dostavlja na odobrenje Vladi Republike Hrvatske.

Zaštita tajnosti podataka

Članak 110.

(1) Na postupanje Hrvatske revizorske komore u obavljanju njenih zadaća odgovarajuće se primjenjuje članak 57. ovoga Zakona.

(2) Stavak 1. ovoga članka odnosi se i na članove tijela Hrvatske revizorske komore, zaposlenike i bivše zaposlenike te druge osobe kojima su povjerljivi podaci dostupni u njihovu radu.

POGLAVLJE XII. MEĐUNARODNA SURADNJA

Suradnja s nadležnim tijelima država članica

Članak 111.

(1) Ministarstvo financija pruža pomoć, dostavlja informacije, surađuje u postupcima nadzora i provodi druge oblike suradnje s nadležnim tijelima drugih država članica odgovornim za odobrenje, registraciju, nadzor osiguranja kvalitete rada i nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava u pogledu zakonske revizije, nadležnim tijelima imenovanim u skladu s člankom 20. Uredbe (EU) br. 537/2014, EBA-om, ESMA-om i EIOPA-om, kad god je to potrebno u svrhu izvršavanja njihovih zadaća i odgovornosti.

(2) Po primitku zahtjeva nadležnog tijela iz stavka 1. ovoga članka za dostavom informacija, Ministarstvo financija, bez neopravdanog odlaganja, dostavlja sve tražene informacije. Ako je potrebno, Ministarstvo financija poduzima potrebne mjere za prikupljanje traženih informacija. Ako Ministarstvo financija ne može pribaviti tražene informacije bez neopravdanog odlaganja, o tim razlozima izvješćuje nadležno tijelo koje je uputilo zahtjev.

(3) Ministarstvo financija je ovlašteno od nadležnih tijela iz stavka 1. ovoga članka zahtijevati dostavu te razmjenjivati povjerljive informacije u skladu s ovim Zakonom.

(4) Ministarstvo financija primljene informacije može koristiti samo u cilju izvršavanja ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014 te u kontekstu upravnih ili sudskih postupaka koji se posebno odnose na izvršavanje tih zadaća.

Zahtjev nadležnog tijela države članice za provođenje nadzora

Članak 112.

(1) Ako Ministarstvo financija primi obavijest od nadležnog tijela iz članka 113. stavka 1. ovoga Zakona da se na teritoriju Republike Hrvatske provode ili su se provodile aktivnosti suprotne odredbama ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014, poduzet će primjerene mjere te će izvijestiti to nadležno tijelo o rezultatu i, u mjeri u kojoj je to moguće, o značajnom privremenom razvoju situacije.

(2) Ministarstvo financija može na zahtjev nadležnog tijela druge države članice provesti nadzor na području Republike Hrvatske.

(3) Ministarstvo financija može na zahtjev nadležnog tijela druge države članice dozvoliti prisustvovanje radnika tog nadležnog tijela za vrijeme provođenja nadzora iz stavka 2. ovoga članka koju provode ovlašteni državni službenici.

(4) Nadzor iz stavka 2. ovoga članka provodi se u skladu s odredbama ovoga Zakona, Uredbe (EU) br. 537/2014, ako je to primjenjivo, i drugim propisima.

Zahtjev nadležnom tijelu države članice za provođenjem nadzora

Članak 113.

(1) Ako Ministarstvo financija utvrdi da se provode ili su se provodile aktivnosti suprotne odredbama propisa druge države članice kojima je prenesena Direktiva 2006/43/EZ na području druge države članice, o tome će detaljno izvijestiti nadležno tijelo te druge države članice.

(2) Ministarstvo financija može tražiti nadležno tijelo druge države članice da to nadležno tijelo druge države članice provede nadzor na području te druge države članice.

(3) Ministarstvo financija može zahtijevati prisustvovanje određenog broja ovlaštenih državnih službenika za vrijeme provođenja nadzora iz stavka 2. ovoga članka kojeg provode radnici nadležnog tijela iz druge države članice.

Odbijanje zahtjeva za dostavom informacija i provođenje nadzora

Članak 114.

Ministarstvo financija može odbiti postupati po zahtjevima iz članka 111. stavka 2. i članka 112. ovoga Zakona:

1. ako dostava informacija ili provođenje nadzora može nepovoljno utjecati na suverenitet, sigurnost ili pravni poredak Republike Hrvatske ili ako bi se dostavom informacija provođenje nadzora kršili propisi kojima se regulira nacionalna sigurnost
2. ako su pred tijelima Republike Hrvatske već pokrenuti sudski postupci u vezi s istim radnjama i protiv istih osoba na koje se zahtjev odnosi
3. ako su nadležna tijela Republike Hrvatske već donijela pravomoćnu presudu protiv osoba iz točke 2. ovoga stavka za iste radnje.

Suradnja s nadležnim tijelima trećih zemalja

Članak 115.

(1) Ministarstvo financija je ovlašteno dostaviti radnu dokumentaciju ili druge dokumente u posjedu revizorskih društava nadležnim tijelima treće zemlje odgovornim za odobrenje, nadzor osiguranja kvalitete rada i nadzora revizora i revizorskih društava u trećoj zemlji te zapisnike o nadzoru u vezi s predmetnim zakonskim revizijama pod uvjetom:

1. da se radna dokumentacija ili drugi dokumenti odnose na revizije godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društava koja su izdala vrijednosne papire u trećoj zemlji ili koja su dio grupe koja izdaje zakonom propisane godišnje konsolidirane financijske izvještaje u trećoj zemlji
2. da radnu dokumentaciju dostavlja Ministarstvo financija nadležnom tijelu treće zemlje na njegov zahtjev
3. da nadležno tijelo treće zemlje ispunjava uvjete koje propisuje Europska komisija u skladu s člankom 47. stavkom 3. Direktive 2006/43/EZ
4. postojanja sporazuma između Ministarstva financija i nadležnog tijela treće zemlje koji se temelje na dogovorenoj uzajamnosti i
5. prijenos osobnih podataka nadležnom tijelu treće zemlje provodi se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(2) Suradnja iz stavka 1. točke 4. ovoga članka moguća je samo uz ispunjenje sljedećih uvjeta:

1. nadležno tijelo treće zemlje dužno je dokazati opravdanost zahtjeva za dostavom radne dokumentacije i drugih dokumenata

2. osobe koje su zaposlene ili su bile zaposlene u nadležnom tijelu treće zemlje koje zahtijeva radnu dokumentaciju i druge dokumente podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne

3. zaštite trgovinskih interesa revidiranog subjekta, pri čemu pravo na industrijsko i intelektualno vlasništvo ne smije biti ugroženo i

4. nadležno tijelo treće zemlje radnu dokumentaciju i druge dokumente koji su im dostavljeni može u skladu sa svojim nacionalnim propisima koristiti samo u svrhu provođenja nadzora osiguranja kvalitete rada i nadzora revizora i revizorskih društava iz treće zemlje ako su jednakovrijedni onima iz članaka 29., 30. i 32. Direktive 2006/43/EZ.

(3) Ministarstvo financija može odbiti zahtjev nadležnog tijela treće zemlje za dostavom radne dokumentacije ili drugih dokumenata u posjedu revizorskog društva:

1. ako dostava može nepovoljno utjecati na suverenitet, sigurnost ili pravni poredak Republike Hrvatske ili Europske unije

2. ako su pred tijelima Republike Hrvatske ili Europske unije već pokrenuti sudski postupci u vezi s istim radnjama i protiv istih osoba na koje se zahtjev odnosi

3. ako su nadležna tijela Republike Hrvatske ili Europske unije već donijela pravomoćnu presudu protiv osoba iz točke 2. ovoga stavka za iste radnje.

(4) Ministarstvo financija je dužno obavijestiti Europsku komisiju o suradnji iz ovoga članka.

POGLAVLJE XIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Prekršaji revizorskog društva i samostalnog revizora

Članak 116.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200.000,00 do 800.000,00 kuna kaznit će se revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa ako:

1. zaposli ovlaštenog revizora koji ima sklopljen ugovor o radu s drugim revizorskim društvom protivno članku 5. stavku 3. ovoga Zakona

2. protivno članku 5. stavku 3. ovoga Zakona angažira za obavljanje bilo kakvih revizijskih usluga za svoj ili tuđi račun ovlaštenog revizora koji ima sklopljen ugovor o radu s drugim revizorskim društvom.

3. ne obavijesti Ministarstvo financija o nastupanju propisanih okolnosti u skladu sa člankom 10. stavkom 7. ovoga Zakona.

4. ne obavijesti Ministarstvo financija o prvom sklapanju ugovora o reviziji iz članka 40. stavka 2. ovoga Zakona

5. u pogledu ugovorenih revizorskih usluga postupi protivno članku 40. stavku 4. ovoga Zakona

6. ne obavijesti i ne obrazloži Ministarstvu financija raskid ugovora u skladu s člankom 40. stavkom 6. ovoga Zakona

7. obavlja nerevizorske usluge protivno članku 44. stavcima 1. do 3. ovoga Zakona

8. u pogledu navođenja informacija koje bi mogle utjecati na neovisnost obavljanja revizorskih usluga postupi protivno članku 44. stavku 4. ovoga Zakona
9. obavlja nerevizorske usluge protivno članku 44. stavicima 5. do 8. ovoga Zakona
10. u radnoj dokumentaciji ne navede sve informacije i poduzete mjere iz članka 44. stavka 9. ovoga Zakona
11. pruža nerevizorske usluge bez odobrenja iz članka 44. stavka 10. ovoga Zakona
12. u revizorskom izvješću nisu navedene činjenice iz članka 45. stavka 4. ovoga Zakona i/ili o njima ne obavijesti Ministarstvo financija
13. ne osigura novom revizorskom društvu pristup svim relevantnim informacijama u skladu sa člankom 46. stavkom 5. ovoga Zakona
14. ne poštuje zahtjeve neovisnosti iz članka 48. stavka 1. ovoga Zakona
15. ne poduzima potrebne mjere radi osiguranja neovisnosti obavljanja revizorskih usluga u skladu sa člankom 48. stavkom 2. ovoga Zakona
16. obavlja revizorske usluge kada postoji prijetnja propisana člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona
17. ne osigura neovisnost obavljanja revizorskih usluga u skladu sa člankom 49. stavkom 1. ovoga Zakona
18. traži ili prima novčane i/ili nenovčane darove ili usluge protivno članku 49. stavku 3. ovoga Zakona
19. kod statusnih promjena revidiranog subjekta ne postupi u skladu sa člankom 49. stavkom 4. ovoga Zakona
20. ne poduzme mjere i/ili ne usvoji zaštitne mehanizme u skladu sa člankom 49. stavkom 5. ovoga Zakona
21. ne dokumentira sve značajne prijetnje neovisnosti i zaštitne mehanizme u skladu sa člankom 49. stavkom 6. ovoga Zakona
22. prije prihvatanja ili nastavljanja obavljanja revizorske usluge ne postupi u skladu sa člankom 52. ovoga Zakona
23. se ne pridržava organizacijskih zahtjeva u skladu sa člankom 53. stavkom 1. ovoga Zakona
24. u pogledu organizacije revizorskog rada ne omogući obavljanje revizorskih usluga, ne vodi evidencije, ne dokumentira traženje savjeta od vanjskih stručnjaka i/ili ne vodi revizorske spise u skladu sa člankom 54. stavicima 1., 5., 6., 7., 8., 9. i/ili 10. ovoga Zakona
25. kao revizor grupe ne zadrži dokumentaciju iz članka 56. stavka 3. ovoga Zakona
26. kao revizor grupe ako ne postupi na način propisan člankom 56. stavkom 5. ovoga Zakona
27. kao revizor grupe ne stavi na raspolaganje relevantnu dokumentaciju Ministarstvu financija propisanu člankom 56. stavkom 6. ovoga Zakona
28. ne sastavi revizorsko izvješće o obavljenoj zakonskoj reviziji u skladu sa člankom 58. stavkom 1. ovoga Zakona
29. revizorsko izvješće nije u pisanom obliku i ne sadrži podatke u skladu sa člankom 58. stavkom 2. ovoga Zakona
30. revizorsko izvješće nije potpisano u skladu sa člankom 58. stavkom 5. ovoga Zakona
31. prije izdavanja revizorskog izvješća ne obavijesti Ministarstvo financija o podacima iz članka 58. stavka 7. ovoga Zakona
32. obavlja zakonsku reviziju protivno članku 63. ovoga Zakona
33. obavlja zakonsku reviziju dulje od razdoblja propisanog člankom 64. ovoga Zakona

34. ne dostavi u roku propisanom člankom 11. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 dodatno izvješće revizijskom odboru, upravnom ili nadzornom odboru u skladu sa člankom 67. ovoga Zakona
35. o nepravilnostima iz članka 7. Uredbe (EU) br. 537/2014 ne obavijesti nadležno tijelo iz članka 74. stavka 1. ovoga Zakona
36. ne obavijesti nadležna tijela iz članka 74. stavka 2. ovoga Zakona o informacijama iz članka 12. Uredbe (EU) br. 537/2014
37. ne učini dostupnim i/ili ne dostavi i/ili ne preda dokumentaciju u skladu sa člankom 81. stavkom 1. ovoga Zakona
38. ne osigura ovlaštenim državnim službenicima uvjete propisaneu svezi mjesta provođenja nadzora i/ili ne omogući kontrolu i/ili ne postupi po zahtjevu ovlaštenog državnog službenika u skladu sa člankom 83. stavcima 1., 2. i 3. ovoga Zakona
39. ne osigura prisustvo osobe u skladu sa člankom 83. stavkom 5. ovoga Zakona
40. ne omogući ovlaštenim državnim službenicima obavljanje neposrednog nadzora u skladu sa člankom 84. stavcima 1. do 3. ovoga Zakona
41. ne osigura ovlaštenim državnim službenicima uvjete za pregled i nadzor informacijskog sustava i tehnologija i/ili ne postupi po zahtjevu ovlaštenog državnog službenika u skladu sa člankom 85. ovoga Zakona
42. ne uspostavi odgovarajuće postupke koji se odnose na prijavljivanje povrede propisa u skladu sa člankom 98. stavkom 2. ovoga Zakona
43. ne poštuje ograničenja u pogledu naknade za obavljene usluge u skladu sa člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 537/2014
44. ne poštuje zabranu pružanja nerevizorskih usluga iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 osim onih nerevizorskih usluga dozvoljenih ovim Zakonom
45. pripremu zakonske revizije i procjenu prijetnji neovisnosti ne obavlja u skladu sa člankom 6. stavkom 1. i/ili 2. Uredbe (EU) br. 537/2014
46. o nepravilnostima ne obavijesti revidirani subjekt u skladu sa člankom 7. Uredbe (EU) br. 537/2014
47. ne provodi kontrolu kvalitete angažmana u skladu sa člankom 8. Uredbe (EU) br. 537/2014
48. revizorsko izvješće koje se odnosi na zakonsku reviziju subjekta od javnog interesa nije sastavljeno u skladu sa člankom 10. stavcima 2., 3. i/ili 4. Uredbe (EU) br. 537/2014
49. dodatno izvješće za revizijski odbor nije sastavljeno u skladu sa člankom 11. stavcima 1., 2., 3. i/ili 5. Uredbe (EU) br. 537/2014
50. izvješće o transparentnosti ne objavljuje u roku i u skladu sa člankom 13. stavcima 1. i/ili 2. Uredbe (EU) br. 537/2014
51. ne pruži informacije Ministarstvu financija u skladu sa člankom 14. Uredbe (EU) br. 537/2014
52. ne čuva evidencije u skladu sa člankom 15. Uredbe (EU) br. 537/2014
53. nakon isteka najduljeg razdoblja angažmana iz članka 64. ovoga Zakona, a protivno zabrani iz članka 17. stavka 3. Uredbe (EU) br. 537/2014 obavlja zakonsku reviziju
54. ne provede rotaciju glavnog revizijskog partnera u skladu sa člankom 17. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 537/2014
55. ne omogući pristup dodatnim izvješćima u skladu sa člankom 18. podstavkom 2. Uredbe (EU) br. 537/2014.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. točaka 1. do 8., 12. do 31., 37. do 42. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se revizorsko društvo koje ne obavlja zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba revizorskog društva koje obavlja zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. točaka 1. do 8., 12. do 31., 37. do 42. ovoga članka i odgovorna osoba revizorskog društva koje ne obavlja zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 kuna do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. točaka 1. do 8., 12. do 31., 37. do 42. ovoga članka samostalni revizor koji ne obavlja zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa.

Prekršaji ostalih osoba

Članak 117.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se počinitelj kao fizička osoba ako:

1. obavlja revizorske usluge u Republici Hrvatskoj protivno članku 5. stavku 1. ovoga Zakona
2. kao revizorsko društvo iz druge države članice obavlja zakonsku reviziju u Republici Hrvatskoj protivno članku 5. stavku 2. ovoga Zakona
3. obavlja revizorske usluge protivno članku 5. stavku 3. ovoga Zakona
4. kao revizorsko društvo iz druge države članice prije početka obavljanja zakonske revizije ne postupi u skladu sa člankom 25. stavkom 2. ovoga Zakona
5. kao subjekt za obavljanje revizije u trećoj zemlji prije početka obavljanja zakonske revizije ne postupi u skladu sa člankom 30. ovoga Zakona
6. postupi protivno zabrani iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona
7. ne poštuje zabranu propisanu člankom 50. stavkom 2. ovoga Zakona
8. na zahtjev ovlaštenih državnih službenika ne postupi u skladu s člankom 81. stavkom 2. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 200.000,00 do 800.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinitelj koji je pravna osoba.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Prekršaji subjekata od javnog interesa

Članak 118.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200.000,00 do 800.000,00 kuna kaznit će se subjekt od javnog interesa ako:

1. ne imenuje revizorsko društvo sukladno članku 41. stavcima 1., 2. i 3. ovoga Zakona te članku 16. Uredbe (EU) br. 537/2014
2. ne ugovori zakonsku reviziju s najmanje dva međusobno neovisna revizorska društva, a ispunjava uvjete propisane člankom 43. stavkom 2. ovoga Zakona, osim u slučaju iz članka 43. stavka 4. ovoga Zakona
3. kao revidirani subjekt ne dostavi dokumentaciju revizorskom društvu u skladu sa člankom 45. stavkom 1. ovoga Zakona
4. kao revidirani subjekt ne osigura pristup i korištenje poslovnih prostorija revizorskom društvu u skladu sa člankom 45. stavkom 2. ovoga Zakona
5. kao revidirani subjekt ne omogućiti pristup svim programima i elektroničkim zapisima u skladu sa člankom 45. stavkom 3. ovoga Zakona
6. mu isto revizorsko društvo obavlja zakonsku reviziju duže od roka propisanog u članku 64. ovoga Zakona
7. ne imenuje revizijski odbor sukladno članku 65. stavku 1. ovoga Zakona, osim u slučaju iz članka 65. stavka 10. ovoga Zakona
8. imenovani revizijski odbor ima manje od minimalnog broja članova sukladno članku 65. stavku 3. ovoga Zakona
9. imenovani revizijski odbor ne ispunjava zahtjeve stručnosti sukladno članku 65. stavcima 4. i 5. ovoga Zakona
10. imenovani revizijski odbor ne ispunjava uvjet neovisnosti sukladno članku 65. stavku 6. ovoga Zakona
11. predsjednik imenovanog revizijskog odbora ne ispunjava uvjet neovisnosti sukladno članku 65. stavku 8. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u subjektu od javnog interesa.

Prekršaji Hrvatske revizorske komore

Članak 119.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200.000,00 do 800.000,00 kuna kaznit će se Hrvatska revizorska komora ako:

1. ne organizira i/ili ne provodi revizorski ispit u skladu sa člankom 11. ovoga Zakona
2. ne prevodi i objavljuje na hrvatski jezik Međunarodne revizijske standarde u skladu sa člankom 101. stavkom 1. točkom 1. ovoga Zakona
3. u pogledu nacionalnih revizijskih standarda za obavljanje drugih revizorskih usluga i/ili njihovih tumačenja ne postupa u skladu sa člankom 101. stavkom 1. točkom 2. ovoga Zakona
4. ne prevodi i objavljuje etičke standarde računovodstvene struke koje izdaje Međunarodni odbor za računovodstvo u skladu sa člankom 101. stavkom 1. točkom 3. ovoga Zakona
5. za obavljanje propisanih zadaća ne osigura uvjete ili mjere u skladu sa člankom 101. stavkom 4. ovoga Zakona
6. protivno članku 101. stavku 6. točki 5. ovoga Zakona statutom propiše obavljanje poslova koji su u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona
7. ne dostavi Ministarstvu financija i Vladi Republike Hrvatske godišnje izvješće o radu u skladu s člankom 109. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga Zakona odgovorna osoba u Hrvatskoj revizorskoj komori.

Objava izrečenih prekršajnopравnih sankcija

Članak 120.

(1) Ministarstvo financija je ovlašteno bez odgode na svojoj internetskoj stranici objaviti svaku odluku prekršajnih sudova, kojom se izriče prekršajnopравna sankcija zbog počinjenja prekršaja propisanih ovim Zakonom, nakon što je osoba kojoj je prekršajnopравna sankcija izrečena obaviještena o takvoj odluci, uključujući i nepravomoćnu odluku prekršajnog suda donesenu u postupku u kojem je Ministarstvo financija ovlašteno tužitelj, uz naznaku da se radi o nepravomoćnoj odluci, kao i sporazume stranaka u prekršajnom postupku o priznavanju krivnje, odnosno sporazume o sankcijama i mjerama.

(2) Ako je protiv objavljene nepravomoćne odluke iz stavka 1. ovoga članka podnesen odgovarajući pravni lijek, Ministarstvo financija će također objaviti informacije o podnesenom pravnom lijeku, kao i sve naknadne informacije o ishodu postupka pokrenutog po podnesenom pravnom lijeku, uključujući informacije o ukidanju takve odluke.

(3) Objava informacija iz stavka 1. ovoga članka sadržavat će najmanje objavu informacija o vrsti i prirodi kršenja odredaba ovoga Zakona i/ili propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te o identitetu odgovornih osoba.

(4) Ministarstvo financija neće objaviti identitet pravnih osoba, odnosno osobne podatke fizičkih osoba prema kojima je izrečena prekršajna sankcija u sljedećim slučajevima:

1. kada bi sankcija izrečena protiv fizičke osobe bila nerazmjerna s obvezatnom ranijom procjenom razmjernosti takve objave
2. kada bi objava ugrozila stabilnost financijskih tržišta ili kazneni progon odnosno kazneni postupak koji je u tijeku
3. kada bi objava prouzročila nerazmjernu štetu uključenim institucijama ili pojedincima.

(5) Informacije objavljene u skladu s odredbama ovoga članka bit će dostupne na internetskoj stranici Ministarstva financija najmanje pet godina od dana njihove objave.

(6) U skladu s odredbama o rehabilitaciji u smislu zakona kojim se uređuje prekršajni postupak, Ministarstvo financija će istekom roka od tri godine od dana pravomoćnosti odluke o prekršaju sa svoje internetske stranice ukloniti osobne podatke u smislu zakona kojim se uređuje zaštita osobnih podataka, a iz kojih bi bilo moguće utvrditi identitet počinitelja prekršaja.

**POGLAVLJE XIV.
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

Odobrenja i suglasnosti koji su na snazi

Članak 121.

(1) Za ovlaštene revizore koji su pravo na obavljanje zakonske revizije stekli u skladu sa Zakonom o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) ili u skladu sa člankom 122. stavkom 1. ovoga Zakona i koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona upisani u

registar ovlaštenih revizora kojeg vodi Hrvatska revizorska komora, smatra se da imaju odobrenje za rad u skladu s ovim Zakonom.

(2) Za ovlaštene revizore koji su pravo na obavljanje revizije stekli u skladu sa Zakonom o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) i koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona upisani u registar ovlaštenih revizora kojeg vodi Hrvatska revizorska komora, početak roka za ispunjavanje obveze stalnog stručnog usavršavanja iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona počinje teći od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Certifikati o zvanju ovlaštenog revizora koji su izdani do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju i dalje na snazi.

(4) Dozvole za obavljanje revizije koje su izdane revizorskim društvima, samostalnim revizorima odnosno zajedničkim revizorskim uredima u skladu sa Zakonom o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) do dana stupanja na snagu ovoga Zakona i koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona upisani u registar revizorskih društava, samostalnih revizora odnosno zajedničkih revizorskih ureda kojeg vodi Hrvatska revizorska komora, smatraju se odobrenjem za rad revizorskom društvu, odnosno samostalnom revizoru izdanim u skladu s ovim Zakonom.

Postupci u tijeku

Članak 122.

(1) Postupke izdavanja potvrda o položenom revizorskom ispitu ovlaštenim revizorima odnosno upisa u registar ovlaštenih revizora, dozvola za rad revizorskim društvima, samostalnim revizorima, odnosno zajedničkim revizorskim uredima pokrenute na osnovi Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) Hrvatska revizorska komora dužna je završiti prema odredbama tog Zakona, u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Postupke nadzora pokrenute na osnovi Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) preuzima Ministarstvo financija stupanjem na snagu ovoga Zakona te će ih dovršiti prema odredbama ovoga Zakona.

(3) Početak roka za provođenje nadzora iz članka 76. stavka 3. ovoga Zakona počinje se računati danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Stegovne postupke pokrenute na osnovi Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) Hrvatska revizorska komora dužna je završiti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, prema odredbama tog Zakona.

(5) Ministarstvo financija preuzima od Hrvatske revizorske komore u posjed svu pismohranu i svu drugu dokumentaciju koja se odnosi na postupke iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

*Usklađivanje***Članak 123.**

- (1) Revizijski angažmani subjekata od javnog interesa ugovoreni prije 16. lipnja 2014. godine mogu se primjenjivati do kraja najdužeg razdoblja trajanja revizijskog angažmana propisanog člankom 17. stavkom 1. drugim podstavkom Uredbe (EU) br. 537/2014, od deset godina, a u skladu sa člankom 41. Uredbe (EU) br. 537/2014.
- (2) Rok od sedam godina propisan člankom 17. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 537/2014 u svezi trajanja revizijskog angažmana glavnog revizijskog partnera imenovanog prije stupanja na snagu ovoga Zakona računa se od dana njegovog imenovanja.
- (3) Ministarstvo financija će osigurati preduvjete za korištenje Jedinstvene kontaktne točke za usluge iz članka 8. ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (4) Revizijska društva dužna su najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoje poslovanje sa odredbom članka 63. ovoga Zakona.
- (5) Subjekti od javnog interesa dužni su najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti revizijski odbor sa zahtjevima iz članka 65. ovoga Zakona.
- (6) Za subjekte od javnog interesa iz članka 43. stavka 2. obveza ugovaranja zakonske revizije s najmanje dva revizorska društva počinje se primjenjivati za poslovnu godinu koja počinje 1. siječnja 2019. ili tijekom kalendarske godine 2019.

*Hrvatska revizorska komora***Članak 124.**

- (1) Hrvatska revizorska komora dužna je svoju organizaciju i poslovanje uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. O izvršenom usklađenju Hrvatska revizorska komora je dužna podnijeti Ministarstvu financija izvještaj o usklađenju, uz priložene odgovarajuće dokaze, u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Hrvatska revizorska komora dužna je Ministarstvu financija na vlastiti trošak, u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, ustupiti podatke iz registara koje vodi u skladu sa Zakonom o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) i omogućiti pristup svim podacima koje posjeduje temeljem dodijeljenih javnih ovlasti sukladno Zakonu o reviziji (Narodne novine, br. 146/0, 139/08 i 144/12) u papirnatom i u strojnom čitljivom obliku i otvorenom formatu, a koji su potrebni Ministarstvu financija za obavljanje zadaća propisanih ovim Zakonom i Uredbom (EU) br. 537/2014, osim onih potrebnih za dovršenje postupaka iz članka 123. stavka 3. ovoga Zakona, koje je dužna predati Ministarstvu financija nakon što iste završe.
- (3) Postupanje Hrvatske revizorske komore u skladu s člankom 122. stavcima 1., 4. i 5. ovoga Zakona i u skladu s ovim člankom nadzire Ministarstvo financija.

(4) Tijela Hrvatske revizorske komore koja su izabrana i imenovana na osnovi Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) i Statuta Hrvatske revizorske komore (Narodne novine, br. 43/10, 131/13 i 76/14) nastavljaju s radom nakon stupanja na snagu ovoga Zakona kako bi se provele sve radnje usklađenja organizacije i poslovanja koje su predviđene ovim Zakonom.

(5) Odluku o stopi doprinosa i iznosu članarine Hrvatskoj revizorskoj komori (Narodne novine, br. 146/11) Hrvatska revizorska komora dužna je uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Odbor za javni nadzor revizije

Članak 125.

U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, Odbor za javni nadzor revizije završava sve tekuće poslove te predaje Ministarstvu financija sve podatke koje posjeduje temeljem dodijeljenih javnih ovlasti sukladno Zakonu o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) u papirnatom i u strojnom čitljivom obliku i otvorenom formatu, nakon čega Odbor za javni nadzor revizije prestaje s radom, a svim članovima Odbora za javni nadzor revizije prestaje mandat.

Donošenje pravilnika

Članak 126.

Ministar financija donijet će pravilnike iz članaka 7., 10., 11., 13., 15., 17., 22., 23., 25., 27., 30., 31., 35., 79. i 98. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a pravilnik iz članka 14. ovoga Zakona donijet će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Statut Hrvatske revizorske komore, Međunarodni revizijski standardi i kodeks etike za profesionalne računovođe

Članak 127.

(1) Statut Hrvatske revizorske komore (Narodne novine, br. 43/10, 131/13 i 76/14) ostaje na snazi nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, a Hrvatska revizorska komora dužna ga je uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Odluka o objavljivanju kodeksa etike za profesionalne računovođe (Narodne novine, broj 106/16) ostaje na snazi nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Međunarodni revizijski standardi koji su prevedeni i objavljeni sukladno odredbama Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) primjenjuju se do donošenja novih od Europske komisije.

*Prestanak važenja propisa***Članak 128.**

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12).

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti podzakonski propisi doneseni na temelju Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12), osim onih navedenih u članku 127. ovoga Zakona.

*Stupanje na snagu***Članak 129.**

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2018. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakon o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12; u daljnjem tekstu: Zakon) donesen je 2005. godine, a stupio je na snagu 1. siječnja 2006. godine. Predmetnim Zakonom uređeno je obavljanje revizije financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja obveznika revizije, određene su osobe koje su ovlaštene za pružanje usluga revizije, propisani su uvjeti za obavljanje usluga revizije, određena su trgovačka društva koja imaju obvezu osnovati revizorski odbor, uređeni su nadzor i provjera kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora, izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje usluga revizije, javne ovlasti Hrvatske revizorske komore, te druga pitanja u vezi s revizijom.

Novelom Zakona iz 2008. godine provedeno je usklađivanje s Direktivom 2006/43/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja na način da je osnovan Odbor za javni nadzor revizije čija zadaća je provedba javnog nadzora revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora putem Hrvatske revizorske komore, ovlaštenih vještaka ili nadležnih državnih tijela. Provođenje provjere kvalitete rada ovlaštenih revizora, revizorskih društava i samostalnih revizora povjereno je Hrvatskoj revizorskoj komori čiji zadatak je provjeravati, neovisno i objektivno, obavljaju li se revizije u skladu sa Zakonom, Međunarodnim revizijskim standardima i drugim pravilima revizorske struke.

Posljednje izmjene i dopune Zakona provedene su Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji koji je donesen sredinom prosinca 2012. godine i to prvenstveno radi usklađivanja sa Zakonom o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09), kojom prilikom je ujedno proširen krug obveznika revizije.

Tablica 1. Revizijsko tržište u 2017. godini

dionici	broj
ovlašteni revizori	971
od toga aktivnih	513
od toga neaktivnih	458
revizorska društva	223
asistenti u reviziji	23

Izvor: Hrvatska revizorska komora¹

U Republici Hrvatskoj nema registriranih samostalnih revizora i zajedničkih revizorskih ureda.

Prema podacima Hrvatske revizorske komore iz strukture revizorskih društava prema broju ugovorenih revizija vidljivo je sljedeće: u 2015. godini 28% društava imalo je ugovorenih 0-5 revizija financijskih izvještaja za 2014. godinu, 19% društava imalo je ugovoreno 6-10 revizija, 24% društava imalo je ugovoreno 11-20 revizija, 29% društava imalo je ugovoreno 21 i više revizija.

¹ Internetskoj stranici Hrvatske revizorske komore pristupljeno je 2. svibnja 2017. godine.

Ukupni prihodi 235 revizorskih društava u 2014. godini iznosili su 538.247.389,00 kuna (2013. 545.282.015,00 kuna), od čega su poslovni prihodi iznosili 528.642.285,00 kuna (2013. 536.621.942,00 kuna).

Sukladno Zakonu nadzor i provjeru kvalitete rada ovlaštenih revizora, samostalnih revizora i revizorskih društava provodi Hrvatska revizorska komora odnosno ustrojena stručna služba nadzora koja trenutno zapošljava pet nadzornika. Dakle, provođenje provjere kvalitete rada ovlaštenih revizora i revizorskih društava u nadležnosti je Hrvatske revizorske komore. Važno je napomenuti kako je Hrvatska revizorska komora stručna organizacija revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora koji posluju na teritoriju Republike Hrvatske, te ima svojstvo pravne osobe s javnim ovlastima utvrđenim Zakonom statutom i drugim aktima. Tijela Hrvatske revizorske komore su: Skupština, Upravno vijeće (ukupno sedam članova, od kojih je jedan član predsjednik Hrvatske revizorske komore i jednog člana imenuje Ministarstvo financija), predsjednik i druga tijela Hrvatske revizorske komore. Pri odlučivanju na Skupštini Hrvatske revizorske komore ovlašteni revizori imaju po jedan glas.

Javni nadzor revizije povjeren je Odboru za javni nadzor revizije, tijelu koje ima sedam članova koje imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra financija. Odbor za javni nadzor revizije djeluje od 2009. godine kao neovisno i samostalno tijelo javnog nadzora nad Hrvatskom revizorskom komorom, revizorskim društvima, samostalnim revizorima i ovlaštenim revizorima.

S obzirom da je na razini Europske unije usvojena Direktiva 2014/56/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2006/43/EZ o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja (u daljnjem tekstu: Direktiva 2014/56/EU) i Uredba (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekta od javnog interesa i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2005/909/EZ (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 537/2014) s ciljem uspostave novog pravnog okvira za zakonsku reviziju godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, potrebno je Direktivu 2014/56/EU prenijeti u nacionalno zakonodavstvo, odnosno omogućiti provedbu Uredbe (EU) br. 537/2014.

Ključne odrednice Direktive 2014/56/EU podrazumijevaju daljnje usklađenje na razini Europske unije u pogledu utvrđivanja uvjeta za izdavanje odobrenja i registraciju osoba koje obavljaju zakonske revizije, pravila o neovisnosti, objektivnosti i profesionalnoj etici koja se odnose na te osobe, usklađenosti primjene međunarodnih revizijskih standarda, te jačanja javnog nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava jačanjem neovisnosti javnih nadzornih tijela država članica dodjelom odgovarajućih ovlasti za provođenje istraga i određivanje sankcija s ciljem otkrivanja i odvratanja od kršenja pravila ovlaštenih revizora i revizorskih društava u kontekstu pružanja revizorskih usluga.

Novi institucionalni okvir javnog nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava koji je predviđen Direktivom 2014/56/EU i Uredbom (EU) br. 537/2014, prvenstveno se sastoji u tome da se unutar svake države članice imenuje jedinstveno tijelo koje će imati krajnju odgovornost za zadaće propisane navedenim propisima, s tim da pojedine zadaće, prema točno definiranim uvjetima, mogu izvršavati i druga tijela ili organi imenovani ili na drugi način ovlašteni zakonom za obavljanje takvih zadaća, pri čemu krajnju odgovornost za izvršenje tih zadaća i u tim slučajevima uvijek ima imenovano jedno nadležno tijelo. Pri tome

je od ključne važnosti neovisnost takvih javnih nadzornih tijela o revizijskoj struci kao temeljni uvjet integriteta, učinkovitosti i urednog funkcioniranja javnog nadzora nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima. U skladu s tim, javnim nadzornim tijelima trebale bi upravljati osobe koje ne obavljaju revizorsku djelatnost, a javna nadzorna tijela trebala bi imati na raspolaganju dovoljno ljudskih i financijskih resursa za obavljanje svojih zadaća.

Imenovano nadležno tijelo treba biti odgovorno za sve aspekte revizijske profesije: odobrenja, obrazovanje, standarde, osiguranje kvalitete, nadzor, istražne radnje te mjere i sankcije.

Glavni ciljevi Direktive 2014/56/EU su:

- veća transparentnost i predvidljivost zahtjeva koji se primjenjuju na osobe koje obavljaju zakonske revizije te kako bi se osnažila njihova neovisnost i objektivnost pri izvršavanju zadaća
- povećanje minimalne razine konvergencije u vezi s revizijskim standardima na temelju kojih se zakonske revizije provode (usvajanje Međunarodnih revizijskih standarda na europskoj razini)
- jačanje javnog nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava jačanjem neovisnosti javnih nadzornih tijela Europske unije i dodjeljujući im odgovarajuće ovlasti, uključujući ovlast za provođenje istraga i ovlast za određivanje sankcija s ciljem otkrivanja, odvracanja i sprečavanja kršenja primjenjivih pravila u kontekstu pružanja usluga revizije
- poboljšanje neovisnosti u odnosu na revidirani subjekt kao ključnog elementa pri obavljanju zakonskih revizija. Kako bi održali tu neovisnost, također je važno vođenje evidencija o svim prijetnjama svojoj neovisnosti i o zaštitnim mehanizmima koji se koriste za ublažavanje tih prijetnji. Nadalje, ako su prijetnje njihovoj neovisnosti pretjerano značajne, čak i nakon primjene zaštitnih mehanizama s ciljem ublažavanja tih prijetnji, oni bi trebali odustati ili se suzdržati od revizijskog angažmana. Kako bi se utvrdila neovisnost ovlaštenih revizora i revizorskih društava, trebalo bi uzeti u obzir koncept mreže u kojoj ovlašteni revizori i revizorska društva djeluju. Zahtjev u pogledu neovisnosti trebalo bi poštovati barem tijekom razdoblja koje obuhvaća revizorsko izvješće, uključujući razdoblje koje obuhvaćaju financijski izvještaji koji su predmet revizije te razdoblje tijekom kojeg se revizija provodi
- poboljšanje internih/unutarnjih organizacijskih pravila
- detaljnije revizorsko izvješće
- jačanje uloge revizijskih odbora
- učinkovitiji sustav sankcioniranja
- mjere koje bi pomogle prekograničnoj mobilnosti
- pojačane ovlasti nadležnih tijela koja trebaju biti transparentna u pogledu sankcija i mjera koje primjenjuju – objava sankcija
- novčane kazne bi morale imati odvraćajući učinak
- poticanje prijavljivanja povreda propisa
- imenovanje jedinstvenog tijela nadležno za javni nadzor revizije s naglaskom na neovisnost takvih tijela od revizijske struke uz mogućnost delegiranja određenih zadaća. Tijelo mora imati na raspolaganju dovoljne ljudske i financijske resurse za obavljanje svojih zadaća.

Zbog velike važnosti subjekata od javnog interesa za javnost koja proizlazi iz opsega i složenosti njihova poslovanja ili prirode njihove djelatnosti, potrebno je učvrstiti vjerodostojnost financijskih izvještaja subjekata od javnog interesa koji su predmet revizije. Slijedom navedenoga, posebne odredbe o zakonskim revizijama subjekata od javnog interesa, određene u Direktivi 2006/43/EZ i Direktivi 2014/56/EU, dodatno su razrađene u Uredbi (EU) br. 537/2014. Odredbe o zakonskoj reviziji subjekata od javnog interesa utvrđene u Direktivi 2014/56/EU trebale bi se primjenjivati na ovlaštene revizore i revizorska društva u mjeri u kojoj oni provode zakonsku reviziju takvih subjekata.

Glavni ciljevi Uredbe (EU) br. 537/2014 su sljedeći:

- obvezna rotacija ovlaštenog revizora ili revizorskog društva
- prijelazno razdoblje za rotaciju
- propisana je lista zabranjenih nerevizorskih usluga uz mogućnost da država članica uspostavi i stroža pravila
- ako se tijekom razdoblja od tri ili više uzastopnih financijskih godina, pružaju nerevizorske usluge koje su različite od usluga iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 ukupni iznos naknada za takve usluge ne smije prelaziti 70% prosječnog iznosa naknada plaćenih u posljednje tri uzastopne financijske godine za usluge zakonske revizije revidiranog subjekta i, ako je to primjenjivo, njegova matičnog društva, društava pod njegovom kontrolom te konsolidiranih financijskih izvještaja te grupe poduzetnika
- jačanje uloge revizijskog odbora pri odabiru novog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva kako bi glavna skupština dioničara ili članova revidiranog subjekta bila bolje informirana pri donošenju odluka. Preporuka revizijskog odbora trebala bi sadržavati barem dva moguća kandidata za revizijski angažman, kao i opravdano opredjeljenje za jednog od njih
- jačanje nadležnih tijela koja su neovisna od revizorske struke i koja raspolažu odgovarajućim kapacitetima, stručnim znanjem i resursima, poboljšanje kvalitete nadzora i jačanje transparentnosti aktivnosti nadležnih tijela koja bi trebala pomoći povećanju povjerenja ulagača i ulagača na unutarnjem tržištu
- osnivanje Odbora europskih tijela za nadzor revizije (eng. *Committee of European Auditing Oversight Bodies - CEAOB*) radi suradnje između nadležnih tijela, s ciljem olakšavanja razmjene podataka, stručnog znanja i najbolje prakse, doprinosa tehničkom ispitivanju Međunarodnih revizijskih standarda i dr. Odbor europskih tijela za nadzor revizije zamjenjuje Europsku grupu tijela za javni nadzor revizije (eng. *European Group of Auditors Oversight Bodies – EGAOB*).

Slijedom svega navedenoga kao i činjenice da postojeći sustav nužno zahtijeva poboljšanja, ovim Zakonom predlaže se reforma u smislu reorganizacije postojećeg sustava javnog nadzora revizije.

II. PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU OVIM ZAKONOM

Ovim Zakonom predviđeno je da će nadležno tijelo za nadzor revizorskih društava i ovlaštenih revizora postati Ministarstvo financija, Odbor za javni nadzor revizije prestat će s radom, dok Hrvatska revizorska komora više neće imati nadzornu ulogu.

Ministarstvo financija kao tijelo nadležno za nadzor za reguliranje i/ili nadzor ovlaštenih revizora, samostalnih revizora i revizorskih društava ovlašteno je:

- provoditi nadzor i druge postupke nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima, te ostalim subjektima nadzora utvrđenim ovim Zakonom i Uredbom (EU) br. 537/2014 te izricati nadzorne mjere i poduzimati druge radnje usmjerene za uklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti
- izdavati i ukidati odobrenja za rad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima te druga odobrenja, suglasnosti i registracije za koje je ovlaštena na temelju ovoga Zakona i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014, kao i drugih propisa
- voditi registre i druge evidencije u skladu s odredbama ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014 i izdavati potvrde
- odrediti program ispita osposobljenosti
- organizirati i provoditi ispit osposobljenosti
- sudjelovati u postupcima Europske komisije u vezi s usvajanjem Međunarodnih revizijskih standarda
- obavljati i druge poslove u skladu s odredbama ovoga Zakona, Uredbom (EU) br. 537/2014 i drugim propisima.

Uređen je postupak nadzora (neposredni i posredni nadzor) i nadzorne mjere (vrste nadzornih mjera, djelotvorna primjena mjera, objava odluka i mjera, prijavljivanje povreda propisa, razmjena informacija o nadzornim mjerama).

Temeljem ovoga Zakona Hrvatskoj revizorskoj komori povjerene su sljedeće javne ovlasti:

1. prijevod i objavljivanje na hrvatski jezik Međunarodnih revizijskih standarda, osim ako je te standarde usvojila Europska komisija
2. izrada nacionalnih revizijskih standarda za obavljanje drugih revizorskih usluga koje nisu obuhvaćeni Međunarodnim revizijskim standardima i ostalim standardima koje izdaje Međunarodni odbor za računovodstvo (IFAC) i davanje njihova tumačenja
3. prijevod i objavljivanje etičkih standarda računovodstvene struke koje izdaje Međunarodni odbor za računovodstvo (IFAC)
4. određivanje programa revizorskog ispita, uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija
5. organiziranje i provođenje revizorskog ispita
6. određivanje programa posebnog ispita
7. organiziranje i provođenje posebnog ispita.

Hrvatska revizorska komora obvezna je podnijeti Vladi Republike Hrvatske jednom godišnje izvještaj o radu, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva financija.

Nadalje, ovim Zakonom uređeno je polaganje revizorskog ispita. Pravo na polaganje revizorskog ispita ima kandidat koji je završio najmanje preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili preddiplomski stručni studij i specijalistički diplomski stručni studij, čijim završetkom je stekla najmanje 300 ECTS bodova, ili sveučilišni studij čijim je završetkom stekla visoku stručnu spremu te ima najmanje pet godina radnog iskustva od čega minimalno tri godine u obavljanju zakonske revizije pod nadzorom ovlaštenog revizora u zadnjih osam godina prije polaganja revizorskog ispita. Nakon polaganja revizorskog ispita koji će organizirati i provoditi Hrvatska revizorska komora prema pravilniku koji propisuje ministar financija, osoba koja je položila ispit može zatražiti odobrenje za rad od Ministarstva financija, uz ispunjenje drugih uvjeta propisanih zakonom. U odnosu na dosadašnji sustav, povećan je broj godina radnog iskustva (s tri na pet godina) koje je potrebno ostvariti prije ispunjavanja uvjeta za izlazak na revizorski ispit.

Ovlašteni revizor ima obvezu se stalno stručno usavršavati u području obavljanja revizorskih usluga u trajanju od najmanje 120 sati unutar neprekinutog razdoblja od tri godine. Ako ovlašteni revizor ne ispuni predmetnu obvezu ukinut će mu se odobrenje za rad.

Tablica 2. Pregled stjecanja stručnih znanja i polaganja ispita

	TIJELO KOJE OBAVLJA ZADAĆU	OBVEZA (DA/NE)
revizorski ispit	Hrvatska revizorska komora	DA, u slučaju traženja odobrenja za rad kao jedan od uvjeta
stručno osposobljavanje za polaganje revizorskog ispita	Hrvatska revizorska komora i drugi organizatori	DA, uvjet za pristupanje polaganju revizorskog ispita
stalno stručno usavršavanje	Ministarstvo financija, Hrvatska revizorska komora i drugi organizatori	DA, u trajanju od najmanje 120 sati unutar neprekinutog razdoblja od tri godine
poseban ispit	Hrvatska revizorska komora	DA, u slučaju traženja odobrenja za rad kao jedan od uvjeta kada je ovlaštenom revizoru ukinuto rješenje kojim je izdano odobrenje za rad zbog neispunjavanja uvjeta stalnog stručnog usavršavanja
ispit osposobljenosti	Ministarstvo financija	DA, u slučaju traženja odobrenja za rad ovlaštenog revizora iz druge države članice

Izvor: Prijedlog zakona o reviziji

Ministarstvo financija izdat će privremeno rješenje o odobrenju za rad preddruštvu koje ispunjava sljedeće uvjete: tri četvrtine glasačkih prava imaju revizorska društva, odnosno ovlašteni revizori, ili revizorska društva, odnosno ovlašteni revizori iz druge države članice, većina, a najviše do tri četvrtine članova uprave, odnosno upravnog odbora su ovlašteni revizori ili ovlašteni revizori iz druge države članice, društvo ima dobar ugled te ako fizičke i pravne osobe koje su osnivači društva imaju dobar ugled iz članka 10. ovoga Zakona, u slučaju novoosnovanih trgovačkih društava. Najmanje jedan član uprave revizorskog društva mora se aktivno služiti hrvatskim jezikom. Nakon upisa revizorskog društva u sudski, odnosno odgovarajući poslovni registar, i nakon što dostavi Ministarstvu financija dokaz o osiguranju od odgovornosti za štetu koju bi trećim osobama moglo počinuti obavljanjem revizorskih usluga, Ministarstvo financija revizorskom društvu izdaje odobrenje za rad.

Ovim Zakonom detaljnije je uređeno odobrenje i registracija ovlaštenog revizora i revizorskog društva iz druge države članice, te revizora u trećoj zemlji i subjekata za obavljanje revizije u trećim zemljama. U pogledu smanjivanja troškova propisano je da se

putem Jedinstvene kontaktne točke za usluge, mogu pribaviti svi potrebni obrasci i sve potrebne radnje u svrhu ishoda odobrenja za rad elektroničkim putem.

Ovim Zakonom propisani su razlozi za ukidanje odobrenja za rad ovlaštenom revizoru, revizorskom društvu iz Republike Hrvatske, druge države članice i treće zemlje.

Nadalje, uvodi se odobrenje za obavljanje revizorskih usluga za ovlaštene revizore. Naime, do sada je ovlašten revizor nakon položenog ispita mogao steći certifikat, a Zakonom nije bilo propisano oduzimanje dozvole za rad ovlaštenom revizoru već isključivo samostalnom revizoru ili revizorskom društvu. Temeljem ovoga Zakona Ministarstvo financija izdavat će odobrenje za rad fizičkoj osobi koja je položila revizorski ispit te ima dobar ugled kako je detaljno propisano ovim Zakonom.

Registre umjesto Hrvatske revizorske komore, nastavlja voditi Ministarstvo financija.

Kao i do sada međusobna prava i obveze revizorskog društva i revidiranog subjekta uređivat će se ugovorom o reviziji koji se sklapa u pisanom obliku. Ugovor o reviziji sklapa se u pisanom obliku nakon imenovanja revizorskog društva. Novost je da je propisana zabrana ugovaranja odredbi kojima se ograničava izbor revidiranog subjekta na način da se obavljanje zakonske revizije mora ugovoriti s određenim revizorskim društvom određene kategorije ili s popisa revizorskih društava. Sve takve odredbe smatrat će se ništetnima na osnovi zakona (ex lege) što znači da neće proizvoditi pravne učinke.

Revizorsko društvo i revidirani subjekt dužni su obavijestiti Ministarstvo financija o raskidu ugovora o reviziji, u roku od 15 dana od datuma raskida, uz detaljno obrazloženje razloga koji su doveli do raskida ugovora.

Obveznici zakonske revizije imenuju revizorsko društvo za zakonsku reviziju najkasnije tri mjeseca prije završetka izvještajnog razdoblja na koje se zakonska revizija odnosi u skladu sa zakonom kojim se uređuju trgovačka društva. Iskorištena je opcija iz Direktive 2006/43/EZ, te u slučaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa, razrješenje revizorskog društva mogu zatražiti: dioničari ili članovi koji predstavljaju 5% ili više glasačkih prava, dionica ili udjela u kapitalu revidiranog subjekta, nadzorni odbor ili neizvršni članovi upravnog odbora subjekta od javnog interesa i Ministarstvo financija.

Nadzorna tijela ovlaštena za nadzor poslovanja subjekata od javnog interesa čije obavljanje poslova je propisano posebnim zakonom sukladno odredbama ovoga Zakona mogu tim subjektima propisati obvezu ugovaranja zakonske revizije s više revizorskih društava, te odrediti uvjete za uređivanje odnosa između revizorskih društava imenovanih za obavljanje zajedničke revizije. Također imajući u vidu važnost zakonske revizije subjekata od javnog interesa propisana je obveza ugovaranja zakonske revizije s najmanje dva revizorska društva za subjekte od javnog interesa koji se sukladno kriterijima propisanim odredbama ovoga Zakona mogu smatrati subjektima od povećanog javnog interesa u Republici Hrvatskoj.

Ovim Zakonom propisane su nerevizorske usluge, odnosno koje usluge revizorsko društvo može, a koje ne smije obavljati. Revizorsko društvo koje obavlja usluge iz područja financija i računovodstva, davanja poreznih savjeta sukladno posebnim propisima, ostaloga poslovnog savjetovanja, procjenjivanja vrijednosti društva, imovine i obveza, sudskog vještačenja i usluga iz područja odgovornosti posloводства isključuje mogućnost obavljanja

usluga revizije u istoj pravnoj osobi za istu poslovnu godinu. Zabrana obavljanja usluga revizije odnosi se na sva povezana društva revidiranog subjekta kao i revizorskog društva.

Revizorska društva koja obavljaju zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa i svi članovi mreže kojoj revizorsko društvo pripada, ne smiju pružati izravno ili neizravno revidiranom subjektu, njegovom matičnom društvu ili društvima pod njegovom kontrolom u državi članici nerezivorske usluge u skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 537/2014. Također, iskorištena je opcija iz Uredbe (EU) br. 537/2014 i propisano je da se određene zabranjene nerezivorske usluge mogu obavljati, ali poštujući uvjete propisane člankom 5. stavkom 3. iste uredbe. Isto je pod uvjetima propisanim ovim Zakonom primjenjivo i na društva koja obavljaju revizorske usluge subjektima koji nisu subjekti od javnog interesa. Propisano je da se revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju kreditnih institucija ili subjekata od javnog interesa čiji nadzor poslovanja obavlja Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, smije pružati nerezivorske usluge na način kako je to propisano zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija ili tog subjekta od javnog interesa čiji nadzor poslovanja obavlja Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.

Kako bi se poboljšala kvaliteta revizije, važno je ojačati profesionalnu skeptičnost ovlaštenih revizora i revizorskih društava prema revidiranim subjektima. Revizorsko društvo i ovlašteni revizor dužni su tijekom obavljanja revizorskih usluga zadržati profesionalnu skeptičnost te moraju biti svjesni mogućnosti postojanja značajno pogrešnog prikazivanja zbog činjenica ili ponašanja koja ukazuju na nepravilnosti, uključujući prijevaru ili pogreške, neovisno o proteklom iskustvu revizorskog društva i ovlaštenog revizora o iskrenosti i integritetu članova uprave ili upravnog odbora revidiranog subjekta.

Jačanje neovisnosti jedan je od glavnih ciljeva Direktive 2014/56/EU. Revizorsko društvo, ovlašteni revizor i svaka osoba koja je u mogućnosti izravnog ili neizravnog utjecaja na rezultat revizorskih usluga moraju tijekom razdoblja koje obuhvaćaju financijski izvještaji koji su predmet revizije i za vrijeme obavljanja revizorskih usluga biti neovisni o revidiranom subjektu te im nije dopušteno sudjelovati u donošenju odluka revidiranog subjekta. Također, važno je istaknuti da su ovlašteni revizor i revizorsko društvo dužni u revizorskim radnim materijalima dokumentirati sve značajne prijetnje neovisnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva kao i zaštitne mehanizme koji su korišteni za ublažavanje tih prijetnji.

U svezi rotacije važno je istaknuti da je Zakon do sada propisivao samo da su revizorsko društvo i samostalni revizor dužni najkasnije svake sedme godine od početka obavljanja revizije financijskih izvještaja subjekata od javnog interesa provesti zamjenu ovlaštenog revizora, potpisnika revizorskog izvješća. S obzirom na izravnu primjenu Uredbe (EU) br. 537/2014 i dalje će ostati interna rotacija sedam godina, tj. Uredbom (EU) br. 537/2014 propisano je da glavni partneri za reviziju nadležni za obavljanje zakonske revizije prekidaju svoje sudjelovanje u zakonskoj reviziji subjekta koji je predmet revizije najkasnije sedam godina od dana svog imenovanja. Novost iz Uredbe (EU) br. 537/2014 je da se uvodi i rotacija revizorskih društava, na način da se početni angažman od godine dana revizorskog društva koje obavlja reviziju subjekata od javnog interesa, može produljiti na najdulje razdoblje od deset godina. S obzirom da Uredba (EU) br. 537/2014 dopušta mogućnost određivanja i kraćeg razdoblja za rotaciju revizorskog društva, ovim Zakonom iskorištena je opcija i propisano je da sveukupno trajanje angažmana revizorskog društva u subjektu od javnog interesa ne smije trajati duže od sedam godina.

Revizijski odbori ili organi koji obavljaju istovjetnu dužnost u subjektu od javnog interesa koji je revidirani subjekt, imaju odlučnu ulogu u doprinosu visokoj kvaliteti zakonske revizije. Stoga je obveza da subjekti od javnog interesa imaju revizijski odbor bila propisana već i Zakonom. Ovim Zakonom provodi se daljnje usklađenje nacionalnog zakonodavstva u pogledu revizijskog odbora sa zahtjevima iz Direktive 2014/56/EU i Uredbe (EU) br. 537/2014 na način da se zahtijevaju veća prava i obveze za revizijski odbor, kao što je primjerice propisivanje odgovornosti revizijskog odbora za izbor revizorskog društva. Ujedno je iskorištena i mogućnost korištenja iznimke predviđene Direktivom 2014/56/EU u skladu s kojom revizijski odbor ne moraju imati otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom, niti alternativni investicijski fondovi.

S obzirom na reorganizaciju postojećeg sustava prijelaznim i završnim odredbama ovoga Zakona propisano je da dozvole za obavljanje revizije koje su izdane revizorskim društvima ili samostalnim revizorima na temelju Zakona smatraju se odobrenjem izdanim u skladu s ovim Zakonom. Hrvatska revizorska komora dužna je završiti stegovne postupke pokrenute na osnovi Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Ovim Zakonom propisano je kako su Odbor za javni nadzor revizije i Hrvatska revizorska komora dužni Ministarstvu financija omogućiti pristup i dostaviti sve podatke, primjerice podatke iz registra kako bi Ministarstvo financija kao novo nadležno tijelo moglo nastaviti zadaće propisane ovim Zakonom.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINAČNIH ODREDBI

Uz članak 1.

Ovim člankom uređuje se sadržaj i područje primjene ovoga Zakona.

Uz članak 2.

Ovim člankom uređuju se pravni akti koji se prenose u pravni poredak Republike Hrvatske.

Uz članak 3.

Ovim člankom propisuje se korištenje pojmova s rodnom značenjem.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisuju se pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 2. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuje se obavljanje revizorskih usluga, odnosno da u Republici Hrvatskoj revizorske usluge može obavljati revizorsko društvo koje ima odobrenje za rad koje izdaje Ministarstvo financija. Zakonsku reviziju mogu obavljati u Republici Hrvatskoj, osim revizorskog društva iz Republike Hrvatske, i revizorsko društvo iz druge države članice koje se mora registrirati sukladno odredbama ovoga Zakona kod Ministarstva financija.

Ovlašteni revizori obavljat će revizorske usluge samo u jednom revizorskom društvu u kojem moraju biti zaposleni, dok ovlašteni revizor iz druge države članice može obavljati zakonsku reviziju. Dozvoljeno je sudjelovanje u obavljanju pojedinih poslova i osoba koje nisu ovlašteni revizori, ali njihov rad mora planirati i nadzirati glavni revizijski partner. Propisana je obvezna primjena Međunarodnih revizijskih standarda u obavljanju revizorskih usluga. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člancima 3. i 26. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 6.

Ovim člankom propisuje se da se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na revizorsko društvu jednako primjenjuju i na samostalne revizore. Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na organe upravljanja u trgovačkim društvima primjenjuju se i na organe upravljanja u neprofitnim organizacijama.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisuju se uvjeti koje fizička osoba mora ispuniti za izdavanje odobrenja za rad za obavljanje revizorskih usluga. Nakon izdavanja odobrenja za rad fizička osoba stječe naziv ovlašteni revizor. Ministar financija pravilnikom propisuje sadržaj zahtjeva i dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad i iznos naknade. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člancima 4., 6. i 10. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 8.

Ovim člankom propisuje se postupak pribavljanja obrazaca u svrhu ishoda odobrenja za rad putem Jedinствене kontaktne točke, kako bi se potaknula predaja zahtjeva elektroničkim putem, odnosno upis u registre Ministarstva financija i ishoda odobrenja za rad elektroničkim putem, a u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju usluge.

Uz članak 9.

Ovim člankom propisuju se uvjeti za revizorskog vježbenika te je uređeno da fizička osoba može biti u svojstvu revizorskog vježbenika upisana u registar najduže pet godina.

Uz članak 10.

Ovim člankom detaljnije se propisuje dobar ugled fizičke osobe i pravne osobe. Dodatno se propisuju okolnosti, primjerice otežavajuće i olakotne okolnosti slučaja, postojanje većeg broja djela, koje mogu utjecati na dobar ugled. Revizorsko društvo i ovlašteni revizor dužni su bez odgode obavijestiti Ministarstvo financija o nastupanju okolnosti koje bi značile gubitak dobrog ugleda. Ovim člankom detaljnije se propisuje obveza iz članka 4. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisuju se revizorski ispit, ispitna područja, obveza polaganja ispita na hrvatskom jeziku. Organizacija i provođenje ispita provodi Hrvatska revizorska komora u skladu s pravilnikom koji će donijeti ministar financija. Naknada za polaganje revizorskog ispita plaćat će se Hrvatskoj revizorskoj komori. Revizorski ispit provodi se najmanje jednom godišnje. Određuju se uvjeti za članove ispitnog povjerenstva. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člancima 6. do 10. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisuje se suradnja nadležnih tijela država članica u vezi s obrazovnim kvalifikacijama. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 6. stavkom 2. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 13.

Ovim člankom propisuju se uvjeti za obavljanje stručnog osposobljavanja za polaganje revizorskog ispita koje provode Hrvatska revizorska komora i drugi organizatori. Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom uvjete za obavljanje stručnog osposobljavanja i drugo.

Uz članak 14.

Ovim člankom uređuje se obveza stalnog stručnog usavršavanja u trajanju od najmanje 120 sati unutar neprekinutog razdoblja od tri godine. Ovim člankom provodi se usklađivanje sa člankom 13. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članke 15. i 16.

Ovim člancima detaljnije se propisuje poseban ispit i situacije u kojima se ukida odobrenje za rad ovlaštenom revizoru. Ovim člankom provodi se usklađivanje sa člancima 5. i 13. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisuje se osnivanje revizorskog društva kao trgovačkog društva u skladu s ovim Zakonom te zakonom kojim se uređuju trgovačka društva. Propisani su uvjeti za članove uprave revizorskog društva od kojih se najmanje jedan mora služiti hrvatskim jezikom, a svi moraju imati dobar ugled. Revizorsko društvo mora obavještavati Ministarstvo financija o svim promjenama uvjeta. Nadalje, detaljnije su propisani uvjeti u svezi upisa u sudski, odnosno odgovarajući poslovni registar. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 3. stavkom 4. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 18.

Ovim člankom propisuje se ovlast Ministarstva financija za izdavanje odobrenja za rad samostalnom revizoru koji obavlja revizorske usluge kao samostalnu djelatnost.

Uz članke 19. do 21.

Ovim člancima propisuju se situacije kada se ukida odobrenje za rad revizorskom društvu i obveza upisa brisanja djelatnosti revizorskih usluga iz predmeta poslovanja. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 5. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članke 22. do 26.

Ovim člancima propisuje se postupak izdavanja odobrenja za rad ovlaštenom revizoru i registracije revizorskog društva iz druge države članice.

Ovlašteni revizor iz druge države članice stječe odobrenje za rad za obavljanje zakonske revizije u Republici Hrvatskoj nakon što položi ispit osposobljenosti. Prethodno će Ministarstvo financija od nadležnog tijela njegove države članice pribaviti potvrdu da u istoj ima odobrenje za rad, te drugu dokumentaciju ili ovlašteni revizor iz druge države članice može sam dostaviti Ministarstvu financija svu potrebnu dokumentaciju. Uređen je ispit osposobljenosti koji se provodi na hrvatskom jeziku i što isti obuhvaća (poznavanje zakonodavstva Republike Hrvatske koje mora uključivati najmanje područja računovodstva i revizije, trgovačkog prava, poreznog prava i radnog prava).

Propisuje se postupak registracije revizorskog društva iz druge države članice kao i razlozi za ukidanje odobrenja za rad i registracije ovlaštenom revizoru ili revizorskom društvu iz druge države članice. Ovim člancima provedeno je usklađivanje s člancima 3.a i 14. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članke 27. do 33.

Ovim člancima detaljnije se propisuje izdavanje odobrenja za rad ovlaštenom revizoru iz treće zemlje i registracija revizora u trećoj zemlji i subjekata za obavljanje revizije u trećoj zemlji. Ovim člancima provodi se usklađivanje s člancima 44. do 46. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članke 34. do 39.

Ovim člancima propisuju se registri koje vodi Ministarstvo financija, odnosno registri revizorskih društava, samostalnih revizora, ovlaštenih revizora, revizorskih vježbenika, revizorskih društava i ovlaštenih revizora iz drugih država članica, registar ovlaštenih revizora iz trećih zemalja i registar subjekata za obavljanje revizije u trećoj zemlji i registar revizora u trećoj zemlji.

Registri će biti objavljeni na internetskoj stranici Ministarstva financija i moraju se redovno ažurirati. Podaci iz registara dostupni su javnosti bez ograničenja dostupni javnosti osim podataka o fizički osobama zaštićenih u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka. Sadržaj registra uređen je člancima 36. i 37. ovoga Zakona. Propisana je obveza obavješćivanja Ministarstva financija o promijenjenim podacima u roku od osam dana i brisanje iz registra. Ministarstvo financija upisuje promjene i provodi brisanje iz registara. Registri se vode na hrvatskom jeziku u elektroničkom obliku. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člancima 15. do 20. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 40.

Ovim člankom detaljnije se propisuje obavljanje revizorskih usluga. Ugovor o reviziji može se sklopiti nakon imenovanja revizorskog društva. Propisana je zabrana ustupanja ugovorenih revizorskih usluga drugim revizorskim društvima te obveza izvješćivanja Ministarstva financija o raskidu ugovora uz obrazloženje u roku od 15 dana od datuma raskida.

Uz članak 41.

Ovim člankom propisuje se da revidirani subjekt mora najkasnije tri mjeseca prije završetka izvještajnog razdoblja na koje se zakonska revizija odnosi imenovati revizorsko društvo u skladu sa zakonom kojim se uređuju trgovačka društva. Zabranjene su ugovorne odredbe kojima bi se ograničio izbor revidiranog subjekta u smislu ugovaranja s određenim revizorskim društvom ili s popisa. Na imenovanje revizorskog društva u slučaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa primjenjuju se odredbe ovoga članka Zakona i članka 16. Uredbe (EU 537/2014).

Uz članke 42. i 43.

Ovim člancima propisuje se tko može zatražiti razrješenje revizorskog društva u slučaju subjekta od javnog interesa. Također, propisana je mogućnost obveze ugovaranja zakonske revizije s više revizorskih društava, kod subjekata od javnog interesa čije poslovanje je propisano posebnim zakonom te kod subjekata od javnog interesa koji su sukladno kriterijima određenim u članku 43. prepoznati kao subjekti od povećanog javnog interesa u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 44.

Ovim člankom propisuju se nerevizorske usluge koje revizorsko društvo može obavljati u okviru svoje djelatnosti. Revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa ne smije pružati nerevizorske usluge u skladu s člankom 5. Uredbe (EU 537/2014). Ovom obvezom obuhvaćeni su i svi članovi mreže kojoj revizorsko društvo pripada. Detaljnije je uređeno da se zabranjene nerevizorske usluge ne smiju obavljati u razdoblju između početka razdoblja koje je predmet revizije i izdavanja revizorskog izvješća i poslovne godine koja prethodi tom razdoblju u vezi s uslugama navedenim u članku stavku 1. drugom podstavku točki (e) Uredbe (EU) br. 537/2014. Također, propisana je opcija iz Uredbe (EU) br. 537/2014 da se određene zabranjene nerevizorske usluge mogu obavljati ali

poštujući uvjete propisane člankom 5. stavkom 3. iste uredbe. Propisano je da revizorska društva koja obavljaju zakonsku reviziju kreditnih institucija i/ili subjekata čije poslovanje nadzire Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, smiju pružati nerevizorske usluge na način kako je to propisano zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija ili zakonom kojim se uređuje poslovanje subjekta od javnog interesa kojeg nadzire Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga. Ovim člankom osigurat će se primjena članka 5. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Uz članak 45.

Ovim člankom propisuje se obveza revidiranog subjekta da revizorskom društvu mora staviti svu relevantnu dokumentaciju na raspolaganje kao i pristup svim elektroničkim zapisima koji su važni za obavljanje zakonske revizije.

Uz članak 46.

Ovim člankom propisuje se obveza revizorskog društva da pripremi cjelovitu i preglednu radnu dokumentaciju koja potkrepljuje revizorsko izvješće. Rok čuvanja iste je 11 godina, a sva dokumentacija i spisi u svezi revizije predstavljaju vlasništvo revizorskog društva. Ovim člankom uređena je situacija u slučaju promjene revizorskog društva, gdje bi prethodno revizorsko društvo moralo osigurati novom revizorskom društvu pristup svim relevantnim informacijama. Ovim člankom provodi se usklađivanje sa člankom 23. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članke 47. do 50.

Ovim člancima uređuju se profesionalna etika i skeptičnost, neovisnost i osiguravanje neovisnosti te zabrana zapošljavanja ovlaštenih revizora kod revidiranog subjekta. Ovim člancima provodi se usklađivanje sa člancima 21., 22. i 22.a Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 51.

Ovim člankom propisuje se zabrana utjecaja članova i dioničara revizorskog društva, te članova organa revizorskog društva na ovlaštenog revizora, u cilju neovisnosti i objektivnosti ovlaštenog revizora.

Uz članak 52.

Ovim člankom propisuju se radnje koje ovlašteni revizor treba obaviti, odnosno procijeniti i dokumentirati prije obavljanja revizorske usluge, a odnose se na potrebno odobrenje za rad, odgovarajuće resurse te osiguranje neovisnosti, kako bi revizorsku uslugu obavio kvalitetno i na zakonom propisan način. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 22.b Direktive 2006/43/EZ.

Uz članke 53. i 54.

Ovim člancima propisuje se unutarnja organizacija revizorskog društva. Propisuju se načini osiguravanja neovisnosti ovlaštenog revizora u obavljanju revizorskih usluga od revizorskog društva, sustav mehanizama unutarnje kontrole kvalitete kako bi se zajamčila kvaliteta obavljanja revizorskih usluga, način određivanja glavnog revizijskog partnera, način vođenja evidencije klijenata i revizorskog spisa, te način praćenja kršenja odredbi Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014 i poduzetih mjera. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člancima 24.a i 24.b Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 55.

Ovim člankom propisuje se opseg revizije godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 25.a Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 56.

Ovim člankom propisuje se način obavljanja revizije konsolidiranih financijskih izvještaja, odnosno obveze revizora grupe prilikom obavljanja zakonske revizije, izvješće revizora grupe, način postupanja i dostava radne dokumentacije te suradnja s revizorom iz treće zemlje uključenim u reviziju grupe. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 27. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 57.

Ovim člankom propisuje se revizorska tajna, osobe koje su je dužne čuvati te iznimke od povrede čuvanja revizorske tajne, odnosno posebni slučajevi mogućnosti priopćavanja podataka koji se smatraju revizorskom tajnom u određenim postupcima. Ovim člankom detaljnije se propisuje obveza iz članka 23. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 58.

Ovim člankom detaljno se propisuje način sastavljanja i sadržaj revizorskog izvješća, njegovo potpisivanje te slučajevi kada zakonsku reviziju obavlja više od jednog revizorskog društva. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 28. Direktive 2006/43/EZ i osigurat će se primjena članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Uz članak 59.

Ovim člankom propisuje se obveza objavljivanja izvješća o transparentnosti za revizorska društva koja obavljaju zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa te dužnost i način obavješćavanja Ministarstva financija u slučaju neobjavljivanja dijelova izvješća o transparentnosti. Ovim člankom osigurat će se primjena članka 13. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Uz članke 60. i 61.

Ovim člancima revizorskom društvu propisuje se obveza sklapanja i obnavljanja ugovora o osiguranju od odgovornosti za štetu, priznavanje jednakovrijednih osiguranja od odgovornosti za štetu sklopljenih u drugoj državi članici te najmanje svote pokrića po štetnom događaju za ugovoreno osiguranje.

Uz članak 62.

Ovim člankom propisuje se iznos i način određivanja naknade za obavljenju zakonsku reviziju, te se provodi usklađivanje s člankom 25. Direktive 2006/43/EZ i osigurava primjena članka 4. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Uz članak 63.

Ovim člankom propisuje se najmanji potreban broj zaposlenih ovlaštenih revizora u revizorskim društvima u punom radnom vremenu koji mogu obavljati zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa.

Uz članak 64.

Ovim člankom propisuje se najdulje razdoblje trajanja revizorskog angažmana kod subjekata od javnog interesa. Članak 17. stavak 1. Uredbe (EU) 537/2014 propisuje da je subjekt od

javnog interesa dužan imenovati revizorsko društvo za početni angažman od najmanje godine dana.

Ovim člankom propisuje se da isto revizorsko društvo može obavljati zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa najviše za sedam uzastopnih godina, uključujući razdoblje početnog angažmana od najmanje godinu dana u skladu s člankom 17. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 537/2014. Ovim člankom osigurat će se primjena članka 17. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Uz članke 65. i 66.

Ovim člancima propisuje se revizijski odbor subjekata od javnog interesa, njegovo osnivanje, članovi, zadaće i odgovornost. Ovim člancima provodi se usklađivanje s člankom 39. Direktive 2006/43/EZ i osigurat će se primjena članka 16. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Uz članak 67.

Ovim člankom propisuje se obveza dostavljanja dodatnog izvješća revizijskom odboru koje dostavlja revizorsko društvo u slučaju obavljanja zakonske revizije subjekata od javnog interesa. Ovim člankom osigurat će se primjena članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Uz članak 68.

Ovim člankom propisuju se djelokrug i nadležnosti Ministarstva financija kao krajnje odgovornog tijela za zadaće iz ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 537/2014. Ministarstvo financija ovlašteno je obavljati zadaće za koje je do sada bio zadužen Odbor za javni nadzor revizije i za određene zadaće koje je obavljala Hrvatska revizorska komora, temeljem Zakonom o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12), a slijedom zahtjeva koji proizlaze iz Direktive 2014/56/EU i Uredbe (EU) br. 537/2014.

Potrebno je osigurati neovisnost tijela nadležnih za nadzor nad revizorskom strukom od ovlaštenih revizora i revizorskih društava. Organizacija dosadašnjih postupaka nadzora i provjere kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora ne ispunjava navedene zahtjeve budući su bili organizirani unutar Hrvatske revizorske komore čiji su članovi ovlašteni revizori i revizorska društva. Ovim člankom Ministarstvo financija je ovlašteno povremeno po potrebi osnovati savjetodavno vijeće za stručnu pomoć u obavljanju pojedinih zadaća iz svoje nadležnosti. Ministarstvo financija je ovlašteno kao pomoć ovlaštenim državnim službenicima u obavljanju pojedinih zadaća propisanih ovim Zakonom i Uredbom (EU) br. 537/2014 angažirati vanjske stručnjake koji su neovisni i nisu u sukobu interesa u odnosu na subjekt nadzora. Ovim člankom osigurat će se primjena članaka 20., 21., 22. i 23. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Uz članak 69.

Ovim člankom propisuje se financiranje na način da su naknade koje se plaćaju u skladu s ovim Zakonom namjenski prihod državnog proračuna i koriste se za edukaciju ovlaštenih državnih službenika Ministarstva financija s ciljem stjecanja specifičnih znanja iz područja nadzora, naknade za rad članovima savjetodavnog vijeća i vanjskim stručnjacima, troškove službenog puta u svezi obavljanja nadzora te programska rješenja.

Uz članke 70. do 74.

Ovim člancima propisuje se obveza izrade godišnjeg programa rada i godišnjeg izvješća o radu Ministarstva financija u vezi sa zadaćama propisanim Uredbom (EU) br. 537/2014, suradnja Ministarstva financija s ostalim tijelima s obzirom na postupanja ovlaštenih revizora

i revizorskih društava u pitanjima iz njihove nadležnosti, obveza izvještavanja ostalih nadležnih tijela i članstvo Ministarstva financija u međunarodnim tijelima i organizacijama. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 30.d Direktive 2006/43/EZ i osigurat će se primjena člancima 25. i 28. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Uz članke 75. i 76.

Ovim člancima propisuje se opseg nadzora koji je Ministarstvo financija ovlašteno provoditi. Nadzor obuhvaća nadzor postupanja revizorskih društava u skladu s propisima te nadzor osiguranja kvalitete rada ovlaštenih revizora i revizorskih društava.

Ministarstvo financija provodi nadzor najmanje jednom u šest godina kod revizorskog društva koje obavlja zakonsku reviziju, a najmanje jednom u tri godine ako se radi o zakonskoj reviziji subjekata od javnog interesa. Nadzor se provodi temeljem analize i procjene rizika kojima su ili bi mogli biti izloženi ovlašteni revizor, revizorsko društvo ili revidirani subjekt, a sve uzimajući u obzir značaj pojedinog revizorskog društva na tržištu revizorskih usluga i vrstu i složenost aktivnosti koje revizorsko društvo obavlja. Ovim člancima provodi se usklađivanje s člankom 29. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članke 77. i 78.

Ovim člancima propisuju se osobe nad kojima Ministarstvo financija provodi nadzor te izuzeća u slučajevima kada je nadzor osiguranja kvalitete rada revizora i subjekta za obavljanje revizije u trećoj zemlji provelo nadležno tijelo druge države članice ili, pod određenim uvjetom, te treće zemlje. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 34. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članke 79. do 81.

Ovim člancima propisuju se neposredan nadzor, koji može biti redovni ili izvanredni, i posredni nadzor kao načini obavljanja nadzora. Ovlašteni državni službenici obavljat će nadzor pri čemu moraju ispunjavati uvjete propisane člankom 80. ovoga Zakona, kako bi se postigla što veća razina njihove stručnosti i posljedično kvalitete nadzora. Ovlašteni državni službenici neovisni su od nadzirane osobe i nisu u sukobu interesa sa subjektima nadzora. Vanjski stručnjaci mogu sudjelovati kao pomoć ovlaštenim državnim službenicima u provedbi nadzora. Ovim člancima provodi se usklađivanje s člankom 29. Direktive 2006/43/EZ i osigurat će se primjena članka 26. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Uz članke 82. do 85.

Ovim člancima detaljnije se propisuje obavljanje neposrednog nadzora koje uključuje dostavljanje obavijesti nadziranoj osobi, sadržaj obavijesti i način dostave. Propisuje se vrijeme prikladno za obavljanje nadzora, dužnosti nadzirane osobe nakon primitka obavijesti o nadzoru, a koje se posebno odnose na omogućavanje neometanog i kvalitetnog obavljanja nadzora ovlaštenih državnih službenika nad dokumentacijom, informacijskim sustavom i tehnologijama.

Uz članke 86. do 89.

Ovim člancima propisuje se završetak postupka neposrednog nadzora, odnosno obveza sastavljanja zapisnika o provedenom neposrednom nadzoru, a koji se sastavlja tek nakon završnog sastanka s nadziranom osobom. Sastanak se održava kako bi i nadzirana osoba dobila potpune informacije o utvrđenim činjenicama i njihovom značenju. Propisuje se unošenje u zapisnik nepravilnosti i nezakonitosti koje su otklonjene do izrade samog zapisnika ili izrade rješenja te pravo stavljanja primjedbi na zapisnik, i elementi koje iste

moraju sadržavati. Propisana je primjena odredbi ovoga Zakona koje se odnose na zapisnik o neposrednom nadzoru i na zapisnik o posrednom nadzoru.

Uz članak 90.

Ovim člankom propisuje se da Ministarstvo financija izriče primjerene nadzorne mjere nadziranoj osobi ako su nezaklonitosti i nepravilnosti utvrđene u nadzoru i/ili daje preporuku.

Uz članak 91.

Ovim člankom Ministarstvu financija propisuje se mogućnost davanja preporuke revizorskom društvu za nepravilnosti utvrđene u postupku nadzora, ili u slučajevima kada smatra potrebnim da revizorsko društvo u cilju unaprjeđenja svog poslovanja i sustava unutarnje kontrole kvalitete poduzme određene radnje. Međutim, ako subjekt kome je dana preporuka ne postupi po istoj, Ministarstvo financija ovlašteno je izreći odgovarajuće primjerene nadzorne mjere. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 29. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 92.

Ovim člankom propisuje se obveza Ministarstva financija da u cilju transparentnosti provođenja postupka nadzora na svojim internetskim stranicama objavljuje rezultate nadzora i poduzete mjere. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 29. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 93.

Ovim člankom propisuje se ovlaštenje Ministarstva financija obavještavati određene skupine subjekata nadzora i druge adresate o objašnjenju ili načinu primjene propisa ili drugih akata iz njezine nadležnosti.

Uz članak 94.

Ovim člankom propisuju se vrste nadzornih mjera koje može izreći Ministarstvo financija. Propisane mjere širokog raspona daju mogućnost Ministarstvu financija da u svakom pojedinačnom slučaju nakon provedenog nadzora iste prilagodi s obzirom na težinu i značaj utvrđene nezaklonitosti ili nepravilnosti ili značenje koji bi određena mjera imala za pojedino revizorsko društvo, odnosno da procijeni kojom bi se mjerom najbolje osiguralo djelotvorno provođenje ovoga Zakona i što kvalitetnije obavljanje revizorskih usluga.

Uz članak 95.

Ovim člankom detaljno se propisuje nadzorna mjera ukidanja rješenja.

Uz članak 96.

Ovim člankom propisuje se diskrecijsko pravo Ministarstva financija pri izboru izricanja nadzornih mjera sužava se propisivanjem osnovnih okolnosti koje Ministarstvo financija mora uzeti u obzir prilikom izbora mjere koju namjerava izreći, a u cilju postizanja najveće pravednosti i djelotvornosti te poticanja poštivanja propisa od strane nadziranih osoba. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 30.b Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 97.

Ovim člankom propisuje se obveza Ministarstvu financija, u cilju transparentnosti provođenja postupka nadzora i mjera koje izriče, javnog objavljivanja utvrđenih nepravilnosti i nezaklonitosti i izrečenih mjera, način objavljivanja i mogućnost odgode objave rješenja u posebnim slučajevima, a sve uzimajući u obzir razmjernost potrebe za transparentnošću postupka nadzora i zaštite prava fizičkih osoba i drugih institucija. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 30.c Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 98.

Ovim člankom propisuje se način na koji je Ministarstvo financija dužno osigurati djelotvorne mehanizme u svrhu poticanja prijavljivanja povreda propisa počinjenih u obavljanju revizorskih usluga što posebno uključuje i zaštitu osoba koje prijavljuju kršenja, a što u konačnici ima za cilj osiguravanje što kvalitetnijeg obavljanja revizorskih usluga. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 30.e Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 99.

Ovim člankom propisuje se obveza Ministarstva financija o razmjeni informacija o izrečenim nadzornim mjerama s Odborom europskih tijela za nadzor revizije, a posebno informacija o privremenim zabranama ovlaštenom revizoru i revizorskom društvu za obavljanje zakonske revizije te zabrane obavljanja određenih funkcija članovima revizorskog društva i članovima subjekata od javnog interesa. Ovim člankom vrši se usklađivanje s člankom 30.f Direktive 2006/43/EZ.

Uz članke 100. do 110.

Ovim člancima propisuje se Hrvatska revizorska komora kao strukovna organizacija, pravna osoba s javnim ovlastima, u koju se sukladno odredbama ovoga Zakona, članovi obvezno učlanjuju.

Propisane su javne ovlasti Hrvatske revizorske komore koje se odnose na prevođenje i objavljivanje Međunarodnih revizijskih standarda, nacionalnih revizijskih standarda za obavljanje drugih revizorskih usluga, etičkih standarda računovodstvene struke, organizaciju i provođenje revizorskog ispita. Određene zadaće Hrvatske revizorske komore prema Zakonu o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) obavljat će Ministarstvo financija kako bi se osigurala adekvatna primjena Uredbe (EU) br. 537/2014 i kako bi se dosadašnji sustav unaprijedio. Hrvatska revizorska komora određuje program revizorskog ispita, uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija te ima pravo na naknadu za revizorski ispit. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 32. Direktive 2006/43/EZ.

Hrvatska revizorska komora nastavlja se financirati iz članarina i doprinosa, a za što mora dobiti prethodnu suglasnost Ministarstva financija. Propisana su tijela i obveze Hrvatske revizorske komore da donese Statut na koji suglasnost mora dati Ministarstvo financija. Propisan je broj članova u Upravnom vijeću.

Propisani su dokumenti koje objavljuje Hrvatska revizorska komora. Za razliku od dosadašnje prakse, Hrvatska revizorska komora će u budućnosti odluke (Odluku o objavljivanju Međunarodnih revizijskih standarda, Odluku o objavljivanju nacionalnih standarda te Odluku o objavljivanju etičkih standarda) objavljivati u Narodnim novinama i na svojoj internetskoj stranici, pri čemu će sam tekst standarda objavljivati samo na svojoj internetskoj stranici.

Ministarstvo financija razmatra godišnje izvješće o radu Hrvatske revizorske komore, koje je Hrvatska revizorska komora dužna dostaviti najkasnije u roku od šest mjeseci od isteka kalendarske godine na koju se godišnje izvješće odnosi. Nakon što je Ministarstvo financija dalo mišljenje, Hrvatska revizorska komora dostavlja izvješće na odobrenje Vladi Republike Hrvatske.

Na postupanje Hrvatske revizorske komore primjenjuju se odredbe članka 57. ovoga Zakona kojim se propisuje revizorska tajna.

Uz članak 111.

Ovim člankom propisuje se način suradnje Ministarstva financija s nadležnim tijelima drugih država članica te ostalim tijelima odgovornih za odobrenje, registraciju i nadzor ovlaštenih revizora i revizorskih društava. Ministarstvo financija je dužno dostavljati sve tražene informacije po zahtjevima navedenih tijela ili ih izvijestiti o razlozima nemogućnosti dostave, a isto tako Ministarstvo financija je ovlašteno od navedenih tijela zatražiti dostavu i razmjenu takvih podataka. Na taj način dobivene podatke Ministarstvo financija smije koristiti samo u cilju izvršavanja Zakona i Uredbe. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 36. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članke 112. do 114.

Ovim člancima detaljnije se propisuje postupanje Ministarstva financija po obavijestima tijela drugih država članica o aktivnostima protivnim odredbama ovoga Zakona na području Republike Hrvatske, provođenje nadzora na području Republike Hrvatske na zahtjev nadležnog tijela druge države članice te mogućnost prisustvovanja radnika nadležnog tijela druge države članice postupku nadzora koji provodi nadležno tijelo.

Propisuje se ovlaštenje Ministarstvu financija i da navedeno zatraži od nadležnog tijela druge države članice u slučajevima kada utvrdi postojanje aktivnosti suprotne odredbama propisa te države članice kojima je prenesena Direktiva 2006/43/EZ, odnosno da nadležno tijelo druge države članice zatraži provođenje nadzora na području te države ili prisustvovanje ovlaštenih državnih službenika postupku takvoga nadzora.

Propisuju se iznimni slučajevi u kojima Ministarstvo financija može odbiti postupanje po zahtjevima nadležnog tijela druge države članice, odnosno ako dostava informacija ili provođenje nadzora ima negativan utjecaj na suverenitet, sigurnost i pravni poredak Republike Hrvatske, ako se u Republici Hrvatskoj u vezi s istim radnjama već vodi sudski postupak ili je donesena pravomoćna presuda u istoj pravnoj stvari. Ovim člancima provodi se usklađivanje s člankom 36. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 115.

Ovim člankom propisuje se način suradnje Ministarstva financija s nadležnim tijelima trećih zemalja odgovornih za odobrenje, registraciju i nadzor ovlaštenih revizora i revizorskih društava i način i slučajevi razmjena dokumentacije. Radna i druga dokumentacija u posjedu revizorskih društava u Republici Hrvatskoj te zapisnici o provedenom nadzoru u vezi s zakonskim revizijama dostavljaju se navedenim nadležnim tijelima trećih zemalja samo pod uvjetima propisanim Zakonom, a također se propisuju slučajevi kada Ministarstvo financija može odbiti takve zahtjeve. Propisuje se dužnost obavješćivanja Europske komisije o suradnji s nadležnim tijelima trećih država. Ovim člankom provodi se usklađivanje s člankom 47. Direktive 2006/43/EZ.

Uz članak 116.

Ovim člankom propisuju se prekršaji revizorskog društva i samostalnog revizora ovisno o tome obavljaju li zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa (200.000,00 do 800.000,00 kuna za revizorsko društvo, 50.000,00 do 200.000,00 kuna za samostalnog revizora). Propisane su novčane kazne za odgovorne osobe ovisno o tome radi li se o prekršaju odgovorne osobe u revizorskom društvu i samostalnom revizoru koji obavlja zakonsku reviziju subjekata javnog interesa.

Uz članak 117.

Ovim člankom propisuju se prekršaji ostalih osoba, odnosno novčana kazna u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna za fizičku osobu i novčana kazna u iznosu od 200.000,00 do 800.000,00 kuna za pravnu osobu. Ujedno je propisana novčana kazna za prekršaj odgovorne osobe u pravnoj osobi.

Uz članak 118.

Ovim člankom propisuju se prekršaji subjekta od javnog interesa za čije se počinjenje propisuje novčana kazna u iznosu od 200.000,00 do 800.000,00 kuna, prekršaji odgovorne osobe u subjektu nadzora pravnoj osobi za čije se počinjenje propisuje novčana kazna u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna.

Uz članak 119.

Ovim člankom propisani su prekršaji Hrvatske revizorske komore i novčana kazna u iznosu od 200.000,00 do 800.000,00 kuna te odgovorne osobe u Hrvatskoj revizijskoj komori u iznosu od 20.000,00 kuna do 100.000,00 kuna.

Uz članak 120.

Ovim člankom propisuje se, u smislu transparentnosti i poticanja pridržavanja odredbi ovoga Zakona i kvalitetnog obavljanja revizorskih usluga, ovlaštenje Ministarstvu financija da na svojim internetskim stranicama objavljuje izrečene prekršajnopravne sankcije zbog počinjenja prekršaja propisanih ovim Zakonom, podnesenih pravnih lijekova uključujući informacije o vrsti i prirodi počinjenih prekršaja. Propisani su slučajevi ograničenja u svezi objave identiteta pravnih i fizičkih osoba te vrijeme u kojem će navedeni podaci biti dostupni na internetskim stranicama Ministarstva financija.

Uz članke 121. do 125.

Ovim člancima propisuje se pravni režim koji će se primijeniti na pravne činjenice u svezi prava na obavljanje revizije nastale prije stupanja na snagu ovoga Zakona, usklađivanje poslovanja Hrvatske revizorske komore, ovlaštenih revizora, revizorskih društava i samostalnih revizora s ovim Zakonom. Propisuje se pravni režim koji će se primijeniti na postupke u tijeku, a koji su pokrenuti na osnovi Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12).

Reguliran je status trenutačnih revizorskih angažmana subjekata od javnog interesa. Navedeni angažmani su angažmani koji su ugovoreni prije 16. lipnja 2014. godine, odnosno koji su započeli, a koji se sukladno zakonu kojim se uređuju trgovačka društva ugovaraju kontinuirano svake godine. Propisano je da se takvi angažmani u skladu s člankom 17. stavkom 1. drugim podstavkom Uredbe (EU) br. 537/2014 mogu primjenjivati do kraja najdužeg razdoblja trajanja revizijskog angažmana od deset godina, a u skladu sa člankom 41. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Ovim člancima propisuje se obveza Hrvatske revizorske komore ustupiti Ministarstvu financija podatke iz registara i pristup svim podacima koje posjeduje na temelju dodijeljenih javnih ovlasti sukladno Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12).

Odbor za javni nadzor revizije prestaje s poslovanjem 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona te je isti dužan osigurati pristup svim podacima Ministarstvu financija.

Uz članak 126.

Ovim člankom propisuje se rok za donošenje provedbenih propisa propisanih Zakonom.

Uz članak 127.

Ovim člankom propisuje se usklađivanje Statuta Hrvatske revizorske komore s odredbama ovoga Zakona, važenje Odluke o objavljivanju kodeksa etike za profesionalne računovođe i Međunarodnih revizijskih standarda.

Uz članak 128.

Ovim člankom propisuje se prestanak važenja Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12) i propisa koje je Hrvatska revizorska komora donijela temeljem istoga, osim onih navedenih u članku 127. ovoga Zakona.

Uz članak 129.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu Zakona.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE OVOGA ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona sredstva su osigurana u državnom proračunu Republike Hrvatske unutar financijskog plana Ministarstva financija. Za 2018. godinu sredstva su osigurana u iznosu od 2.550.000,00 kuna, a za 2019. godinu u iznosu od 2.365.000,00 kuna.

Odbor za javni nadzor revizije koji je do sada bio zadužen za javni nadzor revizije, a za koji su u državnom proračunu osigurana sredstva u iznosu od 400.000,00 kuna godišnje, stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje s radom. Sukladno ovom Zakonu aktivnosti nadzora i ostalih zadaća financirat će se iz sredstava državnog proračuna, ali je potrebno napomenuti kako će se za druge zadaće, primjerice u pogledu izdavanja odobrenja za rad plaćati naknada, te će navedene naknade biti namjenski prihod državnog proračuna i koristit će se za razvoj revizijske djelatnosti i nadzora sukladno ovom Zakonu i Uredbi (EU) br. 537/2014. Visinu navedenih prihoda u ovom trenutku nije moguće procijeniti.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU OVIM KONAČNIM PRIJEDLOGOM U ODNOSU NA ONA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU RAZLIKE NASTALE

Na 5. sjednici Hrvatskog sabora, održanoj 22. rujna 2017. godine, donesen je Zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o reviziji. Hrvatski sabor uputio je predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

U nastavku se iznose se nova rješenja koja se predlažu Konačnim prijedlogom zakona u odnosu na ona iz Prijedloga zakona:

- nomotehnički je dorađena odredba članka 4. točke 31. radi usklađenja pojmova u Zakonu
- radi osiguranja kvalitete obavljenih revizorskih usluga, dorađena je odredba članka 5. stavka 3. na način da je propisano da ovlašteni revizor može sklapati ugovor o radu sa samo jednim revizorskim društvom, odnosno obavljati revizorske usluge, za svoj ili tuđi račun samo sa revizorskim društvom u kojem je zaposlen
- članak 6. dorađen je na način da su odredbe tog članka usklađene s obvezama neprofitnih organizacija koje su obveznici uvida u financijske izvještaje

- dorađena je odredba članka 10. stavka 1. sukladno zaprimljenim primjedbama Ministarstva pravosuđa. Odredbe članka 10. također su dorađene na način da se usklađuju sa zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma
- dorađena je odredba članka 11. stavka 2. na način da su detaljnije propisna područja obuhvaćena revizorskim ispitom s obzirom na financijsko izvještavanje društava čiji nadzor poslovanja obavljaju Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Hrvatska narodna banka. Odredbe stavka 3. istoga članka usklađene su sa zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma
- dorađena je odredba članka 14. stavka 2. na način da je jasnije propisano da uz Hrvatsku revizorsku komoru i Ministarstvo financija kao drugi organizator može organizirati i provoditi stalno stručno usavršavanje
- dorađene su odredbe članka 16. stavka 1. i članka 19. stavka 1. sukladno zaprimljenim primjedbama Ministarstva uprave, iz kojih proizlazi da se u slučajevima kada je odobrenje za rad izdano na temelju neistinite ili netočne dokumentacije primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku koje se odnose na obnovu postupka
- izmijenjene su odredbe članka 17. sukladno zaprimljenim primjedbama Ministarstva uprave te su odredbe navedenog članka usklađene s odredbama Zakona o općem upravnom postupku koje se odnose na donošenje privremenog rješenja. Odredbe stavka 2. točke 4. istoga članka dorađene su na način da se usklađuju sa zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma. Također, izmijenjene su odredbe stavka 14. istoga članka na način da je jasnije propisano da je revizorsko društvo dužno kontinuirano ispunjavati sve uvjete pod kojima mu je izdano odobrenje za rad
- imajući u vidu važnost zakonske revizije subjekata od javnog interesa dopunjene su odredbe članka 43. na način da je propisana obveza ugovaranja zakonske revizije s najmanje dva revizorska društva za subjekte od javnog interesa koji se sukladno kriterijima propisanim odredbama istoga članka smatraju subjektima od povećanog javnog interesa
- izmijenjene su odredbe članka 44. na način da su dodani novi stavci 7. i 8. u kojima je iskorištena mogućnost predviđena Uredbom (EU) br. 537/2014 da države članice dozvole obavljanje određenih zabranjenih nerevizorskih usluga revidiranom subjektu od javnog interesa (usluge propisane člankom 5. stavkom 1. točkom (a) podtočkama iv do vii Uredbe (EU) br. 537/2014). Isto je propisano na ovaj način kako se raskidanjem već sklopljenih ugovora o navedenim uslugama između revizorskih društava i subjekata od javnog interesa ne bi izazvalo nedoumice i nepovjerenje na tržištu revizorskih usluga, a navedene usluge mogu se pružati jedino pod uvjetima i propisanim odredbama članka 5. stavka 3. Uredbe (EU) br. 537/2014, a u kojem slučaju se smatra da neovisnost pružanja revizorskih usluga nije ugrožena. Također je propisano da revizorsko društvo koje obavlja zakonsku reviziju kreditnih institucija i/ili subjekata od javnog interesa za čiji nadzor poslovanja je ovlaštena Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga smije pružati nerevizorske usluge na način kako je to propisano zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i/ili subjekata od javnog interesa za čiji nadzor poslovanja je ovlaštena Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga. Također, dorađene su odredbe stavaka 2. i 3. na način da je zabrana obavljanja nerevizorskih usluga koja se odnosi na određene porezne usluge izjednačena za revizorska društva koja obavljaju revizorske usluge i revizorska društva koja obavljaju zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa
- odredbe članka 53. stavka 1. dorađene su na način da se usklađuju sa zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma

- dorađena je odredba članka 57. na način da je jasnije propisano da se ne smatra povredom čuvanja revizorske tajne priopćavanje podataka tijelima ovlaštenim za nadzor poslovanja subjekta od javnog interesa, u okvirima njihove nadležnosti
- dorađena je odredba članka 63. na način da je radi iznimnog značaja i opsega posla, a uzimajući u obzir dosadašnje iskustvo u provođenju nadzora, propisano da prilikom obavljanja zakonske revizije subjekata od javnog interesa, revizorska društva koja obavljaju takve zakonske revizije moraju imati najmanje tri zaposlena ovlaštena revizora koji rade u punom radnom vremenu
- dorađena je odredba članka 65. na način da je proširen pojam neovisnosti članova revizijskog odbora, te su odredbe stavka 10. istoga članka dorađene sukladno zaprimljenim primjedbama Hrvatske gospodarske komore
- dorađena je odredba članka 70. stavka 5. sukladno zaprimljenim primjedbama Ministarstva pravosuđa
- dorađena je odredba članka 72. na način da je detaljnije propisana međusobna suradnja Ministarstva financija s ostalim nadzornim tijelima
- dorađena je odredba članka 75. stavka 3. na način da je jasnije propisan pojam "nadzora" i to tako da su dosadašnji stavci 1. i 2. postali jedan stavak, te je jasnije propisana činjenica da određeni Međunarodni revizijski standardi nisu primjenjivi na male i srednje poduzetnike, a koju činjenicu će Ministarstvo financija uzeti u obzir prilikom provjere osiguranja kvalitete obavljanja zakonskih revizija
- nomotehnički su dorađene odredbe članka 76. stavka 3., članka 86. stavka 1. i članka 92. na način da je usklađen pojam nadzora u cijelom tekstu Zakona
- dorađene su odredbe članka 80. i članka 86. stavka 2. sukladno zaprimljenim primjedbama Ministarstva uprave, a radi usklađivanja s odredbama Zakona o općem upravnom postupku
- dorađena je odredba članka 86. na način da je propisano da se završni sastanak sa subjektom nadzora održava uvijek nakon provedenog neposrednog nadzora
- nomotehnički je dorađena odredba članka 87. točke 4. radi boljeg razumijevanja
- dorađene su odredbe članka 95. stavaka 1. i 2. na način da je brisana riječ: "sustavno" kako ne bi došlo do pogrešnog tumačenja da je samo u slučaju sustavnog kršenja odredbi ovoga Zakona i drugih propisa moguće ukinuti rješenje kojim je izdano odobrenje za rad
- dorađene su odredbe članka 101. stavka 5. sukladno zaprimljenim primjedbama Ministarstva uprave na način da je dio teksta brisan kao suvišan
- članak 102. dopunjen je stavkom 3. preuzetim iz važećeg Zakona o reviziji. Kako se revizorska društva ne bi opteretilo plaćanjem članarina i doprinosa prema više komora, propisano je da se na revizorsko društvo ne primjenjuju odredbe Zakona o Hrvatskoj gospodarskoj komori s obzirom na obvezno članstvo u Hrvatskoj revizorskoj komori i obvezu plaćanja članarine i doprinosa Hrvatskoj revizorskoj komori
- izmijenjene su odredbe članaka 104. sukladno zaprimljenim primjedbama Ministarstva uprave, a u vezi mogućeg utjecaja na članove povjerenstva koji sudjeluju u postupku izbora članova tijela Hrvatske revizorske komore
- izmijenjene su odredbe članaka 105. i 106. na način da je propisano da kodeks profesionalne etike ovlaštenih revizora donosi Upravno vijeće Hrvatske revizorske komore
- dorađene su prekršajne odredbe sukladno zaprimljenim primjedbama Ministarstva pravosuđa na način da su brisane odredbe članka 116. stavka 1. točaka 16. i 27., odredbe članka 117. stavka 1. točaka 7. i 8. te članka 119. stavka 1. točke 9., a koje predstavljaju ostvarenje bića određenih kaznenih djela. Također, nomotehnički su

dorađene odredbe članka 116. stavka 1. točaka 34. i 43., a stavak 5. je brisan kao suvišan te su sve prekršajne odredbe nomotehnički dorađene s izmjenama materijalnog dijela Zakona

- izmijenjena je odredba članka 123. na način da je jasnije propisano da se revizijski angažmani subjekata od javnog interesa ugovoreni prije 16. lipnja 2014. godine mogu primjenjivati do kraja najdužeg razdoblja trajanja revizijskog angažmana od deset godina, a u skladu s člankom 41. Uredbe (EU) 537/2014. Također, uređen je rok za uspostavu uvjeta koji osiguravaju korištenje Jedinostvene kontaktne točke za usluge te usklađivanje s odredbama članaka 63. i 65. ovoga Zakona
- dorađena je odredba članka 125. sukladno zaprimljenim primjedbama Ministarstva uprave
- nomotehnički su dorađene odredbe članaka 8., 16. stavka 1. točke 2., 25. stavka 3., 48. stavka 1., 66., 80. stavaka 1. i 4., 81. stavka 3., 82. stavka 1., 88. stavka 3., 91. stavaka 1., 93. i 114. na način da su ispravljeni rod i padež riječi ili brisane suvišne riječi
- nomotehnički su dorađene odredbe članka 36. stavka 3., članka 45. stavka 5., članka 48. stavka 4., članka 66., članka 111. stavka 4. i članka 115. stavka 4. sukladno prijedlozima Odbora za zakonodavstvo.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Prijedlozi i mišljenja na Prijedlog zakona izneseni na raspravi u Hrvatskom saboru i njegovim radnim tijelima, a koje predlagatelj nije mogao prihvatiti navode se u nastavku.

Prijedlog Odbora za zakonodavstvo kako je u članku 55. suvišno isticati da se nešto "ne dovodi u pitanje" (ako se nešto dovodi u pitanje onda se to posebno propisuje kao iznimku) nije prihvaćen. Navedenom odredbom članka 55. željelo se jasno propisati da revizija godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja ne obuhvaća izražavanje uvjerenja o budućoj održivosti revidiranog subjekta ili učinkovitosti članova uprave ili upravnog odbora pri dotadašnjem ili budućem vođenju poslova subjekta, ali pri tome ne dovesti u pitanje činjenicu da su adresati ovog Zakona dužni istovremeno primjenjivati i odredbe članka 58. ovoga Zakona i članaka 10. i 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 kojima se propisuju obvezni elemente revizorskog izvješća propisane (npr. i izjavu u vezi s bilo kakvom značajnom neizvjesnošću u vezi s događajima ili okolnostima koji značajno mogu dovesti u pitanje sposobnost revidiranog subjekta za nastavak vremenski neograničenog poslovanja).

Prijedlog Odbora za zakonodavstvo kako je kod propisivanja rokova u članku 49. stavku 5. dovoljno odrediti krajnji rok do koga je potrebno nešto učiniti (nepotrebno je isticati da se nešto učini "što je prije moguće"), nije prihvaćen jer revizor ne smije obavljati reviziju ako nije neovisan ni u kojem slučaju, a predložena formulacija bi se mogla interpretirati da za vrijeme od tri mjeseca isti ne mora biti neovisan. Primjedbe iz izlaganja saborske zastupnice Božice Makar u ime kluba zastupnika Hrvatske narodne stranke - liberalnih demokrata, u svezi preispitivanja visine kazni propisanih prekršajnim odredbama ovoga Zakona, nisu prihvaćene. Prijedlogom zakona propisani su veći iznosi novčanih kazni u odnosu na važeći Zakon, za prekršaje ovlaštenih revizora i revizorskih društava, te posebno, za revizorska društva koja revidiraju subjekte od javnog interesa te je detaljnije propisan sam postupak nadzora i nadzorne mjere, u odnosu na važeći sustav u kojem je postupak nadzora uređen pravilnikom Hrvatske revizorske komore. Isto je uređeno na navedeni način poštivajući glavne ciljeve Direktive 2014/56/EU, a koji su i jasno navedeni u nenormativnom dijelu

Prijedloga zakona. Među njima ističu se veća transparentnost i predvidljivost zahtjeva koji se primjenjuju na osobe koje obavljaju zakonske revizije kako bi se osnažila njihova neovisnost i objektivnost pri izvršavanju zadaća te učinkovitiji sustav sankcioniranja u svrhu jačanja javnog nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava.

Bitno je napomenuti kako je prilikom izrade Konačnog prijedloga zakona cilj bio uređenje sustava nadzora nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima kroz detaljne i kvalitetno uređene materijalne odredbe zakona, kako bi se prilikom prenošenja u nacionalno zakonodavstvo u praksi postigli visoki ciljevi Direktive 2014/56/EU, odnosno maksimalno povećala kvaliteta financijskih izvještaja te ojačalo povjerenje građana i investitora u iste. Slijedom istoga prekršajnim odredbama propisala se prekršajna odgovornost za postupanja koja predstavljaju tek moguću povredu adresata propisa koji se ne pridržavaju obveza utvrđenih u materijalnom dijelu zakona. Cilj propisanih sankcija temelji se na potrebi odvraćajućeg učinka kako ne bi došlo do povrede, a do prekršajne odgovornosti doći će tek ako se povreda obveze i dogodi.

Primjedbe iz izlaganja saborskog zastupnika mr. sc. Borisa Lalovca u ime kluba Socijaldemokratske partije koje se odnose na tehničko-provedbena pitanja, odnosno podršku da se izmjenama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija omogućí zapošljavanje dovoljno kvalitetnog kadra za izvršavanje svih funkcija nadležnog tijela, u kontekstu brze provedbe javnog natječaja i osiguranih dovoljno visokih primanja za državne službenike koji će obavljati ovim Zakonom propisane zadaće, sa svrhom što kvalitetnije provedbe odredbi ovoga Zakona i u praksi, primljena je na znanje. Primjedbe koje se odnose na potrebu dodatnog preispitivanja visine svote osiguranja od odgovornosti za štetu koju bi revizorsko društvo moglo prouzročiti obavljanjem revizorskih usluga, u smislu preniskog ili previsokog iznosa i koja šteta se istim može pokriti, nisu prihvaćene. Visina predloženih iznosa preuzeta je iz važećeg Zakona o reviziji i smatra se prilagođenom tržištu obavljanja revizorskih usluga u Republici Hrvatskoj. Budući da u praksi do sada nisu primijećeni problemi s navedenim iznosima niti su isti bili sporni, nije se ukazala potreba za mijenjanjem visine istih.

Primjedbe iz izlaganja saborskog zastupnika Ivana Šukera u ime kluba Hrvatske demokratske zajednice, a također u svezi tehničko-provedbenih pitanja, odnosno izneseno mišljenje da se izmjenama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija i prilikom planiranja državnog proračuna za 2018. i 2019. godinu, omoguće sredstva za zapošljavanje dovoljno kvalitetnog kadra za izvršavanje svih funkcija nadležnog tijela, primljene su na znanje.

Ostali prijedlozi i mišljenja na Konačni prijedlog zakona izneseni na raspravi u Hrvatskom saboru i njegovim radnim tijelima nisu predmet uređenja ovoga Zakona.

- PRILOZI:**
- **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije**
 - **Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s prijedlogom propisa**